

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU TUTANAK DERGİSİ

7'nci Toplantı

17 Kasım 2016 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KONU

A) GÖRÜŞMELER

1.- T.C. Ziraat Bankası AŞ Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

2.- Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 2013 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

3.- Ziraat Portföy Yönetimi AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

4.- Ziraat Sigorta AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

5.- Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

6.- Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

7.- Ziraat Teknoloji AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

7'nci Toplantı

17 Kasım 2016 Perşembe

TBMM KİT Komisyonu saat 11.10'da açılarak iki oturum yaptı.

T.C. Ziraat Bankası AŞ Genel Müdürlüğünün,

Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin,

Ziraat Portföy Yönetimi AŞ'nin,

Ziraat Sigorta AŞ'nin,

Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin,

Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin,

Ziraat Teknoloji AŞ'nin,

2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlandı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 16.49'da toplantıya son verildi.

17 Kasım 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.10

BAŞKAN: Uğur AYDEMİR (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Ertuğrul SOYSAL (Yozgat)

SÖZCÜ: Tamer DAĞLI (Adana)

KÂTİP: Halil ELDEMİR (Bilecik)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığının ve kamu kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

26'ncı Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı'nın 7'nci Birleşimini açıyorum.

II.- KONU

A) GÖRÜŞMELER

1.- T.C. Ziraat Bankası AŞ Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Bugün gündemimizde Ziraat Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü ve bağlı ortaklıklarının 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri yer almaktadır.

Çalışmalarımıza Ziraat Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle başlıyoruz.

Öncesinde, Sayın Genel Müdürden başlayarak toplantımıza katılan kurum yetkilileri ile diğer kuruluş temsilcilerinin Komisyonumuza kendilerini tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdür.

(Komisyona katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, sunum yapmak üzere Sayın Genel Müdürümüze söz veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdür.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, kıymetli katılımcılar; toplantıya hepiniz hoş geldiniz. Ziraat Bankası yönetimi adına hepinize saygılarımı sunuyorum.

Tabii, 2013-2016 dönemi olduğu için bu süreyi kapsayan bir şekilde bilgi vereceğiz.

Şimdi, 30 Eylül itibarıyla Ziraat Bankasının şube sayısı yurt içi, yurt dışı 1.812 adet; çalışan sayımız ise 25.156 kişi.

Ziraat Bankası son beş yıldır iş modelinde ciddi değişiklikler yaptı. Bu değişiklikleri şöyle sizlere izah edebiliriz: Ziraat Bankası 2012-2016 Eylül itibarıyla baktığımız zaman, her yıl ortalama yüzde 15 büyümüş ve aktifini yaklaşık yüzde 100 artırmış bu süre içerisinde. Bugün Ziraat Bankası 330 milyar TL büyüklüğe gelmiş yani Ziraat Bankası bugün itibarıyla 100 milyar dolar büyüklüğünde aktive sahip bir banka. Ziraat Bankasının bu büyüklüğünde, daha önce ağırlıklı devlete borç veren bir Ziraat Bankasından şimdi kurumlara, firmalara ve bireylere borç veren bir Ziraat Bankasına dönüşüyor. Yine,

2012 yıl sonundan 2016 Eylülüne baktığımız zaman, kredilerimizdeki artış tam yüzde 222 oluyor yani büyüme yüzde 100 ama kredi artışı yüzde 200. O aradaki fark, devlete verdiğimiz borcu azaltıp millete borç vermeye başlamışız, onu kastetmek istiyoruz.

Yine dikkat çeken bir husus efendim, bizim normal olarak gayrinakdi kredilerimiz hemen hemen hiç yokken gayrinakdi krediler, ağırlıklı, ihracatın finansmanında, taahhüt sektöründe çok kullanılan bir ürün. Hemen hemen burada hiçbir payımız yokken bugün itibarıyla çok ciddi bir gelişme olmuş, 2012-2016 arası burada yüzde 400'e yakın bir büyüme görüyoruz.

Kredilerin, ihtisas kredilerinin bilhassa, tarımsal kredinin gelişimini toplantının ilerleyen bölümünde size detaylı olarak anlatacağım. Ben sadece bugün bu an itibarıyla bir büyüklükten söz ettim.

Devlete verdiğimiz borç ise bilançonun yüzde 65'ini oluştururken bugün yüzde 20'lere düşmüştür. Yani, bilançoda devlete verdiğimiz borç azalıyor -Hazine'deki arkadaşlarımız burada- çünkü Hazinesinin borçlanma ihtiyacı azalıyor. Dolayısıyla, oradan çıkan paraları ülkenin büyümesi için kullanıyoruz.

Bu kadar büyük kredi büyümesi yapan Ziraat Bankasının kredi kalitesi nasıldır diye bir soruyla da karşılaşmak lazım. Hatta, çok sayıda büyük projelerin de liderliğini yapıyoruz. Peki, Ziraat Bankası verdiği kredileri geri alabiliyor mu diye bir soru olur ise 2012'de bu oran yani sorunlu kredi/toplam kredi rasyomuz yüzde 2,8-yüzde 3'ler civarındayken 30 Eylül itibarıyla bu oran yüzde 1,8; yüzde 2 gibi. Sektörde bu oran yaklaşık yüzde 4'ler civarında. Kaldı ki sektör kredileri satıyor yani yüzde 100 karşılık ayırmış bulunduğu sorunlu kredileri sattığı hâlde sorunlu kredisi bize nispetle daha yüksek. Tabii, biz bütün kredileri geri almak isteriz ama her zaman için kalitesiz, geri dönmeyen krediyle de karşılaşmak bizim yaptığımız işte mukadderdir, her zaman olabiliyor çok arzu ettiğimiz bir durum olmamakla birlikte.

Yine, bizim bir "yakın izleme" dediğimiz, bilhassa ekonomilerin daraldığı dönemlerde, sıkışmaların başladığı dönemlerde takibe gitmeden önceki evredir, yoğun bakıma girmeden önceki evredir. Aslında bunlar öncü göstergelerdir, sektör nasıl gidiyor, ülke nasıl gidiyor diye ona baktığımız zaman da 2012'lerde Ziraat Bankasında bu oran yüzde 6'lar, 6,5'lar civarındayken bugün bu oranlar yüzde 2,5. Bunun, sadece son dönemin ekonomi algısının farklı yorumlanması açısından ben altını çizdim. Bir daralmadan söz edebiliriz ama 2012'yle mukayese ettiğimiz zaman rakamlarda söylendiği kadar büyük bozulmalar olmadığını ifade etmek için söyledim.

Peki, bu krediyi bu kadar büyüttük, krediyi verebilmek için bankaların mutlaka kaynağa ihtiyacı var. Ziraat Bankasının 2012'ye kadar bir tane kaynağı var, o da ülke içi tasarruflar. Sadece mevduata dayalı bir kaynak yapısıyla kredilendirme yapıyor idi ama 2012'den sonra biz bunu çeşitlendirdik. Nedir? Hepimizin bildiği, yurt dışından da kredi almaya başladık yani sendikasyon dediğimiz, post finansman dediğimiz bir sürü farklı farklı isimler, bankalardan, diğerlerinden aldığımız krediler. Burada da çok büyük artış yaptık. Peki, bunun önemi nedir? Tasarruf kıt olduğu için biz de tasarrufa gitseydik, hep mevduata gitseydik mevduatın maliyetleri artacaktı, mevduatın maliyetleri artınca bizim kullanacağımız kredilerin maliyeti artacaktı. Hepimizin son dönemlerde kredi maliyetleri, faizleri aşağı yönlü olsun arzumuz var, herkesin arzusu var. Bunu yapabilmenin yollarından biri de pasifi, kaynağı çeşitlendirmektir. Bu konuda da başarılı olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Yine, hepimizin bildiği gibi, Ziraat Bankası -başta söyledim- yaklaşık 2 bin şubelik bir banka. Devletin farklı türdeki ödemelerine de aracılık ediyoruz; örneğin doğrudan gelir desteği gibi, örneğin sektörümüzün bazı oyuncularının ödemek istemediği yaşlılık aylıkları gibi. Biz bütün bunları yapıyoruz.

Şubelerimizde belli tarihlerde yığılmalar oluyordu. Devletle anlaşarak bir finansal takvim yaptık yani emekli maaşının ödenmesi gereken günde doğrudan gelir desteği ödemesini koydurtmadık veya SSK primi yaptığımız, tahsil ettiğimiz bir günde vergi tahsilatını farklı bir güne kaydırdık.

Bunun yanında başka şeyler de yaptık, şubelerimizde daha az beklensin diye ATM parkımızı geliştirdik. Bugün Türkiye’de en yüksek ATM parkına biz sahibiz adet olarak. Sadece onunla da yetinmedik, belli düzeye gelmiş, daha teknolojiye yatkın insanımız için dijital bankacılığı da ön plana getirdik.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdürüm, anlatıyorsunuz, hoş, güzel de bu rakamları sizin anlatmanız içerisinde bizim aklımızda tutmamız biraz zor olacak. Tamam, anlatıyorsunuz, iyi, güzel, bu rakamları bizim zihnimizde tutmamız ve bunların üzerinde yorum yapmamız bir süre sonra konuşma içerisinde biraz zor. Bunları telaffuz ettiğiniz tablo var mı önünüzde? Varsa hemen arkadaşlara dağıtırsanız çünkü ben sizin konuşma metninizi arıyorum, bakıyorum, konuşma metninizin içerisinde bunlar yok veya eski, “update” edilmemiş şekliyle var.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Eski, biraz eski. Elimizdeki metni hemen çoğaltıp dağıtıyoruz Sayın Vekilim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Mümkünse bunu alalım çünkü biz onların üzerinde şimdi notlar almaya çalışıyoruz.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Tamam. Sayın Vekilim, çok sene farkı oldu ya, ben şimdi 2013’ü anlatsam o da çok şey kalacaktı. Biraz birleştirmeye çalıştım, haklısınız, hemen önümüzdeki notu vereceğiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kabul ediyorum. Mesela, alt komisyonda güzel bir tablo hazırlamışsınız, bunları da takip ettik, sizin sunumuzu. Şimdi, bu olursa en azından yanlarına not alabiliriz, soracağımız soru varsa bunları şey yaparız.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Hemen gönderiyorum.

Efendim, tabii, diğer soru-cevap bölümünde de konuşacağız. Hem İnternet bankacılığımızı hem mobil bankacılığımızı, şubeye gelmeden de işlem yapabilme yönüyle o bölümleri de geliştirmeye başladık çünkü gelecekte operasyonel giderlerimizi ne kadar azaltırsak kredileri daha ekonomik kullanılabilecek noktaya geleceğiz.

Bir şeyin altını çizmek istiyorum. Büyük Ziraat Bankası şubelerinden daha küçük, daha butik ve daha çok sayıda şubelere dönüş yapıyoruz. Bu, reklama girmesin ama böyle büyük marketler gibi değil de şu küçük A101, BİM gibi o tür bir şubeciliği daha ön plana aldığımızı ifade etmek istiyorum.

Tüm bu işlerden sonra Ziraat Bankasının sonuç hesaplarına baktığımız zaman, Ziraat Bankası kendisine emanet edilmiş öz kaynağı... Ki bu öz kaynak 2012 yılı itibarıyla baktığımız zaman 17 milyardı. O zaman itibarıyla Ziraat Bankası sektörde 4’üncü sıradaydı öz kaynak bakımından. Bugün Ziraat Bankasının öz kaynağı 37 milyara gelmiştir. Bu yönüyle Türkiye’de öz kaynağı en yüksek banka olduk. Bir bankanın gücü öz kaynağının büyüklüğüyle ölçülüyor. Dolayısıyla, Ziraat Bankası bugün öz kaynak bakımından Türkiye’nin en güçlü bankası hâline gelmiştir. Öz kaynağı 2 türlü temin edebiliriz efendim. Birini patronumuz olan devlet veriyor, vergi toplar, elinde, bütçesinde kaynak vardır, onu gelir, bize verir. İkinci bir kaynak, biz para kazanırız, patronumuz, devletimiz, sahibimiz onu bizden almaz, onu, kârı sermayeye ekleriz, onunla olur. Biz, dört senedir, beş senedir patronumuz, devletimiz, sahibimiz bizden kârları almadı, onları öz kaynağa ekledik, dolayısıyla 37 milyar büyüklüğe böyle geldik. Ben tabii bu yönüyle de teşekkür ediyorum. Bu, bizim krizler karşısındaki direncimizi ve gücümüzü artıran bir etmendir. Bizde firmalar krediye geldiği zaman ilk baktığımız şey öz kaynaktır,

bunu ifade etmek istiyorum. Dolayısıyla, öz kaynaklarda yüzde 100'ün üstünde bir büyüme yaptık. Bu sene de kârlı bir yıl geçiriyoruz ama kârlılığı kamuoyunda çok tartışılıyor, bankaların kârlılığı. Ziraat Bankası da Türkiye'nin en kârlı bankalarından biridir.

Şunu ifade etmek istiyorum: Eğer 37 milyar, öz kaynağı devlet bize vermeseydi, yüzde 11'den borçlanıyor, yüzde 11'den 37 milyar daha az borçlanacaktı devlet. Şimdi, demek ki 37 milyar bize verdiği göre biz bu 37 milyar yüzde 11'den daha iyi bir getiriyle değerlendirirsek devletin Ziraat Bankasına sahip olmasının bir avantajı olur. Ben bu kârın öz kaynak getirisinin yüzde 11'in üstünde olduğunu ifade etmek istiyorum. Yani, devlet daha az borçlanmak yerine banka kurmuş, oradan elde ettiği gelir daha iyi bir noktaya gelmiş. Bu bir emanettir, bunu iyi yönettiğimizi ifade etmek istiyorum. Yine bu sene kazandığımız parayı tekrar öz kaynağımıza ekleyeceğiz ve Türkiye'nin büyümesine katkıda bulunacağız.

Çok tekniktir ama 3 rasyoyu söylemek istiyorum. Sermaye yeterlilik rasyomuz sektör ortalaması olan yüzde 16'nın hemen yanında, yüzde 15'lerde; Batı'da yüzde 8'dir, Türkiye'de yüzde 12 uygulanıyor. Ziraat Bankası sermaye yeterliliği bakımından güçlü ve sağlam bir bankadır tıpkı sektör gibi. Ziraat Bankasının aktif getirisi yüzde 2'dir, sektör ortalamasının üstündedir, Batı'daki bankaların da üstündedir. Ziraat Bankasının öz kaynak getirisi -biraz önce söyledim- yüzde 19'lar civarındadır, gıpta edilecek bir getiridir. Ziraat Bankasının verimlilik rasyosu yüzde 30'dur, çok tekniktir, dünyada bu verimlilikle çalışan bir başka banka çok az bulunmaktadır.

Beni dinlediğiniz için çok teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşmelerine geçiyoruz değerli arkadaşlar.

2012 yılında gündemde kalan bir öneri bulunmaktadır. Bu önerinin birinci paragrafı 2013 yılının 2 ve 2014 yılının 1 no.lu önerisiyle aynı mahiyettedir, okutup birlikte işleme alacağız.

Öneriyi okutuyorum:

1- Tasfiye Olunacak Alacaklar hesaplarına aktarılan firmalardan;

-54428736 müşteri numaralı firma üzerindeki alacağın banka portföyünde önemli bir yer tutması, -41847894, 2643538, 48438284, 55958841, 54814509, 56336159, 47036184, 1331, 6667555, 54998758, 29015147 ve 46774768 müşteri numaralı firmalarla ilgili takip sürecinde risk-teminat dengesinin olumsuz yönde geliştiği, diğer alacaklıların yasal takibe geçtikleri ve banka alacaklarının bir kısmının karşılıksız kalabileceği,

-1372140 ve 55234910 ve 50714907 müşteri numaralı firmaların maddi teminatlarının bulunmadığı, hususları dikkate alınarak takip işlemlerinin bir an önce sonuçlandırılması konusunda gerekli gayretin gösterilmesi.

BAŞKAN – Cevap için Sayın Genel Müdürüm, sözü kime veriyoruz? kim cevaplayacak?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Cengiz Bey, Genel Müdür Yardımcımız.

BAŞKAN – Cengiz Bey, şimdi, bize gönderdiğiniz cevap 8 sayfaya yakın değil mi?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Evet Başkanım.

BAŞKAN – Bunları madde madde geçerse özet olarak biz de memnun oluruz, arkadaşlarımız da takip ederler.

Buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Hayhay Başkanım, arz etmeye çalışacağım.

Birinci firmadan başlıyorum.

İstanbul Bayrampaşa’da kurulu olan bir alışveriş merkezi, içinde 2 tane otel, 1 kongre merkezi, eğlence merkezi olan bir komplekstir. Bankamız 2010 yılının sonlarında bu firmaya 270 milyon euro bir kredi vermiştir. Üç yılı ana para ödemesi, sonraki dokuz yıl ana para artı faiz ödemeli on iki yıl vadeli bir kredidir. Bu kredinin ön şartlarından bir tanesi, kredi 270 milyon euro yatırım projesi, aşan kısmı olursa firma ortakları tarafından ilave öz kaynak koyularak çözülecektir. 2011’in sonuna gelindiğinde 270 milyon euroluk yatırım kredisi tamamen kullanılmış olmasına rağmen firmanın faaliyete tam başlayamadığı görülmüştür. Yaklaşık 10 milyon euro civarında bir ilave imalat eksikliğinin yanı sıra piyasaya 35 milyon euroluk bir borcu olduğu ortaya çıktı. Firma tam faaliyete geçmemiş olmakla beraber AVM kısmında ufak tefek faaliyetler başlamıştı. Fakat piyasa borcu itibarıyla kendisini rahat bırakmadıkları için bankamıza ilave kredi talebiyle geldi. Kredinin ön şartında 270’i aşan kısmında firma sahipleri öz kaynak koyacağı için öncelikle öz kaynak koymaları gerektiği kendilerine ifade edildi. Öz kaynak koymadıkları gibi tesis dışında şahsi mal varlıklarından da ilave teminat vermeye yanaşmadılar. Bu süreç görüşülürken kendilerinin ilave mal varlığı da bulunduğu tespit edildi. Teminat istememize rağmen vermediler. Bankamız teminat alamadığı için oralara haciz koydu. Yaklaşık 12-13 milyon lira kıymet takdiri olan ilave bir teminat kapsamına da aldık. Yönetim Kurulumuz bu firmayı faaliyete geçirmek için ilave bir 30 milyon euro ek kredi verip tesisi vefa hakkıyla banka aktifine alıp yirmi yıl vadeli bir yapılandırma programını onayladı. Bunun sözleşmeleri hazırlanırken, firma bu sözleşmelere ıvrı zıvrı gerekçelerle itiraz ederken süreç üç dört ay kadar uzadı, bu sırada öğrendik ki firma iflas ertelemeye başvurmuş. İflas ertelemeye başvurduğunu biz yirmi gün kadar gecikmeli öğrendik. İflas ertelemeye başvuran bir firmanın ilave kredi konusu yasal müeyyideye tabi olduğu için konu akamete uğradı. Ondan sonra iflas erteleme süreci içerisinde ne yapabiliriz dedik. İflas erteleme süreci içerisinde bir yapılandırma programına yine Yönetim Kurulumuz yetki verdi. Bu görüşmeler yapılırken konunun görüldüğü mahkeme iflas kararı verdi. 2012 Ağustos ayında iflas ertelemeye girmiş olan firma için 2013 Eylül ayında iflas kararı verildi. İflas kararı verilince zaten bir şey yapılamadı. İflas kararı Yargıtaya taşındı, temyize. 2014’ün Mayıs ayında Yargıtay iflas kararını bozdu. Tekrar iflas erteleme mahkemesine geri dönüldü. O süreçte tabii ki bu krediye ilave aylık yaklaşık 1,6 milyon euro faiz yürüyor Sayın Başkanım. Bu süreç içerisinde krediye ilave 50 milyon euro civarında, bir de yaklaşık 10-12 milyon TL civarında masraf maliyeti oldu. Bu süre içerisinde firma sahiplerine dedik ki: Sizin bu tesis dışında şahsi mal varlığınız var. Satın, içeri koyun çünkü fizibilite bozuluyor, ilave faiz bindiği zaman fizibilite bozuluyor. Firma sahipleri ekstra gayrimenkullerini satın borca mahsup etmekten imtina ettiler. Biz icra yoluyla satmaya başladık bunu. Sattıkça onlar da ihalenin iptali yoluna gittiler ve yasal süreçleri uzatmak dışında hiçbir yapıcı girişimleri olmadı. Bugün itibarıyla söz konusu tesis dışında ortakların şahsi mal varlıklarından ekspertiz değeri 126 milyon TL olan 65 tane gayrimenkulü satışa götürdük Sayın Başkanım. Bunlardan 15 milyon TL’sinin tahsilatını yaptık ama o kadar direniyorlar ki... Hâlbuki direnmeyip de bu gayrimenkullerden borca düşüm olsa tesisin rantabilitesi olacak. Yaklaşık 87 milyon liralık satış yapılmış gayrimenkullerden. İhalenin feshi, ihalenin feshinden sonra karar düzeltme vesaire, tüm hukuki süreçleri sonuna kadar zorladıkları için bankanın tahsilat yapmasına da engel oluyorlar. Bu yetmezmiş gibi bu gayrimenkuller sanki kendilerinin serbest mal varlığıymış gibi iflas erteleme mahkemesine “Biz bunları satın ‘sermaye’ diye koyacağız.” diye mahkemeyi de yanıltıcı beyan vermeye devam ediyorlar. Bugün itibarıyla baktığımızda bizim 270 milyon euro kredinin üstüne dört yılda yaklaşık bir 80 milyon euro civarında bir faiz ve masraf bindi

Sayın Başkanım. Bugün itibarıyla bu tesis normal yöntemlerle faaliyete geçse de bu tesisin kazanacağı para bu borcu ödemekten uzak. Yaklaşık 100 milyon euro civarında borcu azaltacak bir sermaye girişi lazım. Ortakların bu sermaye girişini ne yapabilecek yetenekleri var ne de istekleri var. Ancak mahkeme süreçleri hâlâ iflas ertelemeye bir hüküm veremedi. Bugün itibarıyla iflas erteleme mahkemesi devam ediyor yani 2012 Temmuz ayında başlayan mahkemede -2016'nın Kasımındayız- dört yıl dört aydır bir karar dahi verilemedi. En son ekim ayındaki duruşmada hâkime hanım şubat ayına tekrar bir yeni duruşma günü verdi. Bilirkişiye tekrar gönderdi dosyayı. Bilirkişilerin yazdıkları rapordan da bir şey çıkmıyor ama her geçen gün ilave faiz binmeye devam ediyor. Bizim bu andan itibaren iflas masası kurulursa banka olarak iflas masasına oturup tesisi çalıştırma, yatırımcıları davet etme ve bilahare de tesisi iflas masasında satın bankanın aktifine geçirdikten sonra doğru, emin bir müteşebbise devretme konusunda bir projemiz var. Kısım olursa bunu yapacağız.

Arz ettim birinci firmayı.

Devam edeyim mi Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Devam edin, evet.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – İkinci firma bir tekstil firmasıdır. Aralık 2010'da...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir saniye...

BAŞKAN – Cengiz Bey, bir saniye.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Böyle hepsine birden cevap verilip hepsi birden değerlendirilecek konu değil, bu çok önemli bir konu.

BAŞKAN – Teker teker mi gidelim?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tabii, teker teker gitmekte fayda var, zaten diğerlerinin birçoğunda şey var.

BAŞKAN – O zaman bu konu üzerinde söz almak isteyen üyelerimize söz verelim.

Söz istiyor musunuz Sayın Akar?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, ben bir şeyi sorayım, onda da bir açıklama yaparsa ondan sonra devam edeyim.

Bu Veritas hakkında dava açtınız ve 1 milyon 341 bin lira tutarında bir tazminat davası açtınız. Bu lehinize sonuçlandı mı? Veritas Gözetim Hizmetleri firması hakkında niye dava açtınız bir açıklayın bize.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Sayın Vekilim, bankamız bu krediyi onayladıktan sonra bu tür yatırım projeleri kredilerinde kredinin doğru, amaca uygun kullanımını sağlayabilmek için bir proje onay şirketi genellikle bağımsız denetim kurulları, şirketleri belirleniyor. 2010 tarihinde bu kredi için de Bureau Veritas görevlendirilmiş. Bureau Veritas'nın bu firmada birden fazla rolü var. Bu yatırım projesini hazırlayan firma da Bureau Veritas firması, hazırladıktan sonra bankaya gelip prezantasyonunu yapan da o firma, yaptıktan sonra kredinin kontrollü olarak kullandırımını sağlayan da o firma. Bir miktar farklı ellerde olması gereken fonksiyonlar aynı elde birleşmiş durumda. Bu da tolere edilebilirdi fakat kullandırmalar silsilesi içerisinde Bureau Veritas'nın bankayı uyarma görevini tam yerine getirmediği tespit edildi. Hem gecikmeli raporlar yazdı hem de yapması gereken uyarıları... Yapması gereken uyarı nedir? “Bu kredi bu yatırımı faaliyete geçirmeyecek, önceden bilersiniz, ilave para lazım.” uyarısını yapmadığı, bunu gecikmeli yaptığı da görüldü. Bureau Veritas'yla yapılan bankanın sözleşmesine göre yanlış hatırlamıyorsam yüzde 2 kadar

bir yaptırım söz konusuydu. Banka Bureau Veritas’ının kendi fonksiyonunu yerine getirmediği için konuda suçlu olduğu iddiasıyla mahkemeye gittik, mahkeme de maalesef aleyhimize sonuçlandı Sayın Vekilim ama Yargıtayda karar düzeltme sürecinde devam ediyor, Yargıtayda şu an karar düzeltmedeyiz.

Budur.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum.

Bu firmayı aşağı yukarı her Sayıştay raporunda konuşuyoruz. 2010 yılında talep edilmiş, işte, 2010 yılı ile 2011 yılında firmaya ciddi bir rakam... O günleri hatırladığım zaman savunma şöyleydi: Bu firma 5 ortaklı böyle bir firmaydı yanılmıyorsam ve aileler her bireyinin geniş mal ve mülkleri olan bireylerden oluşuyordu ama ticaret kafasının çok fazla gelişmediği... Böyle bu işe girildi. Yatırımın da devam ettiği, tamamlanırsa bunların karşılanabileceği şeklindeydi, bu borcun karşılanabileceği şeklindeydi ama geldiğimiz noktada Cengiz Bey’in açıkladığı gibi bu yatırımı artık karşılama durumunda değil ve gerçekten de bütün kredilerde önümüze çıkacak, bu teminatlar, ipotekler, birinci öncelikler gibi sorunlar hep önümüze çıkıyor ve burada da çıkıyor. Rakam 3 milyon, 5 milyon olduğu zaman çok önemsenmiyor tabii yani yirmi yıllık bir firmanın 3 milyonluk, 5 milyonluk kredi talepleri ve sonra firma sıkışmış, ticari sıkıntı yaşamış, parayı batırmış gibi şeylerde teminatlar çok dikkati çekmiyor. Belki, 3 milyon, 5 milyon, bu kadar büyük portföyün, 330 milyarlık bir aktifin içinde çok dikkat çekmiyor ama rakam çok büyük burada. Rakamın geldiği nokta yaklaşık 627 milyon, 2016 tarihi itibarıyla, dokuzuncu ayın sonunda 627 milyon lira borcu var. 627 milyona karşılık da 15 milyon tahsil edilmiş, sadece 15 milyon tahsil edilmiş. Yüzdesel olarak baktığınızda konuşmaya bile gerek yok, hiçbir şey yapılmamış gibi duruyor. Şimdi, tabii, hiçbir şey yapılmamış derken bankanın eli çok serbest de yapılmamış demiyorum çünkü hemen bunlarla mahkeme süreçleri başlıyor. Bizim mahkemeler de allahlık, hepsi, beş sene, on sene, yirmi sene sürüyor. Biri iflas erteleme istiyor, iflas erteleme geliyor, yok, ondan sonra karar bozma geliyor, yeniden idari mahkemelere davalar açılıyor, her bir adım üç beş ay uzuyor. Şimdi, burada bu para nasıl tahsil edilebilir, bunu konuşmak lazım yani sizin öneriniz veya... Bir iş planı geliştirmişsiniz, bu iş planı yine bu firmanın ortakları tarafından reddedilmiş anladığım kadarıyla, çok ciddiye alınmamış değil mi? Biraz evvel söylediğiniz gibi siz bir teklifle gitmişsiniz onlara ama çok ciddiye alınmamış.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Güncel değildir, eskidir ama öyle.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Size göre bu para nasıl kurtulur, önce bir bunu öğrenmek istiyorum. Büyük para arkadaşlar.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Ben tamamlayıcı bir bilgi vereyim Sayın Vekilim.

İki konu karışmasın. Evet, kayıtlarda 627 milyon lira bir alacak var, “Teminat yetersiz.” demek doğru olmaz. Söz konusu tesisin bir buçuk sene önce yapılan kıymet takdiri 760 milyon TL’dir. Tesisin dışındaki ekspertiz, kıymet takdiri olan 126 milyon TL daha yer vardır. Bu gayrimenkuller satıldıkça, satışa müsait hâle geldikçe banka alacağını alacak. Yani bankanın alacağında, kayıtlı bakiye alacağının tahsilinde bir sorun olmayacak ama tabii ki bu bir süreç alacak. Ancak şu anda alacağımız 626 milyon TL’dir. Euro olarak kredi verilmişti, 2012 itibarıyla takibe attık, şu anda banka kayıtlarında euro değil, TL var. Kayıtlı bakiyede bir problem olmayacak ama euro bazında bakarsak, kur ve faizi itibarıyla bakıldığında bunun tam tahsili için ehil bir ele teslimi ve onun o tesisi işletmesi lazım gelecek.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Ben ilave edeyim Başkanım, müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şimdi, Sayın Vekilimize tamamen katılıyoruz. Tabii, bu o zamanki kurlar üzerinden TL karşılığı, normal olarak alabilecek hâle geldiğimiz zaman 35x35 diye gideceğiz, o başka bir rakam oluyor. Tabii, burası bankanın eline geçip de yönetimi biz ele alabilirsek bir şekilde bunu tahsil ederiz. Uzun olur, finansal matematiğe uymayabilir ama alırız fakat biraz önce ifade ettiğimiz gibi bütün hukuki yolları tüketmek istiyor yani âdeta harakiri yapıyor. Bu aslında en çok kendisine zarar veriyor. Biraz önce ifade ettik, bizim satışa çıkarttığımız 125 milyon TL kendi varlıkları, belki bulamadıklarımız da var, başkalarının üstünde olan var, çok iyi kira getiriyor. Bunları kendisi kullanarak burasını çalıştırmak yerine –çok enteresan bir şeydir- mahkemecilik oynamayı, hukukçuluk oynamayı çok fazla tercih ettiler, Amerika’da olan teyze de rahmetli oldu. Zaten ticari olsaydı olurdu. Bir tane seçeneğimiz var Sayın Vekilim, eğer şubat ayında iflasına karar verilirse –biz de artık onu şey yapıyoruz- iflas masasının ağırlıklı oyuncusu Ziraat Bankası olacak ve oyun kurucu Ziraat Bankası olduğunda bu AVM de oteller de yanında yeni şeyler geliştirerek de burada bu işi kurtarmak mümkün. Başlarken hatalı başlanmış, kabul edelim. Yanlış başlanmış, bir özel banka başlamış, sonra bizim sektör arasında “refinansman” diye tabir ettiğimiz şeyler var, olmuş, bir iş kazası yapılmış. En büyük iş kazası böyle bir işi hiç yapmamış kişilerle bu işi yapmaya kalkmak olur. Ve yine talihsizlik, kontrol görevi verilenlerin... Mesela biz geldiğimizde başladığımız zaman bize buranın tamamen bittiği rapor edilmişti ve biz bunu dava konusu ediyoruz. Aldığımız sonucu da hep birlikte gördük. Bu, ülkenin alacağıdır. Ziraat Bankası bu konudaki bütün hukuksal gücünü, çalışma gücünü seferber etmiştir. Kesinlikle, bunu olabildiğince, en güncel fiyatlarla tahsil edeceğiz. Ama zaman alacak, belki bizden sonraki ekip de bu işle çok uğraşacak ama bir gün alacağız. Yer güzel bir yer, İstanbul’da olup da fiyatı artmayan, zarar eden hiçbir aktifle karşılaşmadım otuz küsur yıldır. Burada da mahcup etmeyecek İstanbul bizi. Yeter ki şubat ayında inşallah mahkeme kararı sonuçlandırır, öyle olduğu zaman alabileceğiz. Tabii, bunu izlemek ve takip etmek hepimizin görevi, bunu da ifade etmek istiyorum.

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Bir eksik bilgi verildi, ihale alacağa mahsuben mi alındı? Yoksa üçüncü şahıslar mı ihaleye girdi?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Kastettiğiniz ihaleler bizim sattığımız mallar mı?

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Evet.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Onlar alacağın çok cüzi...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – 12,2 milyon lirasını biz aldık, 2,5-3 milyon lirasını –tam rakamı toplayamıyorum- üçüncü kişi aldı.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Sayın Vekilim, orada onu söyledim, bunun işletme dışı gayrimenkullerin satışıyla bu kapatılacak bir şey değil, faizi bile ödemez. Ama ondan caydırıcılık yapıyoruz, oyuna sokmaya, getirmeye çalışıyoruz ama ısrarla başka bir oyun oynuyorlar yani anlamak mümkün değil. Bize göre, böyle çok sağlıklı değerlendirme yapacak dostlara ihtiyaçları var. Yani biz söylediğimiz zaman bizi çok... Ya o şeyi kaybettik maalesef, sağlıklı düşünceyi yapamıyorlar. Yoksa bu kadar mal varlıklarını telef etmeleri de günah onların. Maalesef böyle bir şey oldu.

BAŞKAN – Evet.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, şimdi, ben şeyi de merak ediyorum burada, hem öğrenmek açısından da iyi olur, arkadaşlar da öğrensinler: Bu, ilk kredi verilirken yani başka bir banka üzerindeki kredi kapatılıp, Ziraat Bankası tarafından kredi verilirken... Rakamlar yanlışsa düzeltin, bildiğim kadarıyla 130 milyon euro muydu?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Doğru.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Özel bankadan bunlar başlangıç hisseleri, proje kredisi 130 milyon euro kullanıyorlar. Daha sonra, 2010 yılında muhtemelen, Ziraat Bankasına gidiyorlar. O krediyi kapatarak Ziraat Bankasından, daha yüksek, 270 milyon euro kredi alıyorlar. Birinci öncelik de o özel bankanın, özel bankayı söylersem devletle ilişkilerini, birtakım şeyleri görebiliriz burada... Bence Ziraatin burada görevlendirilmesi –bir görev olarak kabul ediyorum- o özel bankanın gelecekte bu borcu tahsil edememesinden kaynaklı. Biraz da özel bankayı kurtarmak için yapıldığını düşünüyorum, Ziraat feda edilmiş burada.

Çok merak ediyorum, o dönemde Ziraat Bankası bu krediyi verirken kredi değerlendirme kurulunun bu kredi konusundaki raporu çok pozitif miydi? Rakam çok büyük, hakikaten merak ediyorum. Çünkü, ben hâlen o alıdayım, resmen o özel banka kurtarılmak üzere... Çünkü özel banka, bu kredinin batacağını... Tekrar finansman desteğine ihtiyacı olduğunda özel banka üzerine ekleyerek bir kredi vermiyor, hatta vermeyeceğini de ifade ediyor. O arada Ziraat Bankası devreye sokuluyor, Ziraat Bankası önce özel bankanın parasını yatırıyor ve Ziraat Bankası böyle bir mali yükün içine sokuluyor.

Sorum şu: O dönemdeki kredi değerlendirme kurulunca –o arkadaşlar burada mı bilemiyorum ama- bu kredi değerlendirilirken bu kredinin verilmesi pozitif mi bulundu? Yoksa başka örneklerde rastladığımız gibi bu kredi değerlendirme kurulu negatif bir rapor verip yönetim kurulu, genel müdürlük onayıyla mı bu kredi verildi?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, efendim, Türkiye’nin önde gelen bir özel bankası başlamış sürece. Belli bir düzeye gelmiş, ama Türkiye’de genel âdettir, başladıktan sonra projeye bir sürü ilave yaparsınız. Ek ilave yapmak isteyince banka “Hayır, bu projeyi devam ettireceksiniz, ben bundan daha fazla risk almak istemiyorum.” diyor. Peki biz bunu nereden biliyoruz? Ben başka bir bankanın genel müdürüydüm, aynı teklif bize de gelmişti, biz de gidip bakmıştık. Olur, hepimiz yapabiliriz, yani iyi yapamamışlar anlamında kullanmıyorum, yani bir miktara gelmiş. İki şey yapılabilirdi: O bankayla birlikte devam edilebilirdi, böyle bir opsiyon vardı. Riski tamamen kapatıp tek başınıza devam edebilirdiniz. Bir, o bankanın riski kapatılmış, Sayın Vekilimin söylediği; artı, büyütülen bölüm kadar ki bir o kadar daha yeni kredi yapılmış. Yani proje, nakit akım tablosu o zaman yapıldığı zaman kendini ödüyor gözüküyor. Ama şimdi, çok iyi yaparsınız, işletmeciliği iyi yapmazsanız otel de iyi çalışmayabiliyor, AVM de iyi çalışmayabiliyor. Bunlar açık çalıştıramadılar yani sıkıntılarının temelinden biri de bu, yani işletmecilik konusu da problem.

O dönem, biz baktık bunun fizibilitesini, çalışmasını yapan arkadaşlar... Hafızam beni yanıltmıyorsa yaklaşık 8 arkadaşımızın imzası vardı, yani 8 bankacının imzası vardı. Bu arkadaşların hiçbirisiyle biz şu anda genel müdürlükte kredi tahsisi olarak çalışmıyoruz. Arkadaşlar, farklı farklı yerde çalışıyorlar ama kredi tahsis birimlerinde bu arkadaşlarla devam etmiyoruz. Bu arkadaşlarla bu kredinin açılışıyla ilgili Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun bir incelemesi oldu. O incelemeyle ilgili de –zaten herhâlde murakıp arkadaşlarımız buradadır, söylerler- bize intikal ettirilen bölüm itibarıyla personel

üzerinde bankanın yapacağı herhangi bir şey bulunmuyor. Kredinin takip edilmesini, alacağın atıl kalmamasını, bunun tahsil edilmesini, gerekli gayretin gösterilmesi tavsiyesinde bulunuyor. Biz zaten o tavsiye olmasa da onlar bizim görevimizdir, zaten yapacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Karakaya, buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu konu, aslında alt komisyonda da konuşuldu. Tabii, önemli bir konu, önemli bir rakam. Sayın Genel Müdür, aslında biraz önceki ifadesinde söyledi, bu kredinin tahsisinde görevde olan arkadaşları şu anda herhangi bir kredi tahsisinde görevlendirilmediği şeklinde. O dönemde yapılan, anlaşılan bazı eksikler, hatalar var ama şu an itibarıyla takipten başka yapılacak bir şey yok. Takip de hukukun verdiği yetki ve görevler çerçevesinde yapılacak. Öyle gözüküyor ki gerekli takibat yapılıyor ama ne olacağı da belli değil.

Bu, iflasın ertelenmesi konusu çoğu zaman bir sorun hâline geliyordu yani burada da herhâlde iflasın ertelenmesi istenmiş ama genellikle firmalar iflasın ertelenmesini de... Çünkü geçmişte bazı önemli şeylerde bilirkişi olarak bulunduğumuz zamanlar oldu; genellikle iflasın ertelenmesi de borcun ödenmesine yönelik değil de “Acaba mevcut, elde kurtarılamayan ya da üzerinde birtakım hukuki engeller olan malların ya da varlıkların kurtarılması nasıl yapılabilir?” şeklinde yaklaşımların da olduğunu gördük. Yani anlaşılan yapılacak işlemler eksiksiz bir şekilde devam ediyor. Yönetimin bu yönde olduğunu da görüyoruz.

Ben teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Karakaya.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Demin Bureau Veritas’dan bahsetmiştim, Bureau Veritas’ı önce siz mahkemeye veriyorsunuz, onu da söyledik. Cengiz Bey, konuşmasında şöyle bir şey söyledi. Yüksek mahkeme Bureau Veritas’ın itiraz etmiş olduğu mahkeme Bureau Veritas’ın lehinde karar verdi. Siz ifadelerinizde “Bureau Veritas’ın bu ta başından beri kredi oluşmasında biz onların verilerine, sunumlarına göre krediyi verdik, daha sonraki “setp by step”de onların bizi bilgilendirmesi sonrasında kredi takiplerini yaptık.” diyorsunuz. Ama burada Bureau Veritas’ın bu konuda görevini eksik yaptığı ya da bankayı yanılttığı gibi bir algı oluştu, siz de bunu mahkemeye verdiniz, birinci mahkemeyi kazandınız, Bureau Veritas itiraz etti ve mahkeme onların lehine karar verdi. Şimdi, ben bunların lehine karar verme gerekçesini de merak ettim. Demek ki burada Bureau Veritas size bilgilendirmeyi yaptı, banka burada yaptığı bir ihmal sonucunda da bu noktaya geldi. “Belki yaptığı uyarı zamanında değerlendirilmiş olsaydı bu noktaya gelinmeyebilir miydi?” diye de soru geliyor şimdi aklıma. Yani Bureau Veritas’ı niçin haklı buldu sizin açtığınız davanın karşısında yüksek mahkeme.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Sayın Vekilim, asıl görev bankanın zaten, Bureau Veritas bize destek hizmeti veriyor, aslı hizmet değil. Risk iştahını belirleyen banka. Bu sadece kontrol görevini, belli hak edişleri, işin sürecini, hangi aşamaya geldiğini profesyonel anlamda... Onunla bizim ayrı bir aklımız var, Bureau Veritas’la bizim aramızdaki akit bu.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam, bunu kabul ediyorum, “Bizi yanılttı.” diyorsunuz ve mahkemeye verdiniz.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Ama bizim, o yanılttı diye oturup ağlamamız gerekmiyordu. Bizim, kendi şeyimizi yapmamız gerekiyordu.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O ayrı, onu bir tarafta tutuyorum.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Buna rağmen davayı nasıl kazandığı hususunu ben değerlendirmeyim efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siz değerlendirmiyorsunuz biz mi değerlendirelim?

O zaman bu mahkeme kararını Cengiz Bey, bize yollar mısınız?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Daha mahkeme sonuçlanmadı, karar düzeltmedeyiz şu anda.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, karar düzeltme olsun, biz o yüksek mahkemenin vermiş olduğu kararı görelim, Genel Müdür de aynı yolla yaptı... Fetullah'tan mı içeri alındı bu mahkeme kararı verenler? Böyle bir şey var mı, bir tespitiniz var mı? Şu anda tutuklu mu bu mahkemede kararı verenler?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Vallahi biz öylesini düşünmedik, olur mu olmaz mı bilemiyorum yani.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam, o zaman o kararı biz görmek istiyoruz. Niçin onların lehine karar vermiş merak ediyoruz.

Gerçekten büyük bir rakam yani, tabii ki bunun arkasında başka nedenler var, böyle rakamların arkasında Türkiye gibi ülkelerde çok fazla şey konuşulur. Bunları da konuşmak, bu mevzuza da girmek istemiyorum ama 600-700 milyonluk bir rakamdan bahsediyoruz. Onun için de önemli olduğunu düşünüyorum, bunun da aynı hassasiyetle takip edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Biz de aynı kanaatmeyiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Umarım alırsınız, umarım gerekli işlemler yapılır, bu para bir an evvel kurtulur diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akar.

Cengiz Bey, buyurun, devam edin.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Sayın Başkanım, 41847894 no.lu firma bir tekstil firmasıydı. 2010 yılında 10 milyon civarında bir kredi kullandırmışız. 8,8 milyon TL'den 2012'de takibe gitti. 64 parça gayrimenkulü 9 milyon TL bedelle satıldı. Bunun 55 adedi yaklaşık 7,3 milyon TL bize tahsilat ki bunların ekspertiz değeri 10 milyon TL'dir yani ekspertiz değerine göre daha elimizde bir tahsilat değeri var. Üçüncü kişilere 1,6 milyon tahsilatla 9 milyon lira tahsilat yapıldı. Bugün kaydî bakiye 1,6 milyon liradır. Takipler devam ediyor, önümüzdeki sene içerisinde bunun tamamen tahsil olacağını bekliyoruz.

2643538 no.lu firma, iflas ertelemeye bir yurt dışı iş yapan müteahhit firmadır. 2010'da 7,6 milyon TL bir kredi kullanılmış olup iki sene sonra takibe düşmüş bir firmadır. İflas erteleme tedbir kararı aldı. Teminatında, Erzurum'da büyükçe bir değerli tesis var. O tesisi de icradan satın aldık, bankamız ihaleye girdi. Fakat ihalenin feshi davası süreçleri devam ediyor. Bu dava sonuçlanınca ki önümüzdeki sene bu da bitecektir, alacağımızı tamamen tahsil edeceğimizi hedefliyoruz.

48438284 no.lu firma, bir akaryakıt istasyonu firmasıdır. 2010 yılında 8,5 milyon TL kredi kullandırılmış olup o zamanki akaryakıt tesislerinin çalışır değeri varsayımına göre 12 milyon TL ekspertiz değeri olan bir yerdir. Fakat, akaryakıt ticareti dışında farklı finansal işlere de girmiş, kendisini zora sokmuş bir firma olduğu için 7 milyon lira üzerinden takibe gitti. İflas erteleme aldı, iflas erteleme süreci iflasa döndü. Biz bu süre içerisinde gayrimenkullerini satışa götürdük. Yaklaşık 4 milyon lira civarında bir tahsilat oldu. Bu firma da, icra takibi dışında gerek MASAK'la ilgili şüpheli

işlem bildirimleri, ihbarlarımız var, ceza davalarımız var, akaryakıt dağıtım firmasıdır, EPDK'yla ilgili şikâyetlerimiz var. Bir yandan icra tahsili bir yandan ceza davaları alacağımızın önemlice bir kısmının tahsil kabiliyetinin olduğunu düşünüyoruz. Bugün itibarıyla alacak 6,8 milyon TL'dir, kayıtlı bakiye.

5598841 no.lu firma...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Pardon, pardon.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Buyurun efendim.

BAŞKAN – Buyurun Haydar Bey.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, burada dikkat çeken en önemli nokta, ekspertiz raporlarındaki fahiş değer farkları arkadaşlar. Bilmiyorum dikkatinizi çekti mi?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Doğrudur efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayfa 2 ama altıncı bölümün ikinci sayfası, kırmızı ayrıçtan sonra.

Şimdi, arkadaşlar, burada 13 milyon 113 bin TL bir ekspertiz değeri var. Takip süreci de takdir edilen kıymet ve ekspertiz raporundaki fahiş değer farkı nedeniyle bilirkişi hakkında suç duyurusu üzerine açılıp reddedilen dava temyiz sürecindedir. Bunu bize açıklarsınız da bunların ekspertiz değerleri 260 bin lira ve 235 bin lira. Yani, bir tarafta “Ekspertiz değeri 13 milyon.” diyor. Sonuçta bu kredi kullanılıyor ve kredi ödenmeyince banka işlem başlatıyor. Karşınıza şöyle bir rakam çıkıyor: 260 bin lira ve 235 bin liralık bir rakam çıkıyor. Tabii, buradaki şeyle ilgili bir dava açmış. “Açılıp reddedilen dava temyiz sürecindedir.” diyor. Bu dava da reddedilmiş mahkeme tarafından, garip bir şey. Yani, bu ekspertiz problemi -özellikle söylüyorum ki burada, 13'e yaklaşık 400, 500 bin TL'lik bir karşılık geliyor- bütün kredilerde var aşağı yukarı. Bu, bankanın değil, daha önce de konuştuğumuz kamu iktisadi teşebbüsündeki bütün kredilerde aşağı yukarı, ekspertiz kullanılması gereken yerlerde bu problemle karşılaşılıyor. Garip bir durum var.

Buna, bu ekspertiz işine gerçekten bir çözüm bulması lazım devletin. Böyle giderse, bir sıkıntı çıktığında, hiçbir kredinin gerçekten değerinin değerinden değerlendirilip karşılanması -yani üzerine haciz konulan, ipotek konulan ya da teminat alınan- mümkün görülüyor. Bunu bize, nedir son durum, -“Yargı aşamasında.” demişsiniz- bir açıklarsanız sevinirim.

BAŞKAN – Cevap için, Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Cengiz Bey'le birlikte vereceğiz.

Ben, yalnız, Sayın Vekilimizin söylediği temel soruna değinmek istiyorum.

Şimdi, biz, kuvvetler ayrılığı nedeniyle ekspertizi banka olarak yapamıyoruz. Bizim ekspertiz şirketimiz olsa da kendi yaptığımız işleri yapamıyor. Örneğin, Vakıfbankın ekspertiz şirketi var, biz ondan hizmet alıyoruz ama Vakıfbank alamıyor. Ekspertiz firmalarına lisans veren kuruluşlar SPK, BDDK, onlar lisans veriyor, düzenleyici kuruluşlar. Biz bir değer yüksek veya düşük olmasını asla istemiyoruz. Yüksek olursa bizim riskimiz artıyor, düşük olursa kredi iştahımız düşüyor, para kazanamıyoruz, her ikisinde de biz zarar ediyoruz. Bizim istediğimiz, gerçek ne ise onun takdir edilmesidir. Bu örneğin içeriğini Cengiz Bey anlatacak. Burada bir manipülasyon var, burada bir şey var, onu reddetmiyoruz, var yani bu ülkenin bir hakikati ama genelde şikâyet de oluyor bu konuda. Yani, işte “Banka gitti, ekspertizimi düşürdü, şöyle oldu, böyle oldu.”

Bu dönemde, örneğin yabancı para cinsinden borçlanan insanların yabancı para kurları artması nedeniyle borçları artıyor. Aynı şekilde, mal varlığının da artması lazım ama burada borç artarken gidiyor, mal varlığını tam ters yazıyorlar. Bu sefer risk teminat dengesi ters olduğu için denetçi doğal olarak risk teminat dengesinin kurulmasını istiyor. Biz teminat getir dediğimiz zaman da bu sefer kamuoyunda “Bankalar krediyi geri çağırıyor ve teminat istiyor.” gibi bir durum da oluyor. Yani, ülkenin aktiflerini çok hızlı azaltan veya yükselten kurumların çok daha iyi bir eğitmenen geçerek kurumsal hâle dönüştüğü zaman ruhsatlaştırılması lazım. Özür diliyorum, haddimi aşmış olmak istemiyorum ama bir şey yapmayanların yaptığı bir işe dönüşmemeli bu ekspert işi. Bu ayrı bir uzmanlık alanıdır. Götmeden rapor düzenleyenler var. Bunların her biri şey almış durumda.

Yani, bunlar bu ülkenin realitesi, ben söylüyorum yani kimseyi de suçlamıyoruz. Ziraat Bankası gibi geniş bir örgütte en az belli yerlerde örgütlenme mecburiyeti getirdik. Fakat, bu sefer de şöyle bir sonuç çıkıyor: Örgütleniyor ama 3 firma geliyor, “Ben daha ucuza yaparım.” diyor. Siz daha ucuza verdiğiniz zaman adamın adamı olmuyor. Yani, burada bir sıkıntı var ama direkt bu sorun bankaların sorunu değil ama bankalar burada mağdur, ben onun altını çizeyim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yaptırım yok mu orada?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – BDDK’ya bir şey sormak istiyorum. BDDK’nın ve SPK’nın...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Asıl lisansı veren BDDK ve SPK, ikisi de veriyor onaylamayı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sormak istiyorum, nereye göre bunlara lisans veriyorsunuz? Bu durumda bu firmayla ilgili bir yaptırımınız oldu mu?

BDDK DAİRE BAŞKANI SEMİH KUMSAL – Şimdi, bu konuyla ilgili bize ulaşmış bir rapor yok, öncelikle onu belirtiyim. Fakat, değerlendirme lisansı konusunda şöyle bir husus var, kısaca mevzuatı çizeyim Sayın Başkanım: Değerleme firmaları konusunda ülkemizde şu an ikili bir yapı var aslında. Bir, bizim kurumumuz bankalara değerlendirme hizmeti verecek şirketlere lisans veriyor yani faaliyet izni veriyor Başkanım, bir de Sermaye Piyasası Kurulu Sermaye Piyasası Mevzuatı kapsamındaki kuruluşlara değerlendirme hizmeti verecek firmalara yetki veriyor. Takdir edersiniz ki işte bazı bankalarımız aynı zamanda sermaye piyasası mevzuatına da tabiler, halka açık olanlar özellikle. Dolayısıyla, hem Sermaye Piyasası Kurulunun yetkilendirdiği, bizden yetki almamış fakat Sermaye Piyasası Mevzuatı’na tabi olan bankalara bu hizmeti verebiliyorlar. Ama, diğer bankalarımıza bu hizmeti verecek kuruluşları biz yetkilendiriyoruz. Buna ilişkin de bu firmaların nasıl yetkilendirileceğine ilişkin bir yönetmeliğimiz var. Orada belli şartlar arıyoruz, kurucularında belli şartları arıyoruz ve yetki vermeden önce, şirket nezdinde gidip incelemede bulunuyoruz; bu teknik donanım, altyapıya sahip olup olmadıklarını...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam, bunları kabul ediyoruz, bunları zaten yapmanız lazım ama soru: Şimdiye kadar, son bir yıl, iki yıl, üç yıl içerisinde bu tür şikâyet ve talep veya tespit ettiğiniz bir problemden dolayı cezai bir işlem uyguladınız mı, yetki iptali yaptınız mı, ruhsatların iptal edilmesi veya yetkinin iptal edilmesiyle ilgili bir işlem yaptınız mı? Başvuru var mı bununla ilgili?

BDDK DAİRE BAŞKANI SEMİH KUMSAL – Şimdi, bu şirketlerle ilgili bazen şikâyetler geliyor efendim, fakat bunların bize yansıyanları daha çok özel hukuk hükümleri çerçevesinde olan şikâyetler oluyor yani bizim mevzuatımız kapsamında yakın zamanda bize intikal etmiş bir tespit yok.

BAŞKAN – Veya tazminat ödeyen şirketler var mı?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Çok ilginç ya, bütün kurumlarda bunu konuşuyoruz, bütün kurumlarda bunu tartışıyoruz. BDDK uyuyor demek ki ya da o kadar güzel gidiyor ki işler, yürüyor, kimse şikâyetçi olmuyor bu konuda. Samimi söylüyorum, bu Ziraat Bankasıyla ilgili değil, ekspertiz olayının olduğu her kurumda bu var.

BAŞKAN – Ama şikâyet gelmiyorsa da bir şey yapamazlar ki Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama denetleme görevi de var, sorun da var.

BAŞKAN – Size tazminat için başvuran yok mu, hani, yanlış ekspertiz değerinden dolayı tazminat isteyen yok mu?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdürüm, bu firma hakkında niye BDDK’dan işlem yapılması konusunda bir talebiniz olmadı, ekspertiz firması hakkında?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Sayın Vekilim, biz bu tarz somut tespit ettiklerimizde çalışma şeyini kesiyoruz, banka olarak kesiyoruz ama ihbar mükellefiyeti hususunu, Cengiz, yaptık mı?

Buyurun Cengiz Bey.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Arz edeyim.

SPK firmalara lisans veriyor. BDDK’mız da bunlardan bazılarını seçip “Bankalara hizmet verebilirsin.” diye akredite ediyor. Tam sayıyı bilmiyorum ama 100’ü aşkın bu kapsamda firma vardır, öyle biliyoruz. Biz şu anda 15 civarında firmayla çalışıyoruz. 15 civarında firma her gün, sabah akşam performansı sistem üzerinde ölçülüyor. Eksik yapana, yanlış yapana, bankayı gereksiz riske edene de, bankaya gereksiz iş kaybettirene de -yani değeri küçük çıkartıp iş kaybettiren de oluyor- ikisine de yaptırım uyguluyoruz ve altı ayda bir performanslarını ölçüp altta kalanı çıkarıyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu yanlışlığı BDDK’ya bildiriyor musunuz?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Arz ediyorum efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bunlar önemli.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Bankanın zararına neden olmuşlar için ise şu anda yanlış hatırlamıyorsam 12, 13 tane davamız var 4, 5 tane ekspertiz şirketine. Paramızı da alıyoruz; 2,7 milyon lira para tahsil etmişiz bu arada, arkadaşım bilgi veriyor. Bu konuda hiçbir tereddüdümüz yok. Ama, açtığımız davanın kazanılabilir olması için işlemin sonuçlanması lazım Sayın Vekilim. Bu işlemden, daha henüz tapu bankaya geçmedi, ihalenin feshi süreci devam ediyor. Geçtiği gün, ilk yapacağımız işti. Geçmeden yaparsak açtığımız dava geri döner.

Tamamlamama izin verin. Biraz önce sizin okuduğunuz rakam da tam oturmadı Sayın Vekilim, toparlıyorum. Ekspertiz değeri 13 milyon lira olan yerin, kredi verirken... Ki bunlar benzin istasyonudur. Benzin istasyonunun ekspertiz değeri istasyon çalıştığı sürece edinilecek gelirlerin müstakbel değeri üzerinden konuşuluyor. Fakat, istasyon kapandığı zaman, EPDK lisansı iptal ettiği zaman orası artık bir benzin istasyonu değil, bir arsa.

Şimdi, ekspertiz şirketine her ne kadar desen ki: “Birader, sen pompa varsay. Yer altında depo var ya, o depo varsay.” deseniz ekspertiz şirketi diyor ki: “Burası çalışmayan bir yer, ben burayı arsa yaparım.” O da kendi cephesinden haklı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şöyle söylenebilir mi: “Çalışır ise arsanın değeri ne olur?” diye bir soru sorulabilir yani sorulmayacak bir soru değil.

Zaten ikisi arasındaki fark da budur Sayın Vekilim. Bir miktar manipülasyon vardır. Burası Ankara’ya yakın bir kasabada benzin istasyonu dışında bireyleri finanse eden -adını söylemek istemiyorum o mesleğin- o mesleği icra eden birisidir. Sonuçta kendi işlerinden ötürü batmıştır, yoksa benzin istasyonundan ötürü de batmamıştır. Bu gayrimenkul bankaya ihale olduğu gün ilk yapacağımız iş, değerlendirme firmasına dava açmaktır. O konuda endişe yok.

BAŞKAN – Bir saniye, BDDK sözünü tamamlasın.

Buyurun.

BDDK DAİRE BAŞKANI SEMİH KUMSAL – Sayın Genel Müdür Yardımcınızın da belirttiği üzere bu bankalar ile değerlendirme şirketleri arasındaki hizmet alımı özel hukuk hükümleri çerçevesinde bir sözleşmeye dayanarak yapılan işlemler. Yani, şirketin yetkilendirme koşullarında herhangi bir şey doğduğunda ve bize ulaştığı takdirde tabii ki biz bu şirketlerin yetkisini iptal ediyoruz ve son bir yıl içerisinde 5 tane şirketin yetkisi iptal edildi. Fakat, bunlar herhangi bir şikâyet üzerine değil, biz tespitlerimiz sonucunda şirketin bu şartları taşımadığını tespit ettik, öyle iptal ettik. Dolayısıyla, hani, bize intikal ettiği bir durumda, bir tespit olduğunda tabii ki biz görevimizi yerine getirerek faaliyet iznini iptal ediyoruz Sayın Başkanım.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bankalar yapmıyorsa bunu biz yapalım bari o zaman, değil mi?

BAŞKAN – Evet, Sayın Deligöz, buyurun.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Değerli Başkanım, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, ben gayrimenkul değerlendirme uzmanıyım, lisans sahibiyim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şirket falan...

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Şirketim yok tabii, bütün oklar bana gelmiş oldu. Şu anda BDDK’da 128 adet şirket var. Türkiye’de de muhtemelen 200’ün üstünde şirket var ama BDDK 128’ini akredite edip listesine koymuş durumda.

Şimdi, ben de o... “TDUB” diye bir birlikleri var İstanbul’da, Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği, yönetimi var, resmî bir kurum burası. Şimdi, onların da şöyle bir şikâyetleri var: Bankalar yok fiyatına, çok cüzi paralarla ekspertiz yaptırmak istiyorlar. Diyelim ki adam bir iş için 3-4 eleman... Biri tapuya gidiyor, biri fiyat araştırması yapıyor, biri tapu verilerini alıyor, biri başka değerler ölçüyor falan. Bir değerlendirme yerini, bir binayı 300 liraya, 400 liraya, hatta 150 liraya değerlemek isteyen bankalar var. Şimdi, onlar da diyorlar ki: “Kardeşim, biz adam çalıştıramıyoruz o zaman, maliyet kurtarmıyor.” Dolayısıyla, tabii, asla tasvip etmiyorum masa başından böyle bir şey yapmayı ama karşı tarafın da bu tür serzenişleri var. Dolayısıyla, Türkiye’de birçok iş yolunda gitmediği gibi burada da yani arz ve talepte sıkıntılar var, ücret sıkıntısı var. Böyle olunca, adamlar teknisyen çalıştırıyor, dışarıdan hizmet alıyor, dolayısıyla bu sıkıntılar ortaya çıkıyor. Öncelikle bankacılardan istediğimiz, bunu yani... Gerçekten öyleyse, 300-400 liraya bir daireye değerlendirme yaptırılıyorsa bunun fiyatını yüzde 10, yüzde 25 daha artırarak BDDK da gereğini yapsın, takip etsin, cezalandırsın, listesinin yarısını elesin, daha ciddi firmaları koysun, bu iş de çözülsün, bankacıların da sorunu çözülsün. Yani, üç beş kuruş maliyetten kısarak sorunu büyütmeye gerek yok.

SPK çok ciddi bir sınav yapıyor arkadaşlar. Gayrimenkul değerlendirme uzmanlarının büyük bir çoğunluğunu inşaat mühendisleri, harita mühendisleri, mimarlar oluşturuyor; tek tük böyle iktisat, işletmeciler var aralarında. Çok ciddi sınavlar yaparak, bir insan üç dört yıl sınavı girerek o 7-8 dersi ancak verebiliyor. Aldıktan sonra iş hayatında sorunlar çıktığı için bu tip sorunlar yaşanıyor.

Bilgilendirmek istedim. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Deligöz, bu üç beş kuruşu banka ödemiyor ki, ekspertiz yaptıran mesela bizden alıyor parayı gene yani biz ödüyörüz o paraları yine.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Şunu diyeyim: Özur diliyorum, o zaman bir konu... Yani, ben çok özetlemeye çalıştım. Bankalar şunu da yapıyor arkadaşlar... Bana gelen bilgiler, doğru mu bilmiyorum, burada Yönetim Kurulumuz var. Değerleme yaptığı şirketten bin lira alıyor, karşıya 300 lira ödüyor. Bu tip şikâyetler de...

BAŞKAN – Biz de diyoruz yani ben ödedim de ondan biliyorum.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Eyvallah. Böyle bir sıkıntı da var. Tabii, bunu Ziraat Bankası yapıyor demiyorum, asla yanlış... Bu tip şikâyetler de geliyor. Bu doğru mu, onu da bilmiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Deligöz, teşekkür ediyorum.

MELİKE BASMACI (Denizli) – Hâlâ mesleği yürütüyor musunuz?

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Ben hiç yapmadım. Emekli olup yapacaktım, milletvekili oldum.

MELİKE BASMACI (Denizli) – Biraz önce bir beyanınız oldu, sıkıntılı.

BAŞKAN – Sayın Basmacı...

Değerli arkadaşlar, sıra sıra söz vereceğim.

Şimdi söz sırası Sayın Dağlı'da.

Buyurun.

TAMER DAĞLI (Adana) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Tabii, Orhan Bey hemen topu bankacılara attı. Esas sıkıntı şurada: Bu özel hukukla ilgili sözleşmeden dolayı bankalarımızın tazminat davası açma hakkı var eksperlere. Eksperlerin bankaları temelde sıkıntıya soktuğu nokta da burada başlıyor. Tazminat davası açma hakkı olduğu için diyor ki: “Ne olur ne olmaz, ben mümkün olduğu kadar düşük tutabilirsem tutayım.” Bu sefer de bankanın müşterisiyle arası açılıyor, kredi verme şansı kalmıyor. Bankaların istediği objektif olması yani ne korkarak düşük yazsın ne bir başkasının etkisinde kalarak yüksek yazsın; ne ise onu yazsın deniyor. Bakın, burada çok büyük sıkıntı var. Ekspertiz firmalarından dolayı birçok bankanın ben çok müşteri kaybettiğine şahidim. Gerçekten tazminat hakkı var. Zaten tazminat davası da açmışlar, bu konuda, banka üzerine düşeni yapmış, hukuki anlamda süreci doğru yönetmişler.

Ha, burada şu: BDDK'nın bu konunun üzerinde daha durup firmaların yetki verirken daha ekibi nasıl, gerçekten ekip listesini de alıp güçlü inşaat mühendisleriyle mi, mimarlarıyla mı çalışıyorlar yoksa gerçekten, her ilde iş olsun diye iş bulamayan birtakım, bu konuda hiç tecrübesi olmayan kişilere mi yetki veriliyor? Yani bence, başvuru yapan firmaların ekibini de kontrol ederse ve gerçekten oraya da bir standart koyarsa bu tür hataların olmayacağı kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, bizim konumuzun dışına çıktık. Bu, ayrı bir gündemle toplanmamız gereken bir gündem. İnşallah, 24’ünden sonra Komisyon toplantımız bitsin, ayrı gündem olarak yeniden bunu masaya yatıralım, tekrar ele alalım arkadaşlar, değil mi? Yani bence, tekrar konumuza en kısa sürede dönelim ve işimize bakalım.

Şimdi, Sayın Karakaya’nın bir sataşmadan dolayı bir söz talebi var, hemen ona söz vereyim.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Ben bir cümle açıklayayım, sonra Karakaya devam etsin.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Belki bir daha sataşma olur diyor.

BAŞKAN – Peki.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) - Belki ona da faydası olur.

Arkadaşlar, bu, aslında konumuzun tam içeriği yani maddede de geçiyor, sıkıntılı bir konu. Tamer Bey de açıkladılar. Burada Genel Müdürün izah ettiği gerçek neyse onu görelim ama bankalar gerçeği görmek istemiyorlar, diyorlar ki: “Gerçeği verdiğiniz zaman yüzde 70’in üstünde kredi vermiyor.” Dolayısıyla müşteri de valarıyor, yakarıyor, diyor ki: “Kardeşim bak, ben bunun zaten yüzde 60’ını, yüzde 70’ini ancak gösterebileceğim.” İkili ilişkilerle –eğer biliyorsa hangi firma olduğunu- onun bir miktar yüksek gösterilmesi sağlanmaya çalışılıyor. Birçok konuda olduğu gibi burada da aslında bankalar garantiye almak için... Hâlbuki o da garanti; enflasyon artarsa değeri de artıyor falan filan. Bankaların da burada kendilerini çek etmelerini istiyorum. Niye yüzde 60’ını, yüzde 70’ini veriyorsun?

BAŞKAN – Bir cümleydi Sayın Deligöz.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) - Gerçek değerlendirme neyse onu görmek lazım, ona göre kredilendirmek gerekir diye düşünüyorum. Böyle olursa herkes kendini düzeltir, herkes bir yerden sıyırtmaya çalışıyor kendi lehine, dolayısıyla kuşa benziyor bu...

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Karakaya, buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Efendim, ben de teşekkür ediyorum.

Tabii, özellikle bu kredi değerlendirmede yani birçok eksiklikler var, bu söylediğiniz şeyler oluyor. Olmuyor değil ama bunlar tamamen burada belki konumuzun dışına çıkıyor.

Ben, sadece Orhan Bey’in, “Özellikle lisanslama ehliyetini almış olanların içerisinde işletmeci ve iktisatçılar zaten tek tük.” derken, sanki işletmeci ve iktisatçıların tek tük olduğu yerlerde daha sağlam işler var gibi bir yanlış anlaşılma olmasın, hep inşaat mühendisi ama bunlar da tek tük diye...

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Öyle kastım yok. Ağırlıklı konular...

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Orada ben sadece şunu söyleyeyim: Buradaki mesele değerlendirme meselesidir ve değerlendirme de sonuçta finansal ölçümlemeyi gerektiren, sonuçta bir değer atfedilen bir rapor çıktısından bahsediyoruz. Bu açıdan da bakıldığında yani iktisatçıların ve işletmecilerin oradaki, bu tür meslekteki olmaları...

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Ben iktisatçıyım. Olması gerektiğini söylüyorum ama almıyorlar.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Yani o kadar değerli bir şey ki “İktisatçı ve işletmeci de tek tük.” deyince, o yanlış anlaşılma olabilir diye bir düzeltelim dedim.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Cengiz Bey, toparlayalım lütfen.

Buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Sayın Başkanım, 55958841 no.lu firma, faiziyle beraber 10,2 milyon lirayla tahsil edilmiş, borç kapatılmıştır.

54814509 no.lu firma. Bir su dolum tesisi yatırımı kredisidir. 6 milyon lira üzerinden bir kredi vermişiz. Ekspertiz değeri yeterli olan teminatlar karşılığı verilmiş. Kişi, aynı zamanda Erzurum’da da düğün salonu işletmeciliği yapıyor. Su işini beceremediği için takibe gitmiş. 6 milyon lira civarındakini tahsil ettik, 1,2 milyon lira civarında bir alacak kaldı. Su yatırım tesisinin makine ekipmanını başka bir tarafa kaçırdığı için ceza davası açıldı. Kısmen küçük teminatlarımız var. Önümüzdeki sene ceza davasından sıkıştırıp parayı alacağımızı tahmin ediyoruz.

56336159 no.lu firma, İstanbul’da konut işi yapan bir firmadır. 2011’de 4,9 milyon lira kredi verilmiştir. 4,5 milyon lira, teminatlardan tahsilatı yaptık, şu anda 1,1 milyon lira bakiye kaldı. Bir miktar hacizli araç ve taşınmazlar var. Tahsil kabiliyeti kısmen olan bir dosyadır.

47036184 no.lu firma, zamanında bankaya da güvenlik hizmeti veren bir firmadır, aynı zamanda kredileri vardır, 4,4 milyon lira üzerinden kredileri var, teminatı da vardır. Bankayla güvenlik ilişkisi sona ermiştir işini iyi yapmadığı için, hem güvenlikçileri zora soktu hem de bankanın güvenliğini tehlikeye attığı için güvenlik hizmeti almaktan vazgeçildikten sonra bu da kredi borcunu ödememe eğilimine girdi. Takipler devam ediyor ancak takiplere itiraz etti, takiplerimiz durduruldu. Farklı yollardan, Yargıtaya girişimlerimizle takipleri tekrar canlandırmak üzere girişimlerde bulunuyoruz.

52082914 ve 49133674 no.lu firma grup firmalarıdır. 2011’de 5 milyon lira civarında bir nakit krediyle kredi verilmiş, 7,8 milyon lira ekspertiz değeri teminatlar var. Takibe gittikten sonra bugüne kadar gayrinakdi teminat mektubunu iade aldık. 6 milyon civarında bir tahsilatımız var. Alacaklı bakiye, kredi bakiyesi 1,2 milyona düştü. Diğer sektörün de çok kredilendirdiği bir firmadır, bankamızın payı yüzde 8’dir. Tahsil kabiliyeti yüzde 100 olmak üzere yüksektir. Alacağız, faiziyle beraber para alıyoruz zaten.

6667555 no.lu firma, faiziyle beraber nakden tasfiye edilip kapatılmıştır.

54998758 no.lu firma, Özelleştirme İdaresinden aldığı bir küçük hidroelektrik santralin Özelleştirme İdaresine borcunu ödemek için teminat mektubu verdiğimiz bir firmadır. 2011’in ocağında 5,6 milyon dolar teminat mektubu vermişiz fakat işini, faaliyetlerini yürütemediği için, böyle bir yeteneği de olmadığı için... Güney illerimizin küçük bir kasabasında kuyumcu bir firmadır. Bu işe girmiş, biz de teminat var diye vermişiz krediyi ama işini iyi yönetemediği için, Özelleştirme İdaresinin borçlarını ödeyemediği için, mektupları nakde döndü. Yine işini iyi yapamadığı ve yeni ortak bulamadığı için EPDK da lisansı iptal etti. Şu anda lisansı iptal edilmiş bir HES’le karşı karşıyayız. EPDK nezdinde farklı şikâyet davalarımız var. Bankamıza lisanslı, rehinli hisseleri ve lisansı başka kişiye devretmiş olan bu firmaya onay vermiş olmak suretiyle bankamızın alacağını teminatsız bırakma durumuna da gelmiştir.

Kayıtlı bakiyemiz 11 milyon TL’dir. EPDK üzerindeki görüşmeler devam ediyor. Lisansı tekrar canlandırırsak, çok uzun vadeli, kısmen tahsilat yeteneği olan bir dosyadır.

29015147 no.lu firma, demir çelik ticareti yapan bir firmadır. Mayıs 2011’de 2,5 milyon lira kredi vermişiz. Mevcut iflas ertelemeye gitti. İflas ertelemeye gittiği için -ipotekli gayrimenkullerimiz var- herhangi bir takip yapamıyoruz, satamıyoruz. Alacağı karşılayacak kadar teminatlı değerimiz vardır. Bir miktar, kefillere ait bir gayrimenkulden küçük bir satış yaptık. 260 bin lira bir tahsilatımız var. İflas erteleme kalkanı kalktıktan sonra parayı tahsil edebileceğiz.

46774768 no.lu firma, tekstil faaliyetinde bulunan bir firmadır. 2007 yılında 2 milyon lira bir kredi verilmiştir. 1,5 milyon lira tahsilat yaptık. Kaydı bakiye var 700-800 bin lira civarında. Hacizli gayrimenkulleri var. Hacizli gayrimenkullerini yıllardır değerlendirmeye çalışıyor. Bankamızın kredi payı yüzde 25’tir. Hacizli gayrimenkulleri değerlendirdikçe biz de alacağımızı alabilecek durumdayız.

1372140 no.lu firma, bankalara bilgi işlem hizmet servisi veren bir firmadır. Ağustos 2011’de kredi verilmiştir fakat gerek bilgi işlem servisi hizmetini yetenekli bir şekilde götüremediği, kötü servis verdiği için bankamızın o hizmeti almaktan da vazgeçtiği bir firmadır. 5,3 milyon lira üzerinden takibe geçmiştir. İflas erteleme kararı var. Biz itiraz ettik, temyizde bozuldu, şu anda karar düzeltmedir. Karar düzeltme sonucunda ya iflasa gidecek ya da yeni bir ödeme programıyla yapılandıracağız.

Bankalarda toplam 53 milyon lira alacak var. Bizim alacak payımız yüzde 9’dur.

55234910 no.lu firma, danışmanlık ve ticaret yapan bir firmadır. Aralık 2010’da 2,5 milyon lira para kullanılmış, bir senet karşılığı kullanılmış ama senedin borçlusunun kredibilitesi olmadığı için senet ödenmedi. Senetten takip yapıyoruz, kefile takip yapıyoruz, kefilin ilişkili firmalarına da takip yapıyoruz ama henüz bir tahsilat yapamadık. Kamuoyunca bilinen, televizyonlarda sıkça görülen bir şahsiyettir. Kamuoyu nezdinde de yaptırımlarımızı sürdürüyoruz ama o da bizden kaçmaya devam ediyor. Bir gün sıkıştıracağız, paramızı o zaman alacağız. Televizyon programlarına her haftanın iki üç günü çıkıyorlar. İsmi lazım değil, geçen gün ayrıldıklarını ilan eden ikiliden erkek olanıdır borçlu. O ayrılma hikâyesi de bizim yaptırımlarımız sonucu kamuoyunda böyle bir beyanat verdiler ki hâkimi etkilemek için. Yoksa, ayrıldıkları falan da yoktur, zaten resmî bir beraberlikleri de yoktur.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Cengiz Bey, bir dakika...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Rakam 2 milyon 500 bin de. Kim almış kim almamış, orasında değilim. Bir senet karşılığı verilmiş bu 2 milyon 500 bin lira, bir senet karşılığı. Geçen komisyonda da tartışmıştık burada, ben bankadan kredi talebinde bulunduğumda bir ton evrak istediler benden, milletvekili olmama rağmen. 2,5 milyonluk bir rakam senet karşılığı verilmiş.

Peki, bu veren arkadaşlar -burada mı bilemiyorum ama- ne diyecekler bu konuya, ne diyorlar veya bununla ilgili bir soruşturma yaptınız mı? Ben şimdi size 5 milyonluk bir senet versem bana veya bırakın 5 milyon, 100 bin liralık bir senet versem bu parayı, 100 bin lirayı verir misiniz? Vermezsiniz değil mi?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Sadece senet yok, bankanın normal kredi süreçlerinden geçirilmiş, firmanın kredibilitesi değerlendirilmiş. Senet onun bir teminatı. Ayrıca kefaleti de var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ha, onu söylemediniz. Şimdi burada “senet karşılığı” deyince. Yani bir senede imza atar herkes, çok basittir eğer parayı...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Yok efendim, senedin borçlusu, muteber bir demir çelik firmasıdır, Trakya’da yatırımları olan bir firmadır.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Kefaleti de var herhâlde.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Sonradan iflas etmiştir, onun için senet ödenmemiştir. Yoksa, hani senedin borçlusu, bir demir çelik işletmecisi diyelim, alüminyum çeken bir firmadır, Trakya’da tesisi vardır ama tesis sonradan iflas etmiştir, onun için de senet tahsil edilememiştir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki.

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Bir soralım, kimmiş?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Efendim, şarkıcı mı bilmiyorum, işte şaklaban bir vatandaş çıkıyor, komiklik yapıyor, yanında da bir şarkıcı hanım var. (“Safiye, Faik” sesleri)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ayrılmışlar, son haber, magazin haber.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Biz davaları o kadar çok sıklaştırdık, eve birkaç kere uygunsuz saatlerde de, beraber olacakları saatlerde de gittik geldik, hâkimi ikna ettik. Hâkimi ikna ettiğimiz için onlar da böyle bir basın açıklaması yaptılar ki... Herhâlde diye tahmin ediyoruz.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Haydar Bey’e katılıyoruz yani bu kredi verilmeyebilirdi. Ben kabul ediyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, rica ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, Sayın Genel Müdürümüzü duyamıyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İnsanın şöhretli olması, sanatla uğraşması, başka işler yapması, siyasetle uğraşması, bankanın dışında birtakım kriterler uygulayarak kredi verilmesi doğru değil diyoruz. Genel Müdürüm de buna katılıyor, burayı kaçırdınız. “Bu kredi verilmeyebilirdi.” diyor.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Bu kredi verilmeyebilirdi ama vermişiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, ben şunu merak ediyorum: Sizin Kredi Değerlendirme Kurulunuz var değil mi? Bu, 2,5 milyon da olsa, 100 milyon dolar da olsa buraya gidiyor. Buna olumlu rapor mu vermiş yani bu kredi verilebilir diye?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şimdi, Sayın Vekilim, o tarih itibarıyla bankada -bu hani bir farklı algılanmasın- maalesef bir kredi modülü, kurumsal bir risk iştahı yok. Kişilere dayalı, tamamen teminat düzenine dayalı. Hangi performansla geriye geleceği belli olmayan bir yapı vardı. Bugün o açıkları giderdik. Bugün gerçekten modülden alıyor.

Aynı hatayı yapar mıyız? 2 bin şubeli bir bankayız, çok farklı risk iştahı olan arkadaşımız var ama onu kısıtlıyoruz sistemle. Yani ben de veremiyorum, öbür arkadaş da verememeli. Sistemi o hâle getirdik ama burada, dediğimiz gibi, öyle anlatmamız lazım, öyle de söylememiz gerekiyor. Yani her şey bilanço da değil, bazen kişinin algısına göre de banka kredi vermeli veya vermemeli.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Cengiz Bey...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – 39807885 no.lu firma, ülkenin önemli müteahhitlerinden biridir. İzmir-Manisa Tüneli’ni yapan, Adana Havaalanı’nın ihalesini alan ama ikisini birden yapamadığı için devreden bir firmadır. 2012’de 12 milyon TL nakit ve 20 milyon TL civarında mektup riskimiz vardı. Farklı saiklerle enerji yatırımlarına

girdi, vesaireye girdi. Boyundan büyük işlere girdiği için tam yönetemediğinden ötürü iflas ertelemeye gitti. İflas erteleme süreci, bizim en önemli konumuz teminat mektuplarımızın nakde dönmeden geri iadesini almaktır. Şükür, bu konuda önemli gelişmelerimiz oldu. Şu anda yaklaşık 8,5 milyon liralık mektubu iade aldık. Kredinin teminatında 2 tane helikopter vardır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Firma kodu kaç?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – 39807885...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Cengiz Bey, bu bizde yok.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Başkanım, özür dilerim, bir sonraki seneye gitmişim. 50714907...

Maden istihracı ve maden işleme firmasıdır. Genel Müdür Bey söyledi, Erzurum’da ve havalisinde madenleri var, Gebze’de bir işletme tesisi var. Bankalarda toplam 22 milyon lira kadar bir alacağı var. Bizim alacak payımız, yüzde 10 ile 2,5 milyon lira kredi vermişiz. İflas ertelemeye gitti. İflas ertelemenin sonucunda bir iyileştirme projesi verdi ama uyulmadı. Kayyumlar bu konuda rapor düzenlediler. Rapora da itiraz ettik. Varlık satışıyla borçlarını ödeyeceğini ifade ediyor iyileştirme raporunda. Madenleri satarak veya işleme tesisini satarak ödeyeceğini ifade ediyor. İflas erteleme davası sonuçlanmadığı için herhangi bir tahsilatımız da olmadı. Eğer madenlerinin satışı mümkün olursa alacağımızı alacak durumdayız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Cengiz Bey.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, burada dikkatimi çeken bir başka husus var. Sizinle iş yapan, hizmet alımı yöntemiyle iş yapan firmalara kredi sağladığımız görülüyor ve ilişkiyi kestiğinizde de bu kredilerin ödenmesi konusunda hem bilgi işlemde hem güvenlikte zafiyet olduğu ortada.

Şimdi, sorum şu: 2014, 2015, 2016 yılları arasında hizmet alımı yaptığınız firmalarla kredi ilişkiniz var mı? Verdiğiniz krediler ne kadardır? Bunların ödemelerinde sıkıntı var mıdır? Hemen cevaplamanız gerekmiyor, bu bir tablo meselesi. Sonra yazılı olarak da Sayın Genel Müdürüm bildirebilirsiniz. Buradan çıkan bu kredilere de baktığım zaman bu dikkati çekiyor çünkü. Bunu bize bildirirseniz sevinirim. Kimler sizden bilgi işlem, güvenlik, taşıma işleri yapıp ne kadar kredi kullanmışlar? Bunların ödemelerinde sıkıntı var mı, yok mu diye bir talebim olacak sizden.

Geneline baktığımızda bu kadar kredinin gerçekten de sıkıntının ekspertiz değerlerinde olduğunu görüyoruz. Bazen zaman zaman kredi değerlendirme kurumunun değerlendirmeyi doğru yapmadığı şeklinde bir olay da çıkıyor. Bunlara dikkat edilmesi gerekiyor. Buradaki belirtilen müşterilerin de bir kısmının hâlen izlemeye devam edilmesinin şart olduğu görülüyor. 2012’den kalan, 2014’te, 2015’te, bilemiyorum sıralarını, ama işleri biten, belki çok az bakiye düşen, işte, Cengiz Bey’in dediği gibi “Yüzde 100 alacağız.” dedi, çıkartılabilir yani çok ufak rakamlar, onu bir eleme yapmak lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şimdi, efendim, ben, tabii, sayın vekilimiz daha sonra cevaplayabileceğimizi söyledi, onunla vakit almak istemiyorum ama... Şimdi, tabii, bankaların hiçbiri kredi batırmak istemiyor, hepimiz istiyoruz alalım diye. Ziraat Bankası ağırlıklı olarak 2012’den önceki krediler bunlar, teminata dayalı. Bir bölümü iflas ertelemesi imkânlarından yararlanarak bugüne kadar alamadığımız miktarlar. Her zaman için default olacak

kredilerimiz olacak ama her firma bazında tek tek izlersek hem sizleri çok yoruyoruz hem süreç çok uzuyor. Ziraat Bankasının nihai kredi kalitesi sektörden daha iyi olduğu için o ilk görüştüğümüz firma gibi belli boyutta artık kamuoyuna mal olmuş olanların izlemeye kalıp diğerlerinin bize bankanın sorunlu kredi, toplam kredi rasyosunun sorgulanarak sorgulanmamız hâlinde daha doğru bir iş yapabileceğimizi düşünüyorum. Ben, sadece onu söylemek istiyorum. Yani ona müsaade ederseniz çok mutlu oluruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayıştayımızın görüşünü alarak önerinin oylamasına geçeceğim.

Yusuf Bey, tekrar sizin bir görüşünüzü alalım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, şimdi tasfiye edilen 2 tane kredi var, onların kesin çıkması gerekiyor. Bunun dışında 2015 yılı raporumuzda olanlar da, olmayanlar da var. Olmayanları müsaade ederseniz biz izlemeye devam edelim. Olanlar zaten var, oradan izleyeceğiz yani.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bununla ilgili bir öneri sunabilir miyim?

Sayın Genel Müdüre de katılıyorum burada. Şöyle yapalım: Doğru, 2015 ama siz zaten izliyorsunuz bütün kredileri. 1 milyon alacağı kalmış, işte 300 bin lira alacağı kalmış, 500 bin lira alacağı kalmış böyle izlemeye devam etmek yerine büyük rakam 270 milyon euroyu izleyelim, böyle yapalım diye düşünüyorum. Siz zaten bunları kontrol ediyorsunuz, bakıyorsunuz, izliyorsunuz, olumsuzluğa rastladığınızda, orada bir sıkıntıya rastladığınızda bize raporlarınızda yer veriyorsunuz. Böyle, 3 milyon, 5 milyon aynı standarttaki şeyleri, burada dediği gibi, zaman daralıyor ve bakıyoruz yani aynı özellik taşıyan yani bir ekspertiz sıkıntısı var mı? Var. Bunu hepimiz biliyoruz. Kredi değerlendirme kurumunun yanlış değerlendirmeleri veya başka nedenlerle değerlendirmeleri var mı? Var ama büyük Ziraat Bankasının 330 milyarın içerisinde 200 bin lira alacağı konuşursak...

BAŞKAN – Haklısınız Sayın Akar.

Değerli arkadaşlar, şimdi önerinin oylamasına geçiyorum.

Önerinin 2012, 2013 yıllarının gündemden çıkarılmasına, 2014 yılının gündemde kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2013 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2013 yılına ait üç öneri bulunmaktadır.

1 No.lu öneriyi okutuyorum:

Son yıllarda ekonomideki stratejik rol ve işlevi her geçen gün önem kazanan tarım sektörünün ülke ekonomisine olan katkısını arttırmak amacıyla;

- Tarım sektörü için sürdürülebilir finansman desteğinin önemi dikkate alınarak tarım kesimine yönelik finansman kaynaklarının artırılması ve çeşitlendirilmesi,

- Tarım kredilerinde üretken ve pazara yönelik projelere dayanan yatırımların kredilendirilmesine öncelik verilmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, cevap...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Sayın Başkanım, değerli üyeler; aslında birer bilgi notunu sizlerle paylaştık. Çok vaktinizi almadan bilgisayar üzerinden çok kısa bir bilgi vermek istiyorum.

Şimdi, Ziraat Bankası domatese kredi verip salçaya kredi vermeyen bir banka. Pamuğa kredi verip vermediği belli değil ama ondan sonra ipliğe kredi vermeyen bir bankaydı veya sütü konuşuyorduk ama yoğurdu ve peyniri konuşmuyorduk, yoğurdu ve peyniri satan marketi hiç konuşmuyorduk. Bu işin, tarımın uçtan uca yapılması lazım. Tabii, üç dört yıl oldu ama hepsini başardık. İlk tabloda onu söylüyoruz, uçtan uca bu işi yapmaya çalışacağız. Biraz daha süre istiyoruz ama bu arada bunu isterken durmadık, tarım kredileri yaklaşık 40 milyar TL'ye gelmiş. Yani bireyselin dışındaki kredilerimiz içindeki payı yüzde 27'ye ulaşmış. Bu ciddi bir rakam yani Ziraat Bankası köprüyü kredilendirirken, büyük projeleri yaparken, enerjiyi yaparken tarımı ihmal etmemiş. Ama toplam tarım sektörü olarak mütalaa ettiğiniz zaman bu yaklaşık 55 milyara ulaşmış.

Yüzde 120 artmış oluyor 2012'den baktığımız zaman. Bunun yüzde 77'sini devlet sübvansane ediyor. Kalan bölümünü -yani 40 milyarın yüzde 77'si sübvansiyonlu- normal cari faizden kullanıyoruz. Eskiden Ziraat Bankası sadece sübvansiyonlu tarım kredisi kullanıyordu. Normal tarım kredisini hepimizin bildiği Türkiye'nin yine güzel bankaları olan A, B, C bankaları kullanıyordu. Şimdi, biz sübvansane olmayı da kullanıyoruz çünkü normal ticari kredi yapmaya başladık. Sadece rutin tüketilen bir tarımsal krediden ziyade orta uzun vadeli yatırım kredileri ki bunu yüzde 67 artırmışız, toplamın içindeki payı 37. Yani bu önemli bir şey. Evet, bunu söylemiştik. Sübvansiyon dışında kullandığımız tarımsal kredilerde de, o sektöre verdiğimiz kredilerde de yedi yıla kadar vade yapıyoruz, yaklaşık 10 milyara gelmişiz. Bu, sektörü ciddiye aldığımızın bir numunesi.

Çok tartışılıyor krediler. Nedir? Bir yıla kadar yüzde 8, bir yıldan dört yıla kadar 10, dört yıldan uzun vade yüzde 11. Ama sübvansiyon olursa çiftçi ne ödüyor, onu da görüyoruz. Bir yıla kadar sıfır ile 6 arası, bir yıl ile dört yıl arası sıfır ile 7,5 arası, yine dört yıldan uzun vade sıfır ile 8,25 arası. Faiz oranları bugün mevduata baktığımız zaman son derece cazip bir hâle geliyor. Sektöre bir pozitif ayrımcılığı uyguladığımızı gösteriyoruz.

Peki, uygulamalar nelerdir? Burada bir rakamsal dağılım olarak görüyoruz. Yani orta, uzun vadeli krediler daha çok, kısa vadeli krediler daha düşük, onu göstermeye çalışıyoruz burada. Ve yine türe göre nasıl bir ayırım yapmışız, yirmi dört aya kadar olan işletme kredilerini görüyorsunuz. Tabloda var, ben tekrar etmiyorum.

Bir de, hangi miktar krediyi kime vermişiz, bu da çok önemli bir unsur. Aslında toplam 572.600 müşterinin 500 bine yakın olanı 100 binin altında. Kredilerimizin buradaki payı yüzde 85. Ağırlıklı o kesimi de çok fazla bürokrasiye boğmadan, rutin hâle dönüşmüş, çabuk, biraz sonra söyleyeceğiz, gayrimenkul ipoteği vermeksizin rahat kredi alabilir hâle dönüştürdük. 100 binin üstünde... Mesela, 1 milyonun üstünde yaklaşık 1.500 kişi, onu hemen tabloda görüyoruz, kredilerimizin tabana yaygın olduğunu burada ifade etmek istiyoruz. Sübvansiyonun amacına uygun bir kredilendirme yapılmış.

Bütün bunlara rağmen, çiftçi, köylü kredisini geri ödüyor mu? Ödüyor. Burada da tabloyu görüyoruz, binde 9. Yani bu gayet normal. Şimdi, binde 9'un içinde bir tane firma olabilir, yanlış her zaman için mümkündür. Edimlerini yerine getirenlere selam ediyoruz, teşekkür ediyoruz kendilerine.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Çiftçilerin iyi olduğu anlamına da gelmiyor. Bu başka bir şey.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Gelmiyor, evet.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir şey sormak istiyorum. Çiftçilerimizin kredi kullanmadaki zorlukları vardı. İşte, çalışan birinin, devlet memurunun... Onunla ilgili bir iyileştirme yaptınız mı? Onu yapacağımızı söylemiştiniz.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Hemen söyleyeceğim efendim. Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, bu, devletten bağımsız bizim yaptığımız yapılandırma. Bu da, tabii, o binde 9'a düşüren bu. Bir yıl ertelet, dört yıl taksitlendir, beş yıl yapabiliyoruz, böyle bir şey yapıyoruz.

Yine, bu tablo son derece önemli bir tablo efendim. Şimdi, burada Bakanlar Kurulu kararıyla yapılandırma. Şimdi, bir gün sel oluyor, afet oluyor, kredileri öteliyoruz ama yeni kredi de vermiyoruz, sadece onu öteliyoruz. Yeni üretimi nasıl yapacak? Neyi üretecek de borcu ödeyecek? Bir ayağı noksan kalıyor. Hazine'deki arkadaşlarımızla çok iyi görüşürüz ama burada bir daha yapıyoruz. Yani yapılandırdığımız, borcunu ötelediğimiz bir müşterinin kredi kullanmasını temin edecek düzenlemelere geçmek durumundayız. Sadece öyle bıraktığımız zaman işi yarım yapmış oluyoruz, klasik oluyor. Burada, biz, tabii, devlet 255 bin kişinin borcunu ötelemiş, 13 milyarı ötelemiş, 2,8 kalmış, kalanını vatandaş ödemiş. Aynı dönemde biz bunlara ilave 40 bin müşteriye kredi kullandırmışız, 3 milyarlık yapmışız krediyi, 1,6'ya imiş. Yani gerçekten bir sıkıntıyla karşılaşılana nefes aldırılınca onun sonuçlarını olumlu aldığımızın bir göstergesi. Hemen yanında da bankaca yapılan yapılandırmaları görüyoruz. Orada da edimler yerine geliyor. Yapılandırılan kişiye ilave kredi kullandırılması Ziraatın yeni bir uygulamasıdır. Eskiden böyle bir uygulama yoktu ve bir farkındalık oldu ve faydalı oldu.

Şimdi -biraz önce sayın vekilimiz sordu- bir başak modeli kurduk, hiçbir belgeyi çiftçiden istemiyoruz. Bütün belgeleri bu modülle kredi kullandırılan kişi gidiyor, Hüseyin Aydın'la ilgili kredi kayıt bürosunda da, tapuda yerinin sulak olup olmadığını da, orada neyin üretilip üretilmediği, hepsini görebiliyoruz. Bu bilgileri alırken Tarım Bakanlığıyla da ciddi sıkıntılar yaşadık ama aldık. Bazı kurumlar bilgi verme konusunda... Yasal düzenlemelere saygı duyuyoruz ama, onun dışında alabildik, bilgi kaynakları entegre edilmiş bir sisteme kavuştuk. Bu sistem zaten oradaki bilgiye göre krediye layık olup olmadığına da karar veriyor. Buna, dediğimiz gibi üye iş yerlerine ilişkin de dijital şeylerimiz var. Her yıl ortalama 2,5 milyon kişiye kredinin dışında da destekleme ödemesi yapıyoruz. Destekleme ödemelerini de son derece çağdaş bir şekilde ödüyoruz. Genç çiftçilere de hibe programlarından kredi kullandırmaya devam ediyoruz. İmza karşılığı ve bir kefile kredi kullandırabiliyoruz. O demin yaptığımız modülle yaptığımız zaman küçük ekipman kredisi kırk sekiz aya kadar vade, 25 bin limit.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu kişi devlet memuru muydu, onu soruyorum. Yani, böyle bir talebiniz var mı?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Asla, bir devlet memuru talebimiz, bankanın, resmî olarak yok ama efendim, çok sorgulanınca... Ben kurumsal olarak, Genel Müdür olarak söylüyorum, Ziraat Bankasının hiçbir şubesinin, tarımsal kredi uygulamasında “Ben özel olarak memur kefil istiyorum.” diyor ise, 7/24 bu işi çözeceğimize söz veriyoruz, böyle bir şey istememeleri gerekiyor arkadaşların. Alışkanlıklardan belki zor vazgeçiyoruz ama bunu istemeyeceğiz. Bu bildiğimiz imza yetmediği zaman mutlaka bir kefil gerekli dediğimiz, o şekilde ifade etmeye çalışıyoruz bunu. Zaten yeni düzenleme yaptınız, teşekkür ediyoruz Meclise.

Biz ticari işletmelerde taşınır rehiniyle, örneğin hayvan rehiniyle, ağaç rehiniyle uzun vadeli ceviz, badem, bu tarz uygulamalarda biz ipotek istemek durumunda kalıyorduk. Hâlbuki yeri veren devletti, üstündeki ağacın rehini karşılığında, hayvanın rehini karşılığında kredi yapabilelim dedik. Bu konuda devlet düzenleme yaptı. Alt düzenlemelerle birlikte makine rehiniyle, süt hayvanları rehiniyle, ağaç rehiniyle kredi kullandırmaya devam edeceğiz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Başkanım...

BAŞKAN – Genel Müdürün konuşması bitsin de...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Efendim, bu konuyu da, şunu da söyleyeyim: Devletten alacağı oluyor çiftçilerimizin. Bunların temlik karşılığında kredi verelim dedik. Tarım Bakanlığı uzun bir direniş gösterdi, niye direndiğini de anlamış değiliz. Hâlbuki, bunu temlik almadığımız zaman bu sefer daha pahalı kredi teminine gidiyor. Onları da ikna edebildik son dönemde veya ikna etmek üzereyiz. Devletten alacağı mukabilinde daha önceden nakit ihtiyacı olanlara da Başkakkart marifetiyle 10 milyarlık kredi kullanılabilmek potansiyelimiz var, bunu da yürürlüğe koyacağız. Sözleşmeli üretim modelinin yaygınlaştırılması konusunda gayretimiz var.

Burada hedeflerimiz ve projelerimiz var. Size dağıttık, çok vaktinizi almak istemiyoruz.

Bu resmi herhâlde en güzel, Cengiz Bey, sen mi açıklayacaksın?

Efendim, uçtan uca dediğimizin resimsel ifadesi budur Her boyutta, tarımın her boyutunda, nihayetinde sofraya giden bölüme kadar Ziraat Bankasının olmasını sağlamaya çalışıyoruz.

Çok teşekkür ediyorum beni dinlediğiniz için.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Sayın Genel Müdürüm, yalnız kurumu savunurken... Kurumu savunmanız, tabii kurumun yaptıklarını anlatmak çok güzel ama o arada da başka bakanlıklar, Hazine, Tarım Bakanlığı falan, onlarla alakalı eleştirileriniz... Gerekçeleri vardır, sizin dediklerinizi yapmama gerekçeleri vardır.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sırasıyla herkese söz vereceğim.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Ben çok özür diliyorum, ben burayı cevaplamak...

BAŞKAN – Buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Bu söylediğimiz her şey Tarım Bakanlığına da, Hazineye de söylenmiş hususlardır, burada konuşulup onların yanında konuşulmayan hususlar değildir. Bir şeyin altını çizmek istiyorum.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Vardır gerekçeleri.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Hayır Sayın Vekilim, bunu ifade edeyim. Alacağın temlik hukukta düzenlenmiş bir şeydir. Her konuda vardır ama doğrudan gelir desteği alacakları için temlik uygulamasına Tarım Bakanlığının bürokratik oligarşisi izin vermemiştir, bunu burada söylüyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Genel Müdürümüze teşekkür ediyoruz.

Sayın Gürer’in ısrarla söz talebini görüyorum ve söz veriyorum.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Son kısmı tekrar etmek mümkün mü?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Efendim, bize şunu söylemişlerdir: “‘Bu alacağı temlik ettiler.’ gibi dedirtmek istemiyoruz.” diye daha önce söylenmiştir. Bu şekilde çiftçi kredi alamayınca bu sefer daha pahalı kredi veren yerlere gitmek zorunda kalmıştır. Biz bunu o ilgili arkadaşlara anlattık. Bu, onların haklarını gasbetmek değildir. Alacağı var, ben o alacağı iskonto ediyorum. Bu, ilk insandan beri var olan bir kredi uygulamasıdır. Bu uygulamayı yapalım dedik ama bugünkü durumda yapacak hâlde geldik, bunu izah edebildik ama dün izah edememiştik. 10 milyarlık bir kredi hacmi Türkiye’nin büyüme ve gelişmesine çok ciddi bir katkıdır. Türkiye’nin tam büyümeye ihtiyacı olduğu, çiftçilerin tam desteğe ihtiyacı olduğu bir dönemde yani ticaret yapmamış arkadaşların “Bu olmaz.” demesini eleştiri konusu yaptık, yoksa Bakanlığa da, Hazineye de saygımız sonsuz.

BAŞKAN – Sayın Gürer, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Özünde biraz evvel karıştıktı sayın vekilim ama doğru olan Sayın Genel Müdürün yaptığı çünkü KİT Komisyonunda konuşulanların, burada diğer kurumlar da bulunduğuna göre, ileriki aşamada düzeltilmesi size de artı yazıyor, gene olumlu bir değerlendirme.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Genel Müdürümüzün o konudaki katkısını görmezden gelemeyiz ama diğer kurumların taleplerine verdikleri gerekçeleri söylemek lazım. Sadece Tarım Bakanlığının...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama sen benim hakkımdan alma, ben sonra seni dinleyeyim.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Kurumlar birbirine sahip çıkacak.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yalnız Genel Müdürümüze şöyle bir şey soracağım: Şimdi, Ziraat Bankasının Genel Müdürü olarak mı dinliyoruz, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının Genel Müdürü olarak mı dinliyoruz? Şimdi, orada benim bir tereddüdüm oluştu, iki banka mı var? Mesela, işe oradan başlamak lazım. Türkiye'nin yarısında T.C. Ziraat Bankası diye tabelanız asılı, yarısında Ziraat Bankası diye asılı. Şu anda biz hangi bankayı dinliyoruz? Onu baştan bir belirleyelim çünkü bu üzerinde T.C. yazısı niye kalktı? T.C.'den ne rahatsızlık vardı? Niçin T.C. ifadesi kaldırıldı? Oradan işe başlayalım.

İkincisi: Bu ekspertiz raporlarıyla ilgili biraz evvel söylediniz, “Biz iletişimimizi kesiyoruz.” dediniz. Sizin iletişim kestiğiniz diğer bankalar da aynı işlevi sürdürüyor mu? O da önemli bir sorun. Bankanın eğer böyle çalışmadıkları varsa BDDK'ya bildirip onunla bir önlem alınmasında yarar var.

Şimdi, bu tarımsal kredilerle ilgili, sübvansiyonlu tarımsal kredilerde bu Sayıştay raporuna yansıyan, 130'uncu sayfadaki iyi tarım uygulamaları 2013 yılında 943 diyor, 2014'te 865'e düşmüş üretici sayısı; organik tarımda da 497'den 326'ya düşmüş; tarımsal sulamada keza 59.608'den 41.244'e düşmüş; su ürünleri üretiminde 3.612'den 2.097'ye düşmüş; hayvansal üretimde 219.406'dan 168.960'a düşmüş; kontrollü örtü altı tarımda 12.811'den 8.556'ya düşmüş. Tabii, burada artan da tarımsal mekanizasyon.

Şimdi, Türkiye'de IPARD uygulaması var, Avrupa Birliği Kırsal Kalkınma Projesi ve 42 ilde uygulanıyor. Tabii, bu 42 ilde uygulananlar avantajlı duruma geldi. Örneğin, Niğde'de uygulanmıyor, uygulanmayınca tarım bölgesinde sorun var. Acaba bu kredilendirmede ve destekte bu 42 ilin dışındaki illere mi öncelik tanınıyor, yoksa Avrupa Birliği Kırsal Kalkınma Projesi'nden destek alan iller ile diğer iller aynı kategoride mi değerlendiriliyor? Yani, banka kenarda kalan, unutilan, Adalet ve Kalkınma Partisinin hizmetten mahrum ettiği Niğde gibi yerlerin varlığında oralara farklı uygulamalarda bulunuyor mu? Bunu bu anlamda da bir yanıtlarsanız memnun olurum Sayın Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Efendim, şimdi, Ziraat Bankasının...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, bir saniye. Siz notlarınızı aldınız Sayın Genel Müdürüm. Şimdi Sayın Sertel'e söz vereceğim, ondan sonra birlikte toparlarsınız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Tarımla ilgili bölümü söyleseydi.

BAŞKAN – Belki aynı mahiyette sorular da gelebilir. Bitsin arkadaşlarımızın soruları...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben de tarımla ilgili soracaktım. Biraz önce Sayın Genel Müdür anlatırken 255.053 çiftçinin borcunun ertelendiğini, 132.096 çiftçinin de bankaca yapılandırıldığını söyledi, toplamda 387.149 kişi var. Yani, bunu, madem tarımla uğraşan bütün insanların arazisinin ne kadar sulak olup olmadığına da bakarak öyle bir portföy oluşturdunuz, bu güzel bir şey ama Türkiye'de tarımla uğraşanların yüzde kaçına tekabül ediyor bu rakam, bu yapılandırma ve erteleme? Çünkü,

Ziraat Bankası kredi borçları nedeniyle köylülerle bu işlerin içine girdiği zaman tabii ki köylünün de, tarımla uğraşanın da borcunu ödeyememe koşullarının Türkiye gerçeği olduğunu görüyordur mutlaka. Hatta, işte, ödeme olmadığı zaman da krediyi tekrar kullanımadığınızı söylüyorsunuz. Ben şunu sormak istiyorum ve öğrenmek istiyorum: Bu tarımdan dolayı batan köylülerin bankaya olan kredilerini ödeyemediği takdirde topraklarına el koyuyor musunuz, bunları satıyor musunuz? Böyle bir toprak miktarı var mı elinizde? Banka olarak nasıl bir yöntem izliyorsunuz çiftçiye karşı?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Genel Müdürüm, cevap için buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Efendim, çok teşekkür ediyorum.

Önce T.C.’yle ilgili cevap vereyim. Ziraat Bankasının hukuki statüsü bellidir, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirkettir; sözleşmelerinde, yasada, hepsinde bu yazar. Ziraat Bankasının reklam yüzü Ziraat Bankasıdır. Ortada kaldırılmış ne T vardır ne C vardır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Arkanıza bakın, Ziraat Bankası yazıyor.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Ziraat Bankası isim olarak yazıyoruz ama bütün dosyalarınıza bakın, normal yazışma dilimiz Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasıdır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Genel Müdür, arkanızdaki sunumunuzda bakın Ziraat Bankası yazıyor, T.C. Ziraat Bankası yazmıyor.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Tabii, bütün hiçbirinde T.C. yazmıyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama burada, dosyada yazıyor.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – T.C. dediğimiz zaman Ziraat Bankasının normal, teşhir edilmiş ticaret unvanıdır. Ticaret unvanı ile reklamasyon unvanı farklıdır. Akbankın adını söylüyorum efendim, Akbank Türk Anonim Şirkettir ama Akbank hiçbir zaman Türk Anonim Şirketi diye yazmaz, Akbank diye yazar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Peki, bu, son on yılda mı değişti? Ondan önce hepsinin önünde vardı.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şimdi, Sayın Vekilim, şu bildiğimiz Ziraat Bankası tabelasını yaptırdığımız zaman çok uzun oluyor, Ziraatbank diye yazabilsek Türkçe olarak oturmuyor. Mesela, Türkiye Halk Bankasıdır, ben Halk Bankası Genel Müdürlüğü yaptım. Ben hep Halkbank yazdım, hiç kimse “Önüne niye Türkiye yazmıyorsunuz?” demedi. Bizim Ziraat Bankasının normal, teşhirli ticaret unvanı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasıdır, asla ve kata böyle bir şeyi değiştirmedik, ticaret siciline de bakabilirsiniz, her yerde öyledir ama Ziraat Bankasının reklam yüzü olarak kullandığında sadece “Ziraat” kullandığımız yerler var, hiç “banka” kullanmıyoruz, bazılarında “Ziraat Bankası” diyoruz, uzun yazılıyor, kısaltılmış adımız da yok. Biz böyle kısaltarak tabela yaptık, yoksa bizim T.C.’ye karşı olmamız mümkün değil.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yok, ben şunu kabul etmiyorum: Bizim oradaki tabelada T.C. Ziraat Bankası diye yeterli ölçüde vardı, aynı boyda tabelada T.C. kalmadı. Yapmayın!

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yüzlerce tabela değişti ve binlerce, milyonlarca lira para harcadı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şimdi, başka bir şey söylemeniz belki mantıklı gelir. Hani “Açılım döneminde böyle açıldık.” filan deseniz aklım alır...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Yok, benim dönemimde asla ve kata biz böyle bir şey düşünmedik. Daha kısa yazılsın, daha... Bütün bankalar kullanıyor kısa ismi, “İş” diye kullanıyor, “Yapı Kredi” diye kullanıyor, “banka” bile kullanmıyor, “Garanti” diyor, sonunda “banka” bile demiyor.

MELİKE BASMACI (Denizli) – Siz de “banka”yı kullanmayıp T.C.’yi bıraksaydınız o zaman.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Yani, keşke öyle yapsaydık.

MELİKE BASMACI (Denizli) – Yapabilirsiniz hâlâ, bir karara bakar.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Bir kastımız olmadığını ben samimiyetle ifade etmek istiyorum.

Bir daha söylüyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, dinleyelim lütfen.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Ticaret unvanımız Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirkettir, herhangi bir şey yok.

İkincisi: Ekspertizle ilgili bizim yaptığımız kurumsal eleştiridir, operasyonel anlamdaki yanlışları biz düzeltmeye çalışıyoruz yani o konuda şu kurum eksik veya fazla yaptı... Yeni bir kurum, organize olacak, devam edecek.

Ama sayın vekilim, olağan bir şey söylemek istiyorum: Biz ekspertizden aldığımız hiçbir parayı gelirimize yazmıyoruz, Tüketici Yasası nedeniyle yazamıyoruz zaten. Aldığımız bütün para ile firmaya ödediğimiz para müsavidir, onun altını çizmek istiyorum. Yani, biz fazla para almak için falan bir şey... Biz az vermiyoruz, çok olursa müşteri çok ödeyecek, az olursa müşteri az ödeyecek, böyle bir düzenleme yapıldı, böyledir, onun bilinmesini istiyoruz.

Çalışmadıklarımızla ilgili bildirim BDDK’ya da yapacağız, bilgi paylaşımını belki yapmamız gerekir ama -dediğimiz gibi- bilerek hata ile kusuru herhâlde bildirdik, ayrı ayrı değerlendirir, biz ona bildirimlerimizi yaparız.

Efendim, bu hibe uygulamaları, IPARD uygulamalarıyla ilgili farklı uygulamalar var. Şimdi sayın vekilimiz yok, ben yine söyleyeceğim. Şimdi, bunlar uçtan uca yapılmıyor, kopuk kopuk yapıyor efendim. Kopuk kopuk yapıldığı zaman da sonucu farklı alabiliyoruz. Şimdi, verdiğiniz her kredide bir öz kaynak aramamız lazım. Şimdi, bu hibeleri aslında Ziraat Bankasının öz kaynak kabul ederek kalan bölümünü kredilendirmesi lazım. Doğru olanı böyle ama IPARD’mış, başka bir kuruluşmuş, biz bunlardan kopuk kopuk çalışıyoruz. Şimdiye kadar böyle çalışmışız yani olan bir durumun adreslemesini... Ama bundan itibaren, bundan sonra bunlarla birlikte çalışarak hibeyi öz kaynak kabul edip kalan bölümü nakit akışıyla geri dönebiliyorsa bunları kredilendirmeyi ciddi ciddi çalışıyoruz ve iletişim kurma konusunda da çok ciddi gayretlerimiz var ama IPARD’ın genel uygulaması dediğimiz gibi Tarım Bakanlığında ilgili Kırsal Kalkınmayla görüşüyoruz. Yani ben demin iletişimi eleştiri konusu yaptım, aynı şeye devam ediyoruz, bu yapılmamış. Yeni uygulamalar olduğu zaman herkes bir yere konumlanıyor ama aslanan Türkiye’nin tarımsal endüstrisini güçlü kılmak ve artırmak. Bu konuda IPARD uygulamalarının diğer yerlere yayılması hususunda da sizin taleplerinizi iletceğiz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yayılmıyor, 42 ilin dışına yayılması mümkün değil, Avrupa Birliği onun sınırını koymuş zaten. 42 ilin dışındaki illere uygulanma açısından Bakanlığın ayrı, bankanın ayrı bir destek vermesiyle ilgili soruyorum. İkincisi, şöyle bir şey var: Bu 42 ilin içinde mesela

Bursa var, Konya var, bunlar Niğde'den daha fakir il olarak gösterilmiş. Böyle bir değerlendirmede, her yerde bir sorun var. Orada da böyle bir sıkıntı var. Onun için yani girmeyen illere daha fazla desteğin verilmesi... Bilmiyorum, Urfa var mı.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Eğer Avrupa Birliğinin kısıtlayıcı bir hükmü yoksa biz sizin adınıza rica ederiz arkadaşlardan, varsa biz o potansiyeli olup da içeri alınmamış olanlara Ziraat Bankası olarak daha iyi bir kredilendirme yapmak için gayret gösteririz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Onu öneriyorum.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Sunumumuzun arka bölümünde de görebilesiniz diye il il verdiğimiz kredilerin dokümantasyonunu yaptık o endüstriye, oradan da belki bakabilirsiniz efendim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Bir husus daha var. Köyü borç olarak alıyor muyuz? Ben 1983'te Ziraat Bankasına müfettiş yardımcısı olarak başladım. Yirmi küsur yıl çalıştım, bir on yıl kadar ayrıldım, geldim. O zaman biz müşterek müteselsil kefil diye bütün köyü birbirine kefil yapıyorduk. Dolayısıyla, 2 kişi, 3 kişi edimini yerine getirmeyince bütün köyü mahkemeye verebiliyorduk. Bugün artık bu tarz uygulamaları yapmıyoruz. Kimsenin arsasını almıyoruz. Zaten böyle bir yerde alsanız da satamazsınız. Gerçekten bu “başak modül” diye getirdiğimiz uygulamalarla şunu ayırdık: Köyde oturup çiftçilik yapanlarla bu işi profesyonel yapanları ayırmaya çalışıyoruz. Zaten köyde oturup... Köylü kredisi gibi kabul edelim onu, o zaten sübvansiyonlu. Vatandaş onu ödemediği zaman gelecek sene daha uygun koşullu kredi kullanamadığı için ona ödeme kolaylığı da sağlatacak bunu ödetiyoruz. Dolayısıyla, bizim taşrada aldığımız, ipotek ettiğimiz, satışa çıkarttığımız herhangi bir köy bulunmuyor. Daha önce portföyümüzde böyle bir şey varsa da zaten onların hukuksal altyapısını düzenleyerek geri iadesini de sağlarız.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben bir şunun açıklanmasını istiyorum, şöyle: Peki, bu köylü borcunu ödemediği için topraklar başka ellere geçiyor mu yani onu da izliyor musunuz? Bir de yüzde kaçına tekabül ediyor, onu sordum, onu herhâlde bilirsiniz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bir de ben ardından şunu ekleyeyim Sayın Genel Müdürüm: Toplulaştırma uygulanan bölgelerde toplulaştırılma gerçekleşmediği için şahsa ait arazi herhâlde ipotek olarak alınmıyor değil mi sizde de?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Biz cevap verelim efendim ona.

İki tane bilgi vereceğiz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Kim veriyor, Cengiz Bey mi?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Evet.

BAŞKAN – Evet, Cengiz Bey...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Efendim, borcunu ödemediği için takibe giden çiftçilerin tarımsal arazilerinden bahsediyorsunuz. Biraz önce Sayın Genel Müdür sunumda bahsetti, bir kere, takip oranımız binde 9, Türkiye'de yüzde 4'leri konuştuğumuz bir yerde tarımsal kredilerin takip oranı binde 9. Tarıma kredi veren, ismi lazım değil, diğer bankaların da yüzde 7-8'ler civarındadır tarımın takip oranı, bizde binde 9'lar seviyesinde. Bunu yapılandırma enstrümanı ile takibe gitmemeye zorluyoruz vatandaşı ve çoğu da bize uyuyor. Öbür slaytta, size dağıtılan slaytta rakamları var tarımsal kredilerden yapılandırmaların. Biz üreticiyi

takibe gitmesin diye âdeta sağdan soldan itekliyoruz, yapılandırmaya gidiyoruz. Biraz önce sunumda vardı, yapılandırılan kredilerin tahsilat oranları son derece yüksek. Ama buna rağmen sıkıntı yok mu? Var. Bankanın toplam takipteki kredileri 3,8 milyar TL iken tarımsal takip 380 milyon lira, yüzde 10'u bile değil. Kredilerin -biraz önce gördük- yüzde 27'si tarımdayken takibin yüzde 10'u tarımda. Bunu takipten de yapılandırıyoruz. Hepimizin bildiği yerler, sonuçta bir köy yerinde icradan malı alıp... Bankanın en son çaresi, en son gideceği yer ama bu sonucu zorlayan tarımsal kredicimiz varsa evet, almıyoruz demiyoruz. Çok zorlayan, bütün yapılandırma tekniklerini reddeden çiftçimiz olursa da takipten arazisini alıyoruz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yüzde kaç tekabül ediyor? Hâlâ alamadım onu. Tarımla uğraşanların yüzde kaçına tekabül ediyor?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Takibin...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hayır, 387 bin kişi, yapılandırma yapan, borcu ertelenen. Tarımla uğraşanların yüzde kaçına tekabül ediyor?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Affedersiniz.

O tablonun dibinde “2011-2016 dönemi” yazar. Onların tamamı bugün yapılandırılmış firmalar değil.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Fark etmez ya 2011-2016. Yüzde kaçına tekabül ediyor Türkiye’de tarımla uğraşanların?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – O konuda Tarım Bakanlığının bile sağlıklı verisi yok. Bizim müşterilerin sayısı 600 bindir.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ama arsayı, araziye sulu mu, değil mi, araştırıyorsunuz da buna niye bakmıyorsunuz?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Tarım Bakanlığının sitesine aboneyiz, oraya girip bakıyoruz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bence bakın.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI M. CENGİZ GÖĞEBAKAN – Bakalım ama bizim sonuçta tarımsal arazilerin varlığı bize geçiyor, çok nadir uygulamadır yani toptasınız 500 tane, 1.000 tane tarımsal arazi varsa... Bilgisini veririm ama yok, onu biliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Öztürk, buyurun.

ABDULLAH ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, ben özellikle kendi yöremde bu zirai kredilerdeki sürelerin uzamasından bir muzdaribiyetimi aktarmak istiyorum. Çünkü orada bankalarda çok teknik personel azlığı var zannediyorum. Çiftçilerimizin talep ettiği kredilerde birkaç ayağı uzayan, özellikle de bu ekim döneminden daha ilerilere sarktığı için de kredileri zamanında alamamalarından dolayı özel bankalara daha yüksek faizlerle müracaat etmek zorunda kalan çiftçilerimiz var. Bu hususta bir ricam var.

Bir ikincisi de bu zirai kredilerde kredinin belli bir miktarını başak karta yüklüyorsunuz. Başak kartta da yüzde 4'lere varan bir komisyon oranı var. Bunu lütfen düzeltin ben yanlış biliyorsam, beş aylık da bir ödeme süresi var başak kartta. Fakat çiftçilerimizin büyük kısmı beş ay sonra bu parayı ödemiyor, ödeyemiyor. Dolayısıyla, ekim ayında kullanılan bir kredinin beş ay sonraki takvimi

marta tekabül ediyor. Dolayısıyla da mart ayında çiftçi hiçbir yerden geliri olmadığı için akabinde ağustosa yani on dört aylık veya on iki aylık... Biraz evvel tabloda gördüğümüz kadarıyla eylül ayında, ekim ayında kurulan bir krediyi takip eden yılın ekim ayında ödeyecek. Şimdi, benim bildiği şu. Bir yüzde 3,75 komisyon var başak karta, bir ikincisi de çiftçi kredisini ödemediğinden dolayı kredinin başlangıç tarihine alınarak iki kere hem komisyon hem faiz ödemek zorunda kalıyor. Dolayısıyla, biz sübvansiyonlu kullandığımız yüzde 6 rakamlarının tekrar yüzde 10'lara gelmesi gibi bir durumla karşılaşyoruz. Artı, bir de çiftçilerin bu konuda bilgilendirilmemesinden mütevellit çiftçi "Zaten benim kredi borcum bir yıl sonra." diye düşünüyor. Dolayısıyla, hem 3,75'i ödüyor hem de krediyi beş ay sonra başlatsak yine önemli değil, beş ay değil, kredinin başlangıç tarihinden itibaren ödüyor. Yani hem on iki aylık faiz ödüyor hem de beş aylık komisyon ödüyor. Bu konuda da bir bilgi verirsiniz...

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bir de o başak kartı kullanmak zorundalar mı?

ABDULLAH ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Zorundalar. Niye zorundalar?

BAŞKAN – İşte, niye zorundalar, onu da açıklasınlar.

ABDULLAH ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Bir de şunu söyleyeyim hemen ilaveten, özür diliyorum.

Şimdi, kredinin belli bir kısmını -geçen yıl yüzde 25'ti, şimdi yüzde 10'lara çekildi- yani 10 bin liralık bir kredinin 1.000 lirasını başak kart vasıtasıyla kullanmak zorunda kalıyor.

BAŞKAN – Neden? İşte, onu öğrenelim.

ABDULLAH ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Banka bunu böyle yüklüyor yani sisteme yüzde 90'ını nakit veriyor, yüzde 10'unu başak kart üzerinden kullanmayı teşvik ediyor.

BAŞKAN – Abdullah Bey, bunun sebebini de öğrenelim. Yani niye yapıyorlar?

ABDULLAH ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Ben şimdi, burada hem komisyon ödenmesi hem de aynı krediye bir de baştan faiz ödenmesini ben objektif ve doğru bulmuyorum.

Bir ikincisi de bizim -ben bu arada kimyevi gübre bayiliği de yapıyorum- sektörümüzde kâr marjları yüzde 2-3 mertebelerinde olduğu için biz o yüzde 3,75'i tolere edemiyoruz. Dolayısıyla, fiyatların üzerine koymak suretiyle çiftçiye iki tane fiyat sunuyoruz, diyoruz ki: Sen nakit verirsen 10 lira, sen nakit vermezsen -atıyorum- 11 lira. Dolayısıyla, bu hatanın da bir giderilmesini rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Karakaya, sizin şeyinizi yanlışlıkla kapattım.

Buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Aslında bu "T.C."yle ilgili kısım alakalıydı. Tekrar konuyu açmak değil maksadım ama yani Sayın Genel Müdür aslında bankacılık konusunda duayen bir isim. Yani gerçekten diğer çalıştığı bankalardan da kendisini yakinen tanıyoruz, konusuna hâkim. Tabii, bildiği bir şey daha var, o da işin en temelinden, bankalar güven müesseseleridir yani işin özü budur. Kredi güven anlamına gelir, güven de itibarla oluşan bir şeydir. "T.C." bu anlamda bakıldığında hatta diğer bankaların belki de itiraz edeceğimiz haksız rekabet sağlayacak bir unsur olarak söylenebilir. Yani bu anlamda bakıldığında "T.C."nin hiçbir zaman Ziraat Bankasına ve "T.C."yi taşıyan kurumlara ticari anlamda da bir eksiltme değil, bilakis çok ciddi katkıları vardır. Özellikle ekonominin sallantıda olduğu, sıkıntıda olduğu dönemlerde riskin

dağıtılması anlamında yatırımcılar ya da mudi olarak ifade edebileceğimiz fon fazlası olanlar devlet bankalarını tercih ederler. “T.C.”nin o anlamda Ziraat Bankasına bugüne kadar kazandırdığı çok şey vardır, bugünden sonra da olacaktır. İşin bu yönüyle de düşünülmesi gerekir diye düşünüyorum.

Başka şeyler var, söz isteyeceğim.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ederim.

Tarım Türkiye’deki sektörler içerisinde en geriye gideni ve acil tedbirler alınması gereken bir sektör arkadaşlar. Bunu defalarca konuşuyoruz, 4 tane koyundan 2’ye düşmüş ortalama nüfusumuz artarken, ciddi anlamda artarken nüfusumuz, 4 koyundan 2’ye düşmüşüz, işte, 10 mandadan 9’u kaybolmuş, 1’e düşmüşüz. Saman ithal eder duruma gelmişiz, buğday ithal eder duruma gelmişiz. Tüm tarımsal ürünlerde, mısır dışındaki tüm tarımsal ürünlerde nüfusa oranla üretimimiz ciddi şekilde düşmüş, nüfusumuz artarken ciddi şekilde düşmüş, hatta yani hepsini de ithal eder duruma gelmişiz. Niye mısır artmış? Mısırın artma nedenini de defalarca konuştuk, Şeker Fabrikalarını da konuşuyoruz burada. Tatlandırıcı yapımı çok üst seviyelerde, fabrika kapasiteleri çok yüksek olmasına rağmen devletin vermiş olduğu kotayı da delerek piyasaya pazarlamaları nişasta bazlı tatlandırıcıları ve çocuklarımızla beraber bizi zehirlemeleri nedeniyle mısır üretimi Türkiye’de artıyor. Hatta geçen günlerde Mardin’e gittiğimde buğday üretiminden vazgeçiyorlardı insanlar, işte, mısır gibi şeylere döneceklerini ifade ettiler orada çünkü piyasanın iyi olduğunu bu tatlandırıcılardan dolayı... Demek ki tarım başlı başına ele alınmalı ve güçlendirilmeli Türkiye’de. Eğer Konya kadar bir ülke olmayan Hollanda tarım ihracatında bizim 4 katımız ihracat yapıyorsa bunu düşünmeliyiz. Bununla ilgili de millî bir tarım projesi açıklandı yakında yani sanki Türkiye’de uygulanan politikalar millî değilmiş, gayri milliymiş şimdiye kadar, bunun içerisinde sizler de varsınız, eski hükûmetler de var demek ki şimdiye kadar hep gayri millî yürümüş tarım politikası, şimdi millileştiriyoruz. Arazi toplulaştırması doğrudu, yapılmalıydı, yapılıyor. Doğruya da doğru diyeceğiz ama eksikleri de söyleyeceğiz. Cumhuriyet Dönemi bir bankaya görev vermiş bu tarımın önemini hissettiği için, tarımın geliştirilmesi gerektiğini ve tarımdaki ihracat rakamlarımızın veya üretim rakamlarımızın artırılması gerektiği için bir bankaya görev vermiş. Şimdi, banka diyor ki: “Yüzde 27 tarım kredilerimizin toplam krediler içerisindeki payı.” Bunun da yüzde 77’si sübvansiyonlu kredi değil mi Sayın Genel Müdürüm, rakamları yanlış telaffuz etmeyeyim? Yani kredinin içerisindeki yüzde 27’lik toplam kredinin yüzde 77’si sübvansiyonlu kredi. Demek ki ana krediye baktığımızda hem sektörün altında olduğumuzu görüyoruz. Sektör dediğimiz kim? Bu tarımsal kredi veren bankaları kastediyoruz. Onların altında olduğumuzu görüyoruz, hem de sıralamada her geçen gün geriye gittiğini görüyoruz. Şimdi, bunun düzeltilmesi lazım. Evet, bankacılık yapacak, genel müdürle beraber Ziraat Bankasının imajı değişti, biraz daha özel bankalar gibi çalışmaya başladı, mevduatları arttı, kaynaklarını çeşitlendirdi, bunların hepsi var. Ama bakıyoruz, kredilendirme oranı sektöre nazaran düşüyor. Evet, geri alınması, kredinin geri dönmesi, takipteki krediler, bu oranlar düşük olabilir ama sektör içerisindeki rakamı düşük. Bana göre çok daha yukarıya çıkılması gerektiğine inanıyorum.

Ham maddeden alacaksınız, üreteceğiniz ürüne kadar gideceksiniz. Ama krediyi kullananlara baktığım zaman bireysel kredi kullananların, kurumsaldan çok bireysel yani şöyle anlatayım onu: 2-3 tane ineği var, 5 dönüm tarlası var, bunu ekmek için krediye ihtiyacı olmuş; işte 1 inek alabilmek için ihtiyacı olmuş, böyle krediler kullanmış çiftçi, çok sayıda insan ama kurumsal kullanımlara baktığımızda düşük görünüyor henüz. Onun için de proje olarak sundukları ham maddeden yani başlangıçtan sonuna

kadar, sütüne, yoğurduna kadar olaya doğru bakıyorum. Bir tarımda işletme kredisi, işletmeye finansman sağlamaktan ziyade tarımda yatırıma bir krediyi öne geçirmek gerekiyor. Yatırımı, tabii, bir insanın tek bir inek almasıyla yatırımı kastetmiyorum ben. Büyük yatırımlar, kurumsallaşması lazım, çiftliklerin büyümesi lazım ve günün şartlarına göre, teknolojisine göre, bilimine göre üretimi yapılacak tesisleri çoklandırmamız lazım. Bankanın şeylerine baktığım zaman bunun henüz başarılmadığını, başarılısa zaten Türkiye’deki tarım sektöründeki artışı hep birlikte görebiliriz. Bence buna yoğunlaşmalı, banka buna yoğunlaşmalı.

Banka, geneli üzerinde söyleyeceğim ama, Hükûmetin verdiği görevleri yerine getireceğim diye asli görevlerini eğer aksatarsa bu hoş olmaz, doğru olmaz. Tabii, oralarda da ihtiyaç var ama birinci önceliği bu. Onları yaparken, siz ürünlerinizi üretemez, çoklandıramazsanız, bu sektörü geliştiremezseniz ithal etmek zorunda kalırsız samanı da, pirinci de, buğdayı da, nohudu da, mercimeği de. Bakın, bütün saydığım kalemlerin –aklıma gelenleri sayıyorum- hepsi ithal ediliyor arkadaşlar. Pamuk ya pamuk, pamuğu ürettiğimiz kadar ithal ediyoruz. Böyle bir şey var mıydı on-on beş sene evvel? Yoktu değil mi? Yani bu realite, gerçek, ben bir siyasi algı olsun diye söylemiyorum, bütün kalemlerde böyleyiz. Bunu birinin üstlenmesi lazım. Tamam, Tarım Bakanlığımız var, millî proje açıklıyor, tamam. Buna finans desteği sağlayacak, bu işi hızlandıracak bir kuruma ihtiyaç var, bankaya ihtiyaç var; bu da Ziraat Bankası. Ama Ziraat Bankası asıl işlevinden çıkmış, “Bankacılık yapmayacak mıyız?” diyorlar genelde bunları konuşurken, “Biz öbür bankalarla nasıl yarışacağız?” diyorlar. Evet, bankacılık yapacaksınız ama bankacılıktaki ziraatteki payımız herkesin önünde olacak. Türkiye’nin ihtiyaç duyduğu o finansı bu bankanın sağlaması gerekiyor diye düşünüyorum.

Söyleyeceklerim bunlar, sağ olun.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Turpcu, buyurun.

ŞERAFETTİN TURPCU (Zonguldak) – Sayın Genel Müdürüm, ben bu tarım kesimine verilen, daha doğrusu küçük çapta işletme yapan ya da gerçek anlamda tarımcılık yapanlarla ilgili toplamda ne kadar kredi veriliyor? Bunlardan hiç faiz almasak, masraf almasak bunlar bankaya neye mal olur toplam olarak?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yıldırım, buyurun.

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; başka konularda değerlendirme yapacaktım ama özellikle tarım olduğu için konu bütünlüğü dağılmasın diye birkaç hususu da ben ifade etmek istiyorum. Haydar Bey’le paralel aslında. Adı üzerinde, Ziraat Bankası, kuruluş amacı belli, bankacılık faaliyetlerinden daha ziyade çiftçimizi, köylümüzü yeni modellere ve yeni üretim tekniklerine de biraz yönlendirmesi gerektiğini düşünüyorum ben de.

Tabii, bizim insanımız, köylümüz, çiftçimiz biraz çekingen. Bizim, işte, burada çok güzel krediler var, çok güzel sunumlar var, bu sunumları kurumlarda ilan etmemiz yerine daha çok insanımızın ayağına götürmemiz gerektiğini düşünüyorum. Hatta, belki radikal bir şey söyleyeceğim, var mı bilmiyorum ama kurumunuzda, kurumunuzda veteriner, ziraat mühendisi gibi personeli de pazarlama personeli de istima etmemiz gerektiğini düşünüyorum. En azından Tarım Bakanlığı kadar bir misyonunuz var aslında. Bu misyonu bir an önce harekete geçirip vatandaşımızın ayağına modellemeyi de götürmemiz gerekiyor.

Ayrıca, endüstriyel tarıma yönelik modellerde sadece finansman değil aynı zamanda bu modelleme, teknik tetkiklerin de bizim üreticilere sunmamız ve onları cesaretlendirmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Başka bir husus da: Bu söylediğim hususları aynı zamanda Sayıştay Başkanlığımız da bize getirirse burada daha net ifadelerle ve daha geniş gerekçelerle tartışabileceğimizi düşünüyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben bir şey daha söylemek istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şeyi beğendim, onu daha önce de dile getirmiştik, Bilecik'te kar nedeniyle seraların çökmesi sonucu oradaki çiftçinin bir mağduriyet yaşadığını burada dile getirmiştik. Ben serayı Antalya'da falan düşünürdüm böyle, Bilecik neredeyse İstanbul'un ne kadar sebze ihtiyacı varsa karşılıyormuş, orada bir bölge var. Çok ciddi bir kar yağdı ve çöktü bütün seralar. Birkaç köy etkilendi bu işten. O gün de burada yine denetimde konuşuyorduk, buranın hem borçlarının ertelenmesi hem de Ziraat Bankasının kredi açması konusunda. Onunla ilgili iyi bir çalışma yapmışız, orayla ilgili söylemiyorum yani sunumda söylediğiniz, sadece borç erteleme yetmiyor. Böyle bir felaketle karşılaşan çiftçiye borç erteleme yetmiyor. Ne yapılması gerekiyor? O cari yıldaki üretimini yapacak desteğin de sağlanması gerekiyor. Bunu doğru buluyorum, devam ettirilmesi konusunda da her türlü yanınızdayız diyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Tümer...

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdür, bugünler için söylüyorum, Adana'da tarımsal kredilerde, işletme kredilerinde kredi kapatıldıktan sonra tekrar açılmadığı şikâyetleri geliyor bize. Yani işte klasman çıkmadı, kaynak gelmedi gerekçesiyle. Bugünler, Adana'da tarımın işte çok hızlı bir şekilde başladığı günler olduğu için bunun gerekçesi nedir acaba ve ne zaman açılacak böyle bir şey varsa? Bu konuda bir bilgi rica edeceğim.

Bir de, herhâlde bu iyi tarım kredisi diye adlandırılıyor bu tarımsal mekanizasyon alımları konusunda, müşterilerle, bu tür krediyi takip edenlerle banka şubeleri protokol yapıyor. Yalnız bu protokollerin çok ağır olduğu söyleniyor, şimdi mesela ithalat-ihracatın asgari yüzde 60'ı diyor; çek, senet, cari hesapların tahsilatları ve ödemelerinin yüzde 60'ı diyor; personel maaşları diyor; proje yatırımının nakit akışların yanında ek olarak yatırımın ortaya çıkaracağı asgari gelir artışı kadar nakit artışın tekrar banka üzerinden geçirilmesi diyor; bütün bunların yanında bir de gruba dâhil, bu şirketin, grup şirketlerine de iş ve işlemlerinin yüzde 100'ünün banka kanalıyla yapılması diyor. Yani bu kolay bir şey değil yani bundan dolayı çokça, hani elbette banka kendini korumak ister, kredi verdiği zaman işlemlerini kendisinden yapmasını ister ama eşinin kredi kartına kadar, mevduatın tamamına kadar karışması bu kredinin kullanımında çok olumsuz yansımalarla yol açıyor.

Bu bilgileri vermek istedim, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Efendim, çok teşekkür ediyorum.

Galiba biraz hızlı anlattık, bir iki şeyin altını çizmek istiyoruz: Türk tarımına verilen kredinin yüzde 65'i Ziraat Bankası tarafından veriliyor yani bu konuda bir numarayız. Diğer işleri yaparken tarımı ihmal etmiş değiliz. Ben, olan sorunlardan bahsettim; sorunları ister görürüz ister görmeyiz, o başka bir şey.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, tekrarlayabilir misiniz?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Türkiye’de tarıma verilen kredilerin yüzde 65’ini Ziraat Bankası tek başına vermektedir.

BAŞKAN – Sayın Akar olsaydı.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Evet, yani ben onun bir altını çiziyorum. Tabii, çok fazla söyleyince kurumun içinde, kurumsalın içinde falan olunca bir şey olduk, düzeltelim efendim.

Ben en son, sizin, sayın vekilimin bahsettiği konudan devam edeyim. Şimdi, efendim, bizim ağırlıklı, traktör satan müşterilerle bir şeyimiz var, karşılıklı bir sözleşme yapıyoruz. Tabii, Türkiye’de iyi traktör satabilmek için Ziraat Bankasının iyi müşterisi olmak lazım. Elbette, traktör satıyor veya üretiyor diye her şeyi bizim almamız gerekmiyor, orada size katılıyoruz. Ama sadece bizim müşterilerimiz üzerinden ticaret yapıp Ziraatle hiç çalışmama olayı da yanlıştı, eksikti. Maksudı aşan benzer uygulamalarımız varsa baktıracağım, yani belki biraz fazla gitmiş olabiliriz.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) – Ben çiftçi tarafından söylüyorum.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Ha çiftçiyi mecbur etmiyoruz ama makine, teçhizat alımı konusunda firmaların belli düzeyde Ziraat Bankasıyla iş tutmalarını mecbur ettik.

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) – Alıcılardan bahsediyorsunuz.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Evet.

Şimdi, efendim, Ziraatin verdiği sübvansiyonlu kredilerin 100 binden aşağısını tabloda görüyorsunuz. Yani toplam 600 bin müşteriye kredi verildiğinde bunun yaklaşık 500 bini, 100 bin ve altı. Bunların kullandığı 0 ile yüzde 4 arasındaki kredilerdir. Vade de burada on sekiz aya kadar gelebilir. Bu aslında, benim tam ifadem, abonman kredisi. Bunlar her sene hemen hemen yenileniyor. Bizim, sayın vekillerimizin de biraz önce ifade ettiği gibi 100 binin üzerinde, hatta milyonun üzerinde, hatta yatırımı içerecek şekilde olan bölümlerine ağırlık vermemiz lazım. Bankayı da o yöne doğru devam ettiriyoruz.

Yine, Adana’da söylediniz, krediye erişim... Bunların olmaması gerekiyor, arkadaşlarımız da aldı. Zaten 100 binin altındaki krediyi şube otomatikman kendisi belirliyor. Birine sormaya, izne gelmeye, aksama, plasman diye bir problemi yok bankanın. O çok eski uygulamadır. Şu anda adam alamıyor, niye alamıyorsa bakacağız, sizi de arkadaşlarımız bilgilendirecek Sayın Vekilim. Bakacağız, başka hangi yerde varsa.

Sayın Vekilimizin Kırıkkale’yle ilgili söyledikleri için... Ben söyleyeyim, yine tahsil sürecinin uzamaması lazım, böyle bir şey... Bizim müdürler hayır diyemiyor Sayın Vekilim. “Sen krediyi alamıyorsun.” diyemiyor, bazen bunu yapıyor, alışmamış buna. Aslında kredi vermememiz gereken müşteriyi oyalıyor da mı? Yoksa...

ABDULLAH ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Hayır, hayır Müdürüm, borcunu yatırıyor vatandaş, fakat iki üç ay sonraya ancak dosyasına sıra geliyor.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Yani bunun olmaması, bunun hiçbir yerde olmaması... Kırıkkale’yle ilgili de...

ABDULLAH ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Ekim ayını geçtikten sonra bir önemi yok ki kredi almasının.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Sayın Vekilim, Kırıkkale’yle ilgili de bire bir sizi brife edeceğiz. Başakkart uygulamasına gelince, Ferhat Bey çok daha uzman... Biz beş ay faizsiz kullanıdırıyoruz, sizin komisyon dediğiniz yüzde 4, aldığımız sübvansiyonlu faiz, onun dışında komisyon olmaması lazım.

ABDULLAH ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Ödemediği zaman faize dönüyor Sayın Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Ferhat Bey, bir izah eder misiniz geniş olarak?

BAŞKAN – Buyurun Ferhat Bey.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ TARIM POLİTİKALARI BAŞKANI FERHAT PİŞMAF – Efendim, Başakkart’ın çalışma sistemi şu şekilde: Normal bir tarım kredisinin tahsis nasılsa aynı şekilde çalışan bir sistemdir. Bu, çiftçimizin yedi gün yirmi dört saat krediye ulaşabilmesini sağlayan bir mekanizmadır. Onun içindir ki “Belli limitin altındakiler cumartesi, pazar da gidebilsin, akşam da ihtiyaç duysa mazota gidip çekebilsin.” mantığıyla oradan yönetilmektedir.

BAŞKAN – Limiti kim belirliyor?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ TARIM POLİTİKALARI BAŞKANI FERHAT PİŞMAF – Efendim, buradaki kart limiti normal tarım kredisinin limitiyle aynıdır zaten, onun içerisine yüklenir sadece. ATM’den gidip çekebilir bunu.

BAŞKAN – Yok, yok, ben, diyelim 20 bin lira kredi istedim Ziraat Bankasından, bunun kaç parası bana nakit veriliyor, ne kadarı karta yükleniyor?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ TARIM POLİTİKALARI BAŞKANI FERHAT PİŞMAF – Operasyonel yönetim için 100 bin liranın altındakileri hep karta yüklüyoruz efendim, karttan kullanmasını istiyoruz. Çünkü, hem içerideki yoğunlaşmanın daha kolaylaşması hem parasına kolay ulaşabilmesi için bu şekilde yönetiyoruz. ATM’den çekebiliyor zaten, nakite illaki şube kasasından ulaşmasına ihtiyaç yok. Bürokrasi yok, o şekilde yapabiliyor.

Sayın vekilimin söylediği, beş ay...

BAŞKAN - Zorunlu mu bu?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ TARIM POLİTİKALARI BAŞKANI FERHAT PİŞMAF – 100 bin liranın altında evet efendim, banka uygulamamız öyledir.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şöyle, bankaya gelip çekse yorulur zaten. Para hazır, kart veriliyor, o parayı vezneden değil de ATM’den alabiliyor, dilediği gibi, serbestçe tasarruf edebiliyor.

ABDULLAH ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Tamamını alamıyor.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ TARIM POLİTİKALARI BAŞKANI FERHAT PİŞMAF – Yüzde 90’ını alabiliyor.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, bunu sonra bire bir görüşelim.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ TARIM POLİTİKALARI BAŞKANI FERHAT PİŞMAF – Olur Sayın Başkanım.

Beş ay vadeyle ilgili de bir kısa açıklama yapayım: Bizim bitkisel üretimdeki vadelerimiz on dört aya kadar uzamada. Başakkart’taki beş ay, anlaşma yaptığımız üye iş yerleriyle yaptığımız protokol çerçevesinde hiç faiz yansıtmadığımız çiftçimize. Beş aydan sonraki ilk günden itibaren de sübvansiyonlu faiz başlar. Normal kredis nasılsa böyle işler efendim.

ABDULLAH ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Çiftçi beş ayda ödemedi, aslında o beş ayda öderse faiz yok, sadece komisyon ödemekten kurtuldu. Beş ayda ödemezse takvim ödemediği günden itibaren mi başlıyor, beş ay önceden mi başlıyor?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ TARIM POLİTİKALARI BAŞKANI FERHAT PİŞMAF – Ödemediği günden itibaren başlıyor.

ABDULLAH ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Beş ay geriye dönüyor, kredinin başlangıç tarihinden itibaren diye biliyorum.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ TARIM POLİTİKALARI BAŞKANI FERHAT PİŞMAF – Yok, öyle değil Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle, diyelim ki ben tarla alıyorum, kredi kullanacağım, sübvansiyonlu kredi. Gidiyoruz, krediyi kullanıyoruz, bana bir tane de kart verdiler. “Ben istemiyorum kartı.” dedim, zorla verdiler bana kartı. Karta da para kesiyorlar zannedersem, para mı koyuyorlar ona, ne yapıyorlar?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ TARIM POLİTİKALARI BAŞKANI FERHAT PİŞMAF – Yok efendim, normal kredi uygulaması, kredi kartı değil bu.

BAŞKAN – Başakkart.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ TARIM POLİTİKALARI BAŞKANI FERHAT PİŞMAF – Başakkart kredi kartı değildir efendim, tarım kredisi...

BAŞKAN – Ya, Başakkart istemediğim hâlde verdiğiniz bana.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ TARIM POLİTİKALARI BAŞKANI FERHAT PİŞMAF – Efendim, krediye daha hızlı ulaşılabilsin diye veriyoruz. ATM’den 7 gün 24 saat çekebiliyor...

BAŞKAN – Ya, istemiyorum diyorum, istemiyorum. Yani, zorla mı veriyorsun, bunu öğrenmek istiyorum.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ TARIM POLİTİKALARI BAŞKANI FERHAT PİŞMAF – Efendim, destekleme ödemesini de o kartla çekiyor zaten.

BAŞKAN – Yani, bankanın ne kârı var bu işten?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ TARIM POLİTİKALARI BAŞKANI FERHAT PİŞMAF – Efendim, özür diliyorum, daha iyi hizmet verebilmek gayesiyle yapıyoruz. Başakkart sadece kredi kullanmak için değil. Biraz önce sunumda vardı; tarım destekleme ödemeleri, yaklaşık 2,5 milyon ödeme yapıyoruz Sayın Başkanım. Bunlar Tarım Bakanlığından bankanın hesabına geçtiği zaman her taraf kilitleniyor. Bütün ATM’lerden üreticimiz Başakkart’ını sokup tarımsal destekleme parasını alabiliyor, 7 gün 24 saat alabiliyor; benzin alması için, gübre alması için şehre, şubeye gitmesi gerekmiyor.

MELİKE BASMACI (Denizli) – Kullanım ücreti alıyor musunuz?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ TARIM POLİTİKALARI BAŞKANI FERHAT PİŞMAF – Hayır efendim, Başakkart’ta kullanım ücreti yoktur.

BAŞKAN – Tamam, tamam, iyi bir uygulama, tamam; eğer ücreti yoksa tamam.

TAMER DAĞLI (Adana) – Bankanın operasyonel yükünü azaltıyor.

BAŞKAN – Tamam.

Evet, buyurun Sayın Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Burada, yine de tarım kredi uygulamalarıyla ilgili hem kendi çalışanlarımızın hem de müşterilerimizin bilgilendirilmesi konusunda problemler olduğu anlaşıyor. Bu konuya gereken hassasiyeti de göstereceğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, önerinin oylamasına geçiyorum.

Sayıştayımızın görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Başkanım, sayın milletvekillerimiz tarımın ne kadar önemli olduğunu açık açık ifade ettiler, gerçekten çok önemli bir konu. Müsaade ederseniz izlemeye devam edelim biz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, tarımın ne kadar önemli olduğunu zaten Genel Müdürüm de çok detaylı bir şekilde anlattı, vekillerimiz de vâkıf.

Ben bunun gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya, niye gündemden çıkarıyoruz?

BAŞKAN – Zaten gerekeni fazlasıyla yapıyorlar yani burada izlenilecek... Yani, biz “İzlemeyin, gerekeni yapmayın.” desek bile yapıyorlar yani “Buna çok fazla kredi verdiniz.” desek bile gerekeni yapacaklar çünkü hem bir devlet bankası gibi çalışıyor, bir de özel banka gibi de çalışıyorlar. Gerekeni fazlasıyla yapmışlar Sayın Akar yani...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İlerlemesi lazım tarıma verdiği desteğin yani bunun her zaman Ziraat Bankasının ana konusu olması lazım.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, zaten bu 2015’te de vardır, 2015’te de tekrar konuşuruz.

Evet, gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 no.lu öneriyi zaten karara bağlamıştık.

BAŞKAN – Sayın Karakaya, söz talebiniz mi vardı?

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Efendim, aslında oylandı. Önemine binaen, doğru, haklısınız, kalmasında fayda vardı. En azından, buradan konuya Ziraat Bankasının fonksiyonu açısından bakıldığında böyle bir talebin olduğunun izleme anlamında faydası vardı. Söylediğiniz doğrudur, sonuçta “İzlenmesin.” dense bile izlenecek.

Yalnız, şunu da ifade etmek lazım burada: Tabii ki Ziraat Bankası sonuçta bir kamu iktisadi teşebbüsü, kârlılık esasına göre çalışıyor, denetimi de kârlılık esasına göre yapılıyor yani Sayıştay da burada denetimi yaparken, kaynakların kullanımına bakarken kârlılık ve verimlilik esasına göre değerlendirmesini yapıyor. Ziraat Bankası da bu piyasada, para piyasasında bu esasa göre hareket ediyor ve biz de burada sorgulamayı yaparken bazen birbiriyle çelişen ifadeleri söylüyoruz. Yani, bir taraftan, niye ziraatı, tarımı desteklemiyorsunuz, kaynakları bunlar için kullanmıyorsunuz derken öbür taraftan da kârın niye düşüyor ya da bu krediyi niye tahsil edemedin diyebiliyoruz. Yani, sonuçta Sayın Genel Müdür ve kurum yetkilileri bankacılıkla ilgili temellerde cevaplar veriyorlar, aktif kalitesi yönünden, kredi kalitesi yönünden.

Şimdi, burada bir çelişki var, biz de çelişki içerisindeyiz. Onun adını belki doğru koymak adına söz aldım. Banka bir ticari kuruluş, kendisine verilen görevler var ki bu görevler ya da fonksiyon nedir? Tarıma destek olması, hepimiz bunu bekliyoruz. Ancak, bu kendi kaynaklarıyla yapacağı bir iş ve

görev değil, bunu çok iyi anlamak lazım. Devlet görev verecek, görevi verirken de onun bu görevden dolayı uğrayacağı zararı, piyasada uğrayacağı zararı devlet kendisi üzerine alarak karşılayacak. Bunun geçmişteki ya da klasik bilinen adı görev zararıdır. Yani, burada, biz belli noktalarda Ziraat Bankasını sorgulayabiliriz. Ben mesela şunu eleştiriyorum: Sayın Genel Müdür dedi ki: “Biz tarıma verilen kredilerin yüzde 65’ini veriyoruz.” Yani, bu öyle bankacılık içerisinde rekabetle verilen bir şey değil yani burada görev olarak veriliyor. Örneğin, teşvikli krediler söz konusu olduğunda bir başka bankaya verilmiyor yani Ziraat Bankası üzerinden yapılmak durumunda.

Dolayısıyla yani bu anlamda Ziraat Bankasını biz sorgulayacağız, tamam ama tarımla ilgili kısmını artırması, tarıma beklediğimiz desteği vermesi için devletin bu görevi verip uğradığı zararı da -adına “görev zararı” diyelim ya da başka bir şey diyelim- karşılaması gerektiğini de bilmemiz lazım. Değilse, biz de buradan sorgulama ya da denetim görevimizi yerine getirirken çelişkilere düşebiliyoruz.

Bunun için söz aldım. Çok teşekkür ediyorum.

İşin biraz o tarafından Hükûmete yüklenmek lazım yani bankaya söyleyecek çok fazla bir şey olmadığını düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz. Evet, zaten gündemden bu yüzden çıkardık Sayın Karakaya, o yüzden gündemden çıkardık.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Oradan baskı olsun diye düşünüyoruz.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Evet, 3 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 3:

Sayıştay Raporu’nun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Evet, cevap için buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Yerine getirilecektir efendim.

BAŞKAN – Evet, önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2014 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2014 yılına ait 2 öneri bulunmaktadır. 1 no.lu öneriyi karara bağlamıştık.

2 no.lu öneriyi okutuyorum:

Sayıştay Raporu’nun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Evet Sayın Genel Müdürüm...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Yerine getirilecektir efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, kurumun iki yıla ait önerilerinin görüşmeleri sona ermiştir.

Şimdi, kurumla alakalı öneri ve görüşlerin dile getirilmesi, soru-cevap işlemi için geneli üzerinde görüşme açıyorum. Talep eden Komisyon üyelerimize söz vereceğim.

Sayın Genel Müdürüm, Komisyon toplantımızda Komisyon üyelerimizin yönelttiği sorulardan cevaplandırılması hazırlık gerektirenlere toplantı tutanaklarının tarafınıza tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde yazılı cevap verilmesi gerekmektedir.

Evet, geneli üzerinde görüşme açıyorum.

Sayın Karakaya, buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum. On iki dakikaya hemen sığdıralım.

Şimdi, efendim yani öncelikle ben teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdür ve ekibine. Yani, alt komisyonda da görev aldım, iyi kötü bilançoğu da okuyabiliyoruz, biraz risk yönetimi konusunda da değerlendirmelerde, çalışmalarda bulundum alt komisyon çalışmasından sonra da. Yani, teşekkür ediyoruz, teşekkür de etmek lazım. Biz hep eleştiriyoruz bu konuları, buradan her şeyi de soruyoruz, biraz önce de söylediğim gibi çelişkili şeyler de sorabiliyoruz ama yani marifet de iltifata tabii. Dolayısıyla, bu yönde ben bir teşekkür etmek istiyorum.

Bir iki konuyu da bu vesileyle gündeme getirmek istiyorum. Aslında, tabii, Ziraat Bankası -özellikle 2011'den sonra bize verilen rakamlar ama öncekiyle mukayese edildiğinde de bu gözüktüyor- önemli bir büyüme ve gelişme içerisinde hem aktif büyüklüğü açısından hem gelir açısından, faaliyet açısından bakıldığında bunu görüyoruz. Bunun temelinde, 2001 yılında genel olarak Türkiye'deki bankacılık sistemiyle ilgili olarak yapılan düzenleme ve bu konuya ilişkin getirilen denetimin, özellikle risk odaklı denetimlerin önemli bir katkısı ve rolünün olduğunu da biliyoruz. Zaman zaman bunlar farklı türde eleştirilse de Türk bankacılık sisteminin yani gerçekten bugün eğer sağlamlığından bahsediyorsak bunun 2001 yılında yapılan düzenlemelerle alakalı olduğunu da bilmemiz gerekiyor. Değilse, önüne gelenin banka açtığı bir dönemi Türkiye, maalesef, bakkal açmaktan banka açmanın çok kolay olduğu bir süreci yaşadı ve 2001 yılında çok sayıda bankaya el koymak gerçekten bir cesaret işiydi ve dolayısıyla bir anlamda çürük yapı temizlenerek Türk bankacılık sistemi daha sağlam zeminler üzerinde devam etmesi imkânına kavuştu.

Şimdi, tabii, bankacılık, genel olarak baktığımızda da çok ciddi şekilde bir büyüme gösterdi. 2002 yılında bankaların aktif büyüklüğü, gayrisafi yurt içi hasılayla oranlayacak olursak, yüzde 60-61 civarındayken bugün yüzde 126'ya geldi. Yani, bir anlamda, bu kurumları, para piyasası içerisindeki kurumları önemli ölçüde büyümüş olduk ve çok ciddi bir büyümedir aslında bu. Tabii, ekonominin ihtiyacı vardı, yoktu, zaman zaman bu faizcilik sistemi gündeme getiriliyor, eleştiriliyor falan ama son on dört yıla baktığımızda, hakikaten, bu yapının, bu sistemin önemli ölçüde büyüdüğünü görüyoruz. Yüzde 60'lardan yüzde 126'lara çıkmış gayrisafi yurt içi hasılanın.

Kredi de yine keza aynı şekilde. 2002 yılında bankaların kullandırmış olduğu kredi, kredi portföylerine baktığımızda 40 milyar civarında bir kredi söz konusuyken bugün -2015 rakamlarını söylüyorum- 1 trilyon 444, bugün itibarıyla 1 trilyon 600'ün üzerinde bir rakam olması lazım. Yani, bankalara borç ya da bankaların verdikleri borç, kredi portföyleri gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 11'i düzeyindeyken bugün yüzde 74 düzeylerine geldiğini... Hani, zaman zaman, bazen herkesin borçlu olduğunu söylerken bu kesin verileri de bunlara bir destek olarak görmek gerekir.

Bankayla ilgili kısma geldiğimizde, bankada özellikle banka bilançosuna baktığımızda, Sayın Genel Müdür sunuş konuşmasında da bu konulara değindi, aktif kalitesi ve kredi kalitesi yönüyle bakıldığında sektör içerisinde hakikaten düzgün gözüküyor. Yani, hem biz burada belki çok küçük

kredi hesapları üzerinden de değerlendirmeler yapıyoruz ama bütün üzerinden baktığımızda burada bir başarı da gözüküyor. Tabii ki bir kuruşun dahi düzgün işleyiş içerisinde hesabının mutlaka sorulması gerekiyor. Ha, buraya gelecek büyüklük ne kadardır, değildir, onun herhâlde takdiri yapılacaktır.

Gelirler noktasında benim dikkatimi çeken bir iki husus oldu, onları belki gündeme getirmek faydalı olacaktır diye düşünüyorum. Şimdi, menkul kıymetlerden aktife baktığımızda, kredilere doğru bir tahvil söz konusu, o tarafa doğru bir yöneliş söz konusu. Bu genel ekonomik durumla da alakalı. Bir de bankacılığın esas işlevi ve fonksiyonlarına yönelme anlamında da takdire şayan bir durum olarak değerlendirilebilir belki. Ama, gelir tablosuna baktığımızda, elimizdeki iki yılı değerlendirdiğinizde, bir kredilerden elde edilen faizler var, menkul kıymetlerden elde edilen faizler var, satışa hazır menkul kıymetlerden elde edilen faizler var, bir de vadeye kadar elde tutulacak menkul kıymetlerden elde edilen faizler var. Şimdi, bunları şöyle cem edip baktığımızda, bankanın faiz gelirlerinin yine önemli bir kısmının buradan olduğunu görüyoruz. Ama, diğer açıdan, biraz önceki söylediğim ve Sayın Genel Müdürün altını çizerek ifade ettiği menkul kıymetlerden kredilere geçişe baktığımızda yani toplam içerisinde, aktif içerisinde menkul kıymetlerin payı azalırken kredilerin payı azalıyor. Acaba bu gidiş toplamda gelirler üzerinde buradaki trende de baktığımızda -ki mali tablolardan görebildiğimiz bu- böyle bir risk var mıdır? Yani bir gelirden ya da kârda düşmeye doğru bir risk söz konusu mudur? Onu ben, doğrusu öğrenmek istiyorum. Bu yönüyle bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?

Tabii, bir başka konu da sermaye yeterlilik rasyosu yine risk değerlendirmesiyle ilgili. Şimdi, sermaye yeterlilik rasyosuna baktığımızda son yıllara doğru bir düşme var yani bu, kötü anlamda da değil. Yani yüzde 8 asgari beklersek, yine yüzde 15'in üzerinde ama 2011'deki rakamla mukayese edersek yüzde 19'lardan aşağıya doğru bir düşüş de söz konusu. Tabii, bir taraftan biz aktif kredi kalitesinden bahsediyoruz, doğru, öyle gözüküyor, veriler onu gösteriyor ama görünmeyen bir şeyler var mı diye şöyle aklımıza geliyor. Yani sermaye yeterlilik rasyosu, öz kaynakların risk ağırlıklı varlıklara bölünmesi olduğuna göre, sonuçta kendi iç denklerimden üretilerek gelen bir şey olduğuna göre, bunun iki şeyi var: Ya öz kaynaklarda düşme olacak ya da risk ağırlıklı varlıklarda artış olacak. Öz kaynaklarda artış olduğunu söylüyoruz, öyle gözüküyor. Öyleyse bu sermaye yeterlilik rasyosunun düşme sebebi nedir? Risk ağırlıklı varlıklarda artış mı başladı? Yani bunu, geleceğe yönelik acaba bu şekilde bir okuma söz konusu oldu mu? Yani bugün aktif ve kredi kalitesi ya da genel olarak risk ağırlıklı varlıkların neden olduğu sonuçlar olumlu olarak yorumlanırken yarın başka bir kötü durumla karşılaşma söz konusu olabilir mi?

Maliyet gelir rasyosu gerçi bunu olumlu yönde destekliyor ama işin bu tarafıyla ilgili belki bir spesifik, teknik bir değerlendirme olacak ama makro bir değerlendirme aynı zamanda da. Bununla ilgili ben bir değerlendirme -herhâlde anlaşıldı diye düşünüyorum- istiyorum.

Tabii, tarıma olan desteği de yine hep birlikte, yeni araçlar da geliştirerek yapmamız gerekiyor. Ziraat Bankasının temel işlevi ve fonksiyonunun bu olduğunu ve o yönde de çeşitlendirmeler yapıldığını anlatımlarınızdan, cevaplarınızdan anlıyoruz.

Ben tekrar teşekkür ediyorum, bu görüşmelerin hem bankamız hem ülkemiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akar, saat 13.48.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Niye saati hatırlattın Başkan?

BAŞKAN – Hamzaçebi Başkanımız Genel Kurulu açacak.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yoklama yok ya, yapmıyor.

BAŞKAN – Şöyle yapalım mı: İsterseniz bir ara verelim 14.05’e kadar, Meclisi açalım çünkü sizin...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yoklama yapmayacak.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yoklama yok ya.

BAŞKAN – Tamam, yoklama yoksa devam ediyoruz.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Ters köşeyi hatırlıyorum, iki gün yapmadı, üçüncü gün yaptı, öyle olmasın.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben sorayım.

BAŞKAN – Tamam, o zaman Sayın Hamzaçebi’ye...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, bankayı üç saattir değerlendiriyoruz, kurumsal kredilerini değerlendirdik, tarımı değerlendirdik ama sonuçta banka bir işletme ve bütününe bakmak lazım; nasıl, bütünündeki durum ne gözüküyor, sektördeki durum ne gözüküyor bunlara bakmak lazım.

Bankanın sadece mevduat bankacılığı yapmadıklarını, kaynakları geliştirdiklerini ifade etti Genel Müdür ama tabii, bankaların esas kaynakları, öz kaynakları mevduatlardır aslında bakıldığında; diğer kaynaklar, daha çok dış borçlanmayı da yanında getirmektedir baktığınız zaman.

2013 yılında sektör payı 14,1’ken mevduatta ve 2014 yılında 13,7 olmuş yani geriye gidiş var. Belki kaynakların çeşitliliğiyle mevduatlar 2015, 2016 yıllarında da bir geriye gidiş olabilir ama baktığınız zaman, bu dolar paritesinin bu kadar değişken olduğu ülkelerde ya da işte enflasyonun yüksek olduğu ülkelerde çok doğru sonuç da vermiyor. Şimdi, dış kaynak kullanıyorsanız ve son yirmi günde, yirmi beş günde geldiğimiz olaya baktığınızda, 330 milyarlık bir pasife ulaştı dedi Sayın Genel Müdür. 100 milyar dolarlık bir bankadan bahsediyoruz değil mi?

Yirmi gün evvel 109 milyar dolardı bu bankanın değeri. Yani dolar bazında yüzde 10’luk...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Büyüklüğü...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – “Büyüklüğü” diyelim, “değeri” demeyelim, pardon, çok özür diliyorum, belki tabiri, terimleri yanlış kullanıyor olabilirim. 109 milyar dolardı. Son on beş günde, yirmi günde Türkiye ekonomisinin geldiği en bariz ve ibret verici örneği şu anda Ziraat Bankası arkadaşlar. Bakın, 109 milyar dolardan 100 milyar dolara düştü mevduat ve mevduat yerli mevduat olmayınca, kaynaklar artılınca ve dış sendikasyon kredileri kullandıkça da rakamlar çok daha büyüyecek. Bu sendikasyon kredileri alınıyor da banka bunu bir üretim tesisinde, yarın zam yapabileceği bir ürünü üretilip de bunun üzerine koyamıyor. Ne yapıyor? Bunu kredilendiriyor; zirai krediler veriyor, kurumsal krediler veriyor, çeşitli sektörlerle kredi kullandırıyor. Şimdi “Benim dolar rakamım arttı, dolar fiyatları arttı, ben senin kredini artırıyorum.” deme şansına da sahip değil. Mutlaka buradan bankaya bir zarar yazıyor.

Bu bazda baktığımızda, ben, mevduat bankacılığındaki oranın, en azından sektör ve sektörün üzerine getirilmesinin daha doğru olduğunu düşünüyorum. Bu kredibilitesi olması, bankanın büyük olması, dışarıdan sendikasyon kredilerini bulabilmesi, itibarlı bir banka olması güzel bir şey tabii ki. Yani bunu yanlış olarak değerlendirmiyorum ama bizim gibi değişken ekonomilerde ve doların yarın ne olacağını kestiremediğimiz ekonomilerde çok zor bir durum olduğunu düşünüyorum.

Ben, 2015 ve 2016’nın ilk üç çeyreğindeki bu durumu istiyorum, oranları istiyorum? Daha sonra yazılı verebilirsiniz. Ben bugün hemen cevabını vereceksiniz diye söylemiyorum. Genel olarak bakmak istiyorum.

Zaten şeyi söylemişiz, bu bankanın mevduatının toplam kaynaklar içinde düşmesine neden olmuş ve 2013 yılında yüzde 68, 2014 yılında yüzde 61,9 olmuş. Bu da borçlanmayı artırıyor. Mevduatı da bir borç olarak görebilirsiniz ama dış borç daha tehlikeli tabii sonuçta.

Yine sektör rakamlarına baktığımda, bankanın mevduatının krediye dönüştürülmesine baktığımızda -şimdi bankaları böyle değerlendireceğiz sonuç olarak- 2012 yılında bu oran yüzde 60'ken, sektörde yüzde 99'muş. 2014 yılında bu oran bankada yüzde 92'ye çıkmış, göreceli olarak bir artış söz konusu, ciddi bir artış söz konusu ama sektörde de bir artış söz konusu, yüzde 108'e çıkmış. Yani her iki durumda da 2012 yılında da 2014 yılında da sektörün gerisinde olduğu görülüyor bankanın mevduatı krediye çevirme oranlarında.

Faiz gelirlerine baktığımızda, 2012 yılından önceki yıla göre yüzde 8 artmış, bir önceki yıla göre faizi ve 14,8 milyar TL olmuş.

Faiz giderlerine baktığımızda, gelirleri dışında giderlere baktığımızda, 2012 yılına göre bir önceki yılda yüzde 6 azalmış ve 7,9 milyar olmuş. Cari yıl yani bizim Sayıştay denetimi yaptığımız yıla baktığımızda -çünkü 2015, 2016 verileri elimizde yok tabii doğal olarak- faiz gelirlerinin faiz giderlerini karşılayamadığını görüyoruz. Doğru yorumlayamıyor olabilirim, onu düzeltirsiniz eğer karşılıyorsa.

Şimdi, faiz gelirlerinin faiz giderlerini karşılama oranı sektörde yüzde 190, bankada yüzde 190. Pardon, çok özür diliyorum, faiz dışı gelirlerin, faiz dışı giderleri karşılamadığını görüyoruz. Orada düzeltiyim. Siz başınızı sallayınca, ben hemen, acaba nerede hata yapıyorum diye baktım. Şimdi, faiz gelirlerinin faiz giderlerini karşılama oranı yüzde 190 sektörde, bankada da yüzde 190. Doğru, yakalamışsınız. Sektör ortalamasında gidiyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Akar, zaten toparlıyor gördüğüm kadarıyla.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Efendim?

BAŞKAN – Sayın Akar toparlıyor gördüğüm kadarıyla diyorum, sona geldik.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Faiz dışı giderlerin faiz dışı gelirleri karşılama oranı sektörde yüzde 52, bankada yüzde 38. Sektörün çok gerisindesiniz bu konuda da.

Sonuç olarak önceki yıllarla kıyasladığımızda, bir başarı oranı yakalandığı, bankanın oranları yükselttiğini görüyoruz ama henüz sektöre yaklaşamadığını, sektörün rakamlarını yakalayamadığını görüyoruz. Bunun, bir an evvel tabii ki en azından sektör seviyesine çekilmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Bankanın, benim düşüncem, burada operasyon maliyetleri yüksek, şube ve personel verimliliğinin düşük seviyelerde olduğunu düşünüyorum. Bununla ilgili bir tablonuz varsa, operasyonel maliyetler, banka ve şubeler bazında verimliliği değerlendiren tablolarınız varsa...

MEVLÜT KARAKAYA (Adana) – Şubeleri kapattılar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Burada düşük verimlilikle çalışan şubelerin kapatıldığını da biliyorum, evet, onun için oranları da yükselmiş olabilir.

Varsa bu kriterler nelerdir, bunu da istiyorum sizlerden.

Şimdi, bir de ödenen temettüleri var. Burası tabii, yönetim kurulunu ve personeli ilgilendiriyor. Bu temettü ödemelerinde ödenmiş sermayenin yüzde 5'i oranındaki pay sahipleri kim, sermayedeki yüzde 5'lik pay sahibi kim? Çünkü onunla ilgili bir ödeme var.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Temettü ödemesi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Temettü ödemesinden bahsediyorum.

Bakiyenin yüzde kaçılık kısmı yönetim kurulu ve banka personeline ödenmiştir? Bu tabloya göre, görev tanımı ve ödenen rakamlar şeklinde talep ediyorum. Yani bu temettü yönetim kuruluna nasıl ödenmiştir? Yüzde 5'i nasıl ödenmiştir, hisseder, pay sahiplerine nasıl ödenmiştir? Bunu da 2014, 2015 -2016 olmadığı için- yıllarıyla ilgili istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bitmedi, dur.

BAŞKAN – Ara vermek zorundayız çünkü yoklamaya gideceğiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok yoklama Başkanım. Var mıymış?

ATİLA SERTEL (İzmir) - Varmış yokmuş bilmiyorum...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi bakarız gidersiniz canım, bir şey yok.

BAŞKAN – Üç dakika da herkes koşturmayabilir yani buradan...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok, son on dakikaya bakarsınız, hemen kapanmıyor ya, bir daha ara veriyor ya.

BAŞKAN – Sayın Akar, şöyle yapalım isterseniz, sizin hem daha sorularınız varsa düşünün biraz, birkaç dakika.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, siz gidin o zaman canım, yapacak bir şey yok.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Haydar Bey'e anlayışından dolayı çok teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Başka arkadaşların da sözleri var.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bizim de sorumuz var.

BAŞKAN – Evet, bilgisayarımızı kapatmıyoruz, söz talepleriniz saklı, hakkınız korunuyor, hiç endişe etmeyin.

Değerli arkadaşlar, yemek arası da vereyim, 14.45'e kadar toplantıya ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.57

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.52****BAŞKAN: Uğur AYDEMİR (Manisa)****BAŞKAN VEKİLİ: Ertuğrul SOYSAL (Yozgat)****SÖZCÜ: Tamer DAĞLI (Adana)****KÂTİP: Halil ELDEMİR (Bilecik)**

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, 7’nci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Sabahki oturumda en son söz Sayın Akar’da kalmıştı.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, kaldığımız yerden devam edelim.

Teftiş kurulunun da bazı incelemeler yaptığını görüyoruz. Bu incelemelerde zimmetle ilgili incelemeler var, mevduata ait kredi işlemleri var, bir de dış kaynaklı dolandırıcılıktan bahsediliyor. Bu konuda teftiş kurulu tarafından kaç dosya incelenmiştir? Saydığım, zimmet, mevduata ait kredi işlemleri ve dış kaynaklı olarak kategorilendirerek 2014 ve 2015, varsa 2016’nın üç çeyreğinde nasıl sonuçlanmıştır bu soruşturmalar, hangi idareciye veya cezai işlemler uygulanmıştır? Buradaki kamunun, bankanın zararı ne olmuştur, bunu da bir tablo hâlinde sunarsanız memnun olurum.

Yine, rekabetin korunmasıyla ilgili kanun ihlal edilerek ciddi bir ceza yemişti banka; 148 milyon TL. Şimdi, onunla ilgili banka erken ödeme yaparak, daha sonra da hukuki süreci başlatarak çalışmalar yapmıştı. Ama, bu arada bu konu nedeniyle mağduriyet yaşayan vatandaşlar da bu olayı yargıya taşıdılar ve bankalardan bunu talep etmeye başladılar. Tabii, bunu talep edince bankalar bireysel başvuru veya yargıya başvurarak bunun... Yargı kararı sonucunda bunu talep eden vatandaşlar var. Bir de bunun dışında kalan yani herkes yargıya başvuramıyor veya vurmuyor veya bunun dışında kalıyor. Sizin bankanızda bu nedenle cezalandırdığınız kaç kişi vardır, toplam bunların kullandığı kredi nedir, eğer yargıya başvurulursa ne kadar bir geri ödeme yapacaksınız, bunu da öğrenmek istiyorum. Şimdiye kadar da kaç kişi başvurmuştur bankaya? Ben de başvuracağım, onun için söylüyorum şimdi. Yani, ödenmesi gereken yaklaşık maliyet ne olacak banka için, bu konuda da bir tablo istiyorum sizden.

Bir de 2016 yılında son durum, personel durumunuza göre çalıştırmamız gereken engelli ve hükümlü sayısı nedir, bunlar yerine getirilmiş midir, getirilmemiş midir, bunu öğrenmek istiyorum.

Yine, bankanın en büyük sıkıntıları devam ediyor, sizden önce de böyleydi, sizle beraber de böyle devam ediyor. İzinler konusu olayı var. İzinler sonucu izin kullanmayan personelin hak etmiş olduğu rakam 166 milyon TL civarına ulaşmış, büyük bir rakam olarak görüyorum. Bu konuda -her ne kadar cevapta “Yapılıyor, incelemeler yapılıyor.” dense de- ciddi bir iyileştirmenin de sağlanmadığı görülüyor. Şuradan da görülüyor: Çok çalıştırıyorsunuz, özellikle bankaları, sadece sizi kastetmiyorum. Personel saati belli değil, şubelerde de öyle, çok şikâyet geliyor bu konuda. Bunların mesailendirmesini nasıl yapıyorsunuz? Bildiğim kadarıyla çoğu banka mesai ücreti ödemiyor. Personele mesai ücreti ödeniyor mu? Bu fazla çalıştırma nedeniyle yıl bazında ödemiş olduğunuz fazla mesai ücreti ne kadardır, bu son iki yıl olabilir, üç yıl olabilir, önemli değil, bunları merak ediyorum.

Bunun dışında, bankalara daha önceki masrafların geri iadesiyle ilgili çok sayıda dava açılmıştı. Bu dava sayılara nereye geldi? Bu ödemeler yapıldı mı? Bunu -masraflarla ilgili- hak eden vatandaş sayısı ne kadardır? Ne kadar bir ödeme yaptınız bunlarla ilgili?

Bir de Sayın Genel Müdürün sözü vardı, bütün bankalara bunu uygulattıracaktı ama Ziraat Bankasının bunu vatandaş müracaat ettiğinde parayı verdiğini biliyorum ama diğer bankalarda maalesef bu gelişme çok pozitif yaşanmadı. Bu konuda bilginiz varsa bulunduğunuz diğer kurum itibarıyla bilgi vererseniz sevinirim.

Evet, dediğim gibi, bankanın son yıllarda ciddi ataklar içerisinde olduğunu biliyoruz, görüyoruz da. İyileştirme yapıldı biliyoruz ama bazı konularda sektörün gerisinde olduğunu da biliyoruz. Bu konuların geliştirilmesi konusunda daha hızlı bir aşama kaydedilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Size bundan sonraki süreçte de ayrıca başarılar diliyorum, umarım her şey iyi olur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Çok özür dilerim, bir şey daha sormak istiyorum, bunun çok önemli olduğunu düşünüyorum. İki şeyi sormak istiyorum burada: Bir, bir gecede yüzer milyon dolar para verdiniz, bazı şirketlere diyeyim, açık hesaplarını artırarak bunu sağladınız eski Ulaştırma Bakanının, bugünkü Başbakanın talimatıyla. Bu kredilerin geri dönüşünde, kredilendirmenin geri dönüşünde bir problem yaşıyor musunuz, normal seyrinde devam ediyor mu?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Bir daha söyler misiniz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir daha söylüyorum. Bir basın-yayın kuruluşunun satın alınması için bir gecede 630 milyon dolar para toplandı. Bu parayı sağlayamayan şirketler sizlerden para talep ettiler. Yine, bir gecede onaylanarak, biliyorum bunların açık hesapları vardı, bu şirketler büyük şirketler, açık hesapları vardı, bu açık hesap rakamları yükseltildi, karşılığında çok hızlı teminat koyulduğunu da düşünmüyorum. Bunların ödemeleriyle ilgili bir aksaklık var mı?

İkinci sorum da şu: Yap-işlet-devret modelleri günümüzde çok popüler oldu. Özellikle Osmangazi, üçüncü havalimanı ve Yavuz Sultan Selim Köprüsü, bu üç projeden hangilerine finansal destek sağladınız, sağladığınız destek miktarı ne kadardır? Yani, bu bir proje sonuçta, gelire mi karşılık sağladınız yoksa bunlarla ilgili ekstra teminatlar aldınız mı, gerçi arkasında hazine garantileri de var bunların bildiğim kadarıyla? Bunlarla ilgili ne kadar bir rakam finanse ettiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Hurşit Bey.

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Ben de sunumları için Sayın Genel Müdürümüze ve ekibine teşekkür ediyorum.

Tabii, benim kendi şahsi fikrim, kamu bankalarının asli amacının kâr elde etmek olmadığını düşünüyorum. Tabii, buna rağmen bilançonun olumlu yönde seyredilmesinden dolayı da Genel Müdürümüz ve ekibini tebrik ediyorum. Tabii ki bankalar basiretli bir tacir gibi hareket edecektir mutlaka. Bizim denetimimizin çoğunluğunu ben şöyle gördüm: Yani, banka bir yere kredi veriyor, kredi geri dönüşüyle ilgili tahsil edilmiş mi, edilmemiş mi, biraz bunun örneğini ben fazla buldum Komisyonumuzda. Aslında, özellikle Ziraat Bankasının, kamu bankasının ticareti canlandırması, ticareti kolaylaştıracak tedbirler alması, üreticiyi cesaretlendirmesi gibi felsefesinin bence denetim komisyonunda tartışılmasının, yoğun olarak tartışılmasının doğru olacağını düşünüyorum. Diğer türlü, tabii, tahsilat yapılır, yapılmaz, bu kadar çok dosyanın buraya gelmesi rutin hâle gelmiş olur,

artık bankacılık faaliyeti, onun yerine felsefesinin daha çok bu yöne kaymasını doğru buluyorum. Denetlemenin yerine de verimlilik esasının Komisyonunda değerlendirilmesinin ve Sayıştayın da bizi bu konuda yönlendirmesinin doğru olacağını düşünüyorum.

Ayrıca da tabii özellikle son yıllarda bankamızın, Ziraat Bankasının, ben bir İstanbul milletvekili yani finansın kaynağındaki bir vekil olarak da gerek banka müşterilerinin, işletme yönetimi ve personelin işine dört elle sarılması, reklam ve tanıtım kalitesinin de yüksek olması ve kendisini özel bankalar arasında da farklı bir yere koymasından dolayı Genel Müdür Vekilimizi de tebrik ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yıldırım.

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Genel Müdüre ben yazılı olarak yanıtlaması için bazı sorular soracağım. O sorulara açık ve net cevap vereceğinizi biliyorum yani onda herhangi bir kaçınma ya da üstü örtülü bir durum yaratmayacağınıza da eminim.

Ziraat Bankasının son beş yıl içerisinde kaç şubesinde tadilat yaptınız? Yıllar itibarıyla bunu açıklarsanız ve harcanan rakamı da toplam tutarlar başında, maliyetiyle bildirirseniz buna çok memnun olacağım.

Bir de bu söz konusu yıllarda tadilatı yapılan şube sayısının toplam şubede oranını da bana bildirirseniz yani yüzde kaç acaba bu tadilat işine girdi? Onu da öğrenmek isterim.

Ayrıca, bu şube tadilatını üstlenen firmalar var. Bunların sahipleri, ortakları mutlaka belli ve şahsınızda. Bunu hangi yöntemle veriyorsunuz, onu da bilmiyorum ama herhâlde ihale ve bankanın çıkarları doğrultusunda hareket ediyorsunuz. Bunların içerisinde bu firmalarla bankanın yönetim kurulu başkanı, üyesi, genel müdür, genel müdür yardımcıları arasında bir akrabalık ilişkisi var mı yok mu, merak konusu. Bu soruldu ama bir yanıt alınamadı. Herhâlde burada, KİT Komisyonunda bu konuya çok açık ve net cevap verirsiniz.

Temizlik ve güvenlik hizmetleri de hangi firmalar tarafından yapılıyor ve yine aynı o firmaların sahibi ve kişileriyle aynı kişiler olduğu doğru mu? Yani tadilatı yapan kişilerle aynı kişiler olduğu doğru mu? Bir de bu ihaleleri, temizlik ve güvenlik ihalelerini hangi yöntemle yapıyorsunuz? Onu alan firmaları da öğrenmek isteriz, şeffaflık açısından çok önemli diye düşünüyorum.

Kamuoyunda Ziraat Bankası ve PTT'nin çok ucuz fiyatlara zorunlu araç sigortası yaptığına dair bir algı var. Bu algıda trafik sigortasındaki yüksek fiyatların aşağıya çekilmesi de çok doğru aslında yani doğru da oldu, iyi de oldu. Ama yine bu fiyatlara göre bankanızın yaptığı trafik sigortası ücretlerinin yüksek olduğu söyleniyor. Bu fiyatlarına aşağıya çekilmesi yönünde devlet bankası olarak bir çalışmanız var mı?

İki gün önce beni İzmir Dikili'den bir ağabeyimiz aradı, öğretmen emeklisi, Abdülkadir Tuluğ ismi. Emekli maaşını Ziraat Bankasından alıyormuş, sonra İş Bankasına geçiş yapmış. Emekli maaşını her ayın 4'ünde alırken 1'ine döndürmüşler ve maaşından 200 lira da para kesmişsiniz yani kesilmiş. Bu kesintinin sebebi, 1 ile 4'ü arasındaki üç günlük fark mı, değil mi? Yoksa, Türkiye genelinde Ziraat Bankasına ayrılan ve başka bir bankaya geçen emekliler için herhangi bir kesinti yapıyor musunuz? Yapıyorsanız bunun dayanak noktası ne? Yani bu noktada son beş yılda Ziraat Bankasından ayrılıp başka bankaya geçen emekli sayısı nedir? Başka bankadan ayrılıp Ziraat Bankasına geçen emekli sayısı nedir? Onu da öğrenmek istiyorum.

Kısa bir süre önce basına bir haber yansıdı. Yani FETÖ terör örgütünün 17-25 Aralık darbe girişimi sırasında Bank Asyayı kurtarmak için İzmir'deki örgüt üyesi memurlara Ziraat ve Halk Bankasından kredi çekip Bank Asyaya yatırmaları noktasında bir talimat verildiği yazıldı. Bu iddialar doğru mu?

Yani Ziraat Bankasından böyle kredi çekip bu bankaya yatıranlar var mı, bunu takip edebildiniz mi? Bankacılık Yasası'na göre belki gizlilik kaydı vardır, belki yoktur bilemem ama varsa böyle bir şey bu tespitte sayı kaçır? Onu da merak ediyorum çünkü çok önemli görüyorum bunu.

Ayrıca bankanızın özellikle büyük ölçekteki müşterileri arasında darbe girişiminden sonra tutuklanan, gözaltına alınan, iş yerlerine el konulan kaç kişi var, kaç firma var? Yani bunları tespit ettiniz mi, bunlarla ilişkisi ve alışverişi hangi noktada? Bu firmaların bankanızdan çektiği, kullandığı kredinin toplam miktarını da öğrenmekle birlikte, bu kredilerin tahsili için önlemlerinizi var mı ve hangi noktada geldi? Bunları da öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Sayın Şahin, buyurun.

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli arkadaşlar, öncelikle Komisyonumuzun çalışmalarının hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Tabii, sabahtan beri arkadaşlarımız değişik eleştirilerde bulundular. Özellikle bankacılık noktasında, biraz önce tabloda Sayın Genel Müdürümüzün yazmış olduğu şey 2012'yi milat olarak almışsınız, tabii haklı olarak, sizin döneminiz. Ama keşke biraz daha gerilere giderek bu işi bizlere yansıtalsardı daha mı hayırlı olurdu diye düşünüyorum.

2002 tarihinde, iktidara gelmiş olduğumuz süre içerisinde bankanın kullandırmış olduğu krediler ne miktardaydı, şu anda nereye geldi? O gün özellikle geri dönüşüm noktasında kullanılan kredilerin geri dönüşümü –kendi kayıtlarıma baktım- yüzde 38'lerdeyken şu anda yüzde 98'lere gelmiş. Artı yine arkadaşlarımızın eleştirileri vardı haklı olarak. O gün kullanılan kredi miktarının daha düşük seviyede olduğunu ama şu anda -ki 40 milyarla ifade edildi- trilyona yakın bir şeyin verildiği söylendi. Tabii, bunun mutlaka temel faktörleri var ama özellikle geçmiş dönemde, enflasyonun yüzde 45 olup kredi faizlerinin yüzde 59'lar olduğu, tarımsal faizlerin yüzde 69'lar olduğu dönemlerde çiftçimizin kredi kullanma şansının ortadan kalktığını ama şu anda tek haneli rakamlara inen bu kredi faizlerinin elbette ki insanlarımızı biraz daha... Ben de bir köylü çocuğuyum. Bu konuda, o günün şartlarında insanların kredi almasının kesinlikle ne kadar riskli olduğunu da görmek lazım, biraz hakkı teslim etmek lazım diye düşünüyorum.

Tarımda nereden nereye geldiğimiz ifade edildi. Ben 60 yaşındayım. 1960'lı yıllardan itibaren özellikle sanayi devrimiyle beraber hem dünya ölçeğinde hem Türkiye ölçeğinde köyden kente bir göçün mutlaka olduğu kaçınılmaz ve o günün şartlarında köyde çiftçilerimizin kullanmış oldukları tarımsal makine diyebileceğimiz – belki motorize ekip değildi ama- hayvansal bazda öküz veya at devrinden traktör devrine geçmişiz. O gün kendi köyümüzde –aşağı yukarı 2 bin haneli bir köy- 4 traktör varken bugün her köyümüzde hem binek taşıtı olarak en azından dört çekerli pikaplar veya taksiler ve yine bunun yanında tarımsal araçların her evde... Çeşit olarak belki o gün bir köyde değil bir ilde olmayanların bir köyde mevcut olduğunu da görmek lazım. Tabii, tarımda özellikle vermiş olduğumuz desteklere ben girmeyeceğim.

Burada özellikle arkadaşlarımız yine ifade ettiler, T.C.'ye takıldık ama ben kesinlikle buna katılıyorum yani bizim T.C.'yle uğraşacak kadar zamanımız yok. T.C. gerçekten artık kamuya mal olmuş. Ben reklama ihtiyacımızın olmadığını düşünerek onun çıkarıldığını belki düşünüyorum. Kesinlikle "T.C. Ziraat Bankası" elbette ki hafızalarda yer etmiş. Şu anda T.C.'yi oraya koyup koymamakla çok da bir hedefe ulaşmayacağımızı ben düşünüyorum. Buradaki kaldırış şeyini arkadaşlarımız herhâlde

metnin uzun olmasından kaynaklandığını ifade ettiler. Ama, cumhuriyetin kurulmuş olduğu yıllarda, yüz yıl öncesine gittiğimiz zaman bunlara belki ihtiyaç vardı, toplumun kabul etmesi açısından ihtiyaç vardı ama bugün böyle bir sorununun olmadığını ben görüyorum. Bunu da sorun etmek herhâlde biraz da bankaya haksızlık olmuş olur diye düşünüyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İki kelime, T.C. Türkiye Cumhuriyeti yazmıyor mu hiçbir yerde?

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Türkiye Cumhuriyeti Türkiye Büyük Millet Meclisi demiyoruz ama Türkiye Cumhuriyeti’nin Millet Meclisi.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Olan bir şeyin niye kalktığını soruyoruz, bunlar olanı kaldırmışlar.

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Hayır, kalkış sebebi normal, arkadaşlarımız mutlaka ifade ederler.

BAŞKAN – Sayın Gürer, zaten söz talebiniz var sizin, geldiğinde şey yapalım.

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Ben bunun çok da böyle siyasi amaçlarla kullanılmayacağını ben ümit ediyorum.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Düzeltin isterseniz. “Bizim T.C.’yle uğraşacak vaktimiz yok.” dediniz.

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Hayır, onu o manada söylemiyorum. Yani normalde T.C. gibi yani şu anda artık topluma, kamuya mal olmuş olan bir şeyin, kurumun, bir yapının..

ATİLA SERTEL (İzmir) – Kayıtlara geçiyor, düzeltin.

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Amenna.

Yani normal şartlarda şu anda bunun küçük birtakım tartışmalara alet etmeyecek kadar önemli olduğunu da ifade ediyorum. Onun için buna takılmamak gerekir diye düşünüyorum.

Bir de bir sorum var, arkadaşlardan bir tanesi ifade ettiler, daha doğrusu bizi arayanlardan: Yurt dışındaki yatırımlarda, vatandaşımız yurt dışında herhangi bir ülkede yatırım yaparken talep etmiş olduğu kredilere cevabınız ne oluyor, veriyor musunuz, vermiyor musunuz?

Arkadaşımızın sorusu şu: “Bosna’da 6 milyon dolarlık bir yatırım için başvuruda bulundum. 3 kata yakın teminat göstermeme rağmen bana olumsuz cevap veriyorlar.” Burada uygulamada bir sıkıntı mı var? Yani onunla ilgili de bilgi alabilirsek memnun olurum.

Tekrar toplantının hayırlara vesile olmasını diliyorum, teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

Sayın Deligöz, buyurun.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Şimdi, üç gün sonra kuruluş yıl dönümünü, 153’üncü yılını kutlayacağız Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının, tebrik ediyoruz. En köklü kuruluşlarımızdan birisi ve en ücre noktalarda şubeleri olan yani kâr gözetmeden 3 bin, 4 bin, 5 bin nüfuslu olan ilçelerimizde, belki de maliyetini kurtarmadığı yerlerde bile şubesi olan, çiftçimizin dar anında yanında olan bir bankamız. Bundan dolayı çalışanlarını tebrik ediyorum.

Sayın Genel Müdür gerçekten bankacılıkta bir duayen; diğer başka bankalarda da çalıştı, oraların tecrübelerini de buraya aktardı.

Mesela, faiz dışı gelirlerin faiz dışı giderleri karşılama oranında ilk yıllarda ara makas daha çok açıkken son yıllarda gitgide daraldığını görüyoruz. İnşallah önümüzdeki yıllarda onu da sıfırlayıp daha pozitif bir yere getireceklerini düşünüyorum.

Zor şartlarda çalışan, işte çok ağır, zor, riskli şeylere imza atan yöneticilerimizin iki yıldır temettülerinin ödenmediğini biliyoruz; bilmiyorum niye kaldırıldı, gerekçelerini. Az da olsa ben konulması gerektiğini düşünüyorum bir miktar, teşvik etmek ve motive etmek açısından.

Kredi takip oranı bankacılık sektöründe yüzde 4'lerdeyken 1,8'e düşürmek her babayiğidin kârı değil ve böyle bir şey. Daha çok çiftçiye, yüzde 60 çiftçiye hitap ederken... Çiftçinin her yıl geliri aynı olmuyor, zarar ediyor, afet oluyor, birçok şey ötelendiği hâlde belki dünya ortalamasının üstündedir ama Türkiye ortalamasının çok çok altında, yarının da altında olmasından dolayı ayrıca tebrik ediyorum. Çok uzatmayacağım Sayın Başkanım.

T.C. konusuna geldiğimizde de Türkiye Cumhuriyeti'nden biz gurur duyuyoruz; grubum adına diyorum, partim adına diyorum. Asla ve asla AK PARTİ bundan hiç gocunmadı. Türkiye Cumhuriyeti'nin evlatlarıyız, üyeleriye. Ben üniversitede reklamcılık dersi de okuttum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Öyle bir şey söylenmedi ki.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Söylendi, düzeltiyor, yanlış anlaşıldı Atila Bey.

ATİLA SERTEL (İzmir) - “Bizim TC.'yle uğraşacak vaktimiz yok.” dedi. Tırnak içinde düzeltmesini söyledim.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Tamam.

Arkadaşlar, bakın, reklamcılıkta tek kelimelik, en fazla iki üç kelimelik panolar var.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Düzeltin diye söylüyoruz.

BAŞKAN – Bir art niyet yok Sayın Sertel, art niyet yok.

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Arkadaşımızın art niyeti olmadığı hâlde siz oraya yorumladınız, yapmayın Atila Bey.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Düzeltsin diye...

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Tamam, öyle yorumlamadıysanız mesele yok, bizim de öyle bir niyetimiz yok, olmaz asla.

Şimdi, o tamamen Ziraat Bankası, Ziraat Bankasıdır. Yok, bazısında var, bazısında yok, bunları da eleştirmeye gerek yok.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Deligöz.

Değerli arkadaşlar, bizim varlık sebebimiz Türkiye Cumhuriyeti zaten. Burada hiçbir Komisyon üyemizin, misafirlerimizin, kurum temsilcilerimizin tamamının hepsinin öyle zannediyorum ki varlık sebebi zaten Türkiye Cumhuriyeti. Biz onun için yaşıyoruz ve onun için de yaşamaya devam edeceğiz inşallah.

Sayın Sertel de zaten... Yarın öbür gün tutanağı birisi eline geçirir. Yarın tutanakta okunduğu zaman, düz okunduğu zaman Sayın Sertel'in endişesi doğru Sayın Şahin. Yani düz okunduğu zaman öyle yanlış anlaşılma olabilir. Sayın Sertel iyi niyetle...

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Arkasını yazmazsanız... Hepsini bütün olarak ifade etmeye çalışıyorum. Yani şu anda...

BAŞKAN – İkiniz de aynı şeyi söylüyorsunuz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Arkadaşlar, Ali Yiğit arkadaşımız Kayseri’de “İzmir bir Avrupa kentidir ve büyük bir kenttir ve Avrupa’ya yakın bir kenttir.” diyor. Diyorlar ki: “Ya, İzmir ayrılık mı istiyor?” Yani bu yapıyorlar ve adamı çarımıha geriyorlar yani bir düşünün. Şimdi, ben arkadaşla iyi niyetle söyledim, yoksa...

BAŞKAN – Evet, ikimizin de söylediği aynı şey zaten Sayın Sertel, teşekkür ederim.

Sayın Şahin, teşekkür ederim.

Sayın Güner, buyurun.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Tabii, T.C. tanımıyla ilgili konuyu ben başlattığım için ben bitireyim.

Şimdi, olay şu...

TAMER DAĞLI (Adana) – Logonuzdaki T.C. duruyor değil mi Sayın Genel Müdür?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hayır, durmuyor, yok.

TAMER DAĞLI (Adana) – Logodaki duruyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şimdi ben o konuya şöyle bir açıklık getireyim. Biraz evvel sunumunuzdaki bile yok ya, yapmayın.

BAŞKAN – Sayın Güner, bir saniye... Anladığım kadarıyla Sayın Genel Müdürüm size bir şey takdim edecek.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – O şekilde değil, şurada yazılı olarak vardı tabelalarımız, bakın.

Sayın Genel Müdürüm, biraz evvel de söylediniz, ben tekrarlıyorum: 2 bin tane şubeniz var. Yarin hepsini fotoğraflamak için basın mensubu arkadaşlarımız gitsin. Birinde “T.C. Ziraat Bankası” yazıyor, birinde “Ziraat Bankası” yazıyor. Şimdi, amblemdaki olay değil. Bir gerçeği kendi kendimize döndürmeyelim. Doğruyu burada paylaştınız, biraz evvel konuşmalarınızdan ben mutlu da oldum, konulara yaklaşımınızı da olumlu buldum, bazı konularda söylediklerinizi. Ama T.C. olayı biliyorsunuz açılım süreciyle birlikte Türkiye Cumhuriyeti tanımından rahatsızlık duyularak ortadan kaldırılmaya başlanan bir olguydu. Bunu birbirimize farklı bir biçimde sunmayalım. Şimdi geldiğimiz noktada bu olayın düzeltilmesi gerekir. 2 bin şubenizde de “T.C. Ziraat Bankası” olması çok zor bir olay değil.

BAŞKAN - Sayın Güner, lütfen çözüm süreci dâhil hangi süreç olursa olsun T.C.’yi kimse kaldırmak istemedi, kaldırmayı da kimse düşünmüyor, kimse de kaldıramaz zaten.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sevgili Başkan, sizin düşüncelerinize saygı duyuyorum da düğün değil, bayram değil niye “T.C” kalktı?

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm de getirdi size, zaten gerçeğini, olayın nasıl olduğunu gösterdi.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Tek yapsınlar, Türkiye genelinde 2 bin şubenin de hepsinde aynı olsun.

BAŞKAN – Tek bir sisteme geçin Sayın Genel Müdürüm, tamam.

Onu söyleyin, onu söyleyin ama... Onu söyleyin, katılıyorum, Sayın Genel Müdürüm tek uygulamaya geçilmesinde fayda var ama bunu söylerken ta çözüm sürecine gidip de oradan buralara gelmeniz...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Var, gerçeği konuşalım.

BAŞKAN – Lütfen...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şimdi bir konu var, ona da ben dikkat çekerek mevzuya gireceğim.

Amerika Birleşik Devletlerinde yaşayan Ermeni asıllı 2 vatandaşın tehcirle ilgili açmış olduğu 1915'e yönelik dava temyiz aşamasında şu anda. Ülkenin içinde bulunduğu koşullar belli, sıkıntılı bir süreçten de geçtiğimizi herkes de kabul ediyor. Bunun şu aşamadaki durumuyla ilgili bir gelişme var mı? Yani onlarda da mahkeme bizim gibi uzamaya mı başladı? Ne sonuç alındı? Ret mi oldu, lehte mi karar verdi? O konuda bir açıklamanız olursa memnun olurum çünkü bunun ülke için çok önemli bir konu olduğunu düşünüyorum. Bu konuda çıkacak sonuç bayağı ciddi bir sıkıntı da yaratabilecek bir sonuç. Olumlu olmasını diliyorum, ülkemizin lehine sonuçlanmasını da içtenlikle temenni ediyorum.

Şimdi, bu televizyonlara banka reklam veriyor, gazetelere veriyor, dergilere veriyor. Buradaki kriter nedir? Yani neye göre veriliyor? Hangi gazetelere, hangi radyo, televizyon kurumlarına, hangi dergilere, hangi kitaplara? Tutarı nedir? Bunların bir dökümü varsa, yazılı olarak bildirebilirseniz memnun olurum.

Burada sponsorluk giderlerinde uygulanan... Reklam filmlerinde, televizyon filmlerinde neler kriter alınmaktadır?

Bu yakıt tüketimi kira konutlarında bayağı ciddi bir rakama ermiş ama burada bir sıkıntı var tabii.

Oraya geçmeden -özür dilerim- önce TETAŞ'la yapılan bir sözleşme var. Ona göre 450 bin lira tutarında kira bedelli bir sözleşme yapılmış reklamla ilgili. On altı aylık süreye rağmen bu uygulamaya geçmediği gibi karşılıklı olarak da herhâlde bir sıkıntı var bu anlamda. Çünkü TETAŞ da bizim denetlediğimiz kuruluşlardan birisi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Orada 3 tane araba var, 317 bin euro.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Var, 3 tane araç olayı da burada var. Otuz altı ay süreyle 351 bin euro karşılığında kiralanmasına da karar verilen bir uygulama. Bu Sayıştay raporunda yer aldığı biçimde reklam ve tanıtım faaliyetlerine ek bir maliyet katılmadan yapılması yönünde öneri de var. Bu konudaki duruma da bir açıklık getirirseniz memnun oluruz.

Konutların durumu var, boş konut. Artık kamu kuruluşlarındaki kira bedelleriyle ilgili yasal düzenleme dönüşümü sonrası herhâlde çoğu yerde bir sıkıntı olmaya başladı. Çünkü, örneğin askeriye lojmanlarında dahi komutanlar artık bizim orada lojmanda kalmıyorlar, dışarıdan yer kiralyorlar, lojmanlar boş kalıyor. Burada, Ziraat Bankasında da benzer bir durum var, eş değer midir? Yani orada boş kalmasının nedeni, kira bedelinin yüksek olması nedeniyle banka personelinin...

O zaman şöyle bir öneride de bulunmak lazım: Bir Ziraat Bankasında yok, KİT'ten gelen bütün raporlarda benzer durum var. Bu kiralarla ilgili düzenleme olmazsa kullanılmayan binalar harap oluyor. Bunlar da bir milli servet. Yani bununla ilgili bakanlıklar bir çözüm bulmalı. Bankanın çalışanının lojmanını kullanacak bir duruma bu iş getirilmeli yoksa yazık, harap oluyor, yok oluyor, zarar görüyor ve çoğu kentte bomboş lojmanlar var. O anlamda, sizin bu işe bakışınız ne, satış mı düşünüyorsunuz, bunları değerlendirmeyi mi amaçlıyorsunuz? Yoksa ısınma giderleri olduğuna göre ortak kullanımlı ısınma gideri, demek ki içinde insan yok, olmayan yeri ısıtmak durumunda kalıyorsunuz çünkü eski yapılar bunlar. Şimdiki gibi doğal gaz herkesin kendi kapısında olsa herhâlde bu ısınma giderlerinin olmaması lazım. Burada da kurumun uğradığı bir mağduriyet var, az da olsa 3 çiftçinin işini görür diye düşünüyorum buradaki harcamalar.

Bir de akaryakıt konusuna sayın vekilim değindi, ona girmeyeceğim.

Özünde bizim burada yaptığımız şu: KİT Komisyonunda görev yapan arkadaşlarımızın hepsinin aynı duyguyla hareket ettiğini ben düşünüyorum. Konuştuğumuz konular ona buna zarar olsun diye değil, bunlar hepimizin emeğiyle alın teriyle, vergisiyle oluşmuş, devletimizin yaşaması için gerekli olan ve ihtiyacı olan kurumlar. Burada gördüğümüz yanlışları söylerken bir art niyetle söylemiyoruz, çözüm üretilsin diye söylüyoruz. Yoksa kamuya yansıyan o kadar sıkıntıyı, sorunu burada başka biçimde de dile getiririz. Eğer öyle bir ihtiyacımız olsa o yöne gideriz ama olabildiğince Sayıştay raporları üzerinden kamuya yansıyan sorunları nakletmeye çalışıyoruz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Sayın Güner, ben teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Genel Müdürüm, şimdi size söz vereceğim.

Cevaplayabileceğiniz sorular varsa cevaplayacaksınız, hazırlık gerektirenler de varsa tutanakların tarafınıza tebliğinden itibaren on beş gün içerisinde tarafımıza iletirsiniz.

Sözü size veriyorum, buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Efendim, çok çok teşekkür ediyorum.

Konuşmama üç konuyu, üç hususu düzelterek başlamak istiyorum, en azından yanlış anlaşılma olmasın, bir tartışmaya da meydan vermeyeceğim. Yani bankanın ticaret unvanı ile marka arasındaki tartışmaya sebebiyet verdiğimiz için üzülüyoruz. Gerçekten bunu iyi niyetle yapmıştık ama farklı algılar olmuş. O algılardan dolayı ben de çalışma arkadaşlarım da büyük bir üzüntü içindeyiz. İnşallah düzeltiriz ama bir kez daha tekrar ediyorum: Bu bir ticaret unvanıdır, ticaret unvanında bahsi geçen husus vardır, markada yoktur. Yani böyle bir algı olacağını düşünemedik ama başka hiçbir niyetle yapılmadığını bir kez daha sadece belirtmek istiyorum. Bazı arkadaşlarda yanlış algı oluşturduğumuz için de gerçekten özür diliyorum.

İkinci husus, yine burada bahsederken ertelemeye tabi tutulan krediler için ekstra kredi uygulamasına bir yıldır Hazinemiz başladı, ben onu o şekilde ifade ettim ama bir daha anlaşılсын. Onun için müteşekkirimiz, teşekkür ediyoruz. O bölümün de kayıtlara doğru geçmesini istiyoruz.

Bir üçüncü husus, bunu istiyoruz; çiftçilere destekleme ödemesi yapılıyor, her yıl ocak ayında Bakanlar Kurulu kararı açıklanıyor ve desteklemeler yıl içinde farklı tarihlerde ödeniyor. En son Sayın Başbakanımız bunun iki tarihte ödeneceğini ifade ettiler, söz konusu şurada. Biz Bakanlar Kurulu kararında sadece “Kredi kullananlar için Ziraat Bankasına temlik edilmiş kabul edilir.” ifadesi yazılır ise çiftçilerimizin desteklemelerini, istediklerini ihtiyaç duydukları zamanda yapabileceğimizden dolayı bunun bu hazırun vasıtasıyla kamuoyuyla paylaşılmasını arzu ediyoruz yoksa kimsenin yaptığı işe karışmak istemiyoruz.

Şimdi, efendim, diğer konulara gelince, önce Ziraat Bankasının son dönemde yaptığı proje finansmanlarıyla ilgili Sayın Akar’ın soruları vardı. Bu söylediği 3 projenin toplam tutarı 16 milyar dolardır Türkiye çapında. Bu 3 proje için toplam kredi miktarı 12,5 milyar dolardır efendim. Buranın öz kaynak miktarı yüzde 23’tür. Kalan bölümde Ziraat Bankasının bu 3 projede aldığı pay yüzde 16’dır efendim. Şunun altını bir kez daha çizmek istiyorum: Biz bu kredileri Hazine garantisidir diye vermedik. Örnek veriyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yüzde 16... 16 milyar, 12,5 milyar... Hangisi üzerindeydi bunun?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – 12,5 toplam kredi üzerinde yüzde 16’dır. Buradaki payın en büyüğü Sayın Vekilim havalimanındadır. Havalimanında taahhüt ettiğimiz miktar çok yüksektir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Var mı elinizde yüzdeleri? Hangi projeye, ne kadar...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – O da var elimde, vereyim, onu da vereyim efendim.

Önce havalimanını söyleyeyim: 6 milyon euro proje miktarı, kredi miktarı 4,5 milyar euro, bankamız payı 1,450 yani 1,5 milyar euroya yakın. Vakıfbank, Halkbank 966. Bankaları söylememem lazım değil mi? Söylemeyelim, diğerini kamuoyu biliyor. Deniz, Finans ve Garantide Deniz 500, Finans ve Garanti de 300’er, zaten açıklıyorlar.

Üçüncü köprüyü söylüyorum: Proje miktarı 3,7 milyar dolar, kredi miktarı 2,9 milyar dolar. 5 banka var, bir de bizimle beraber 6. 3’ü kamu diyelim, diğerleri de Garanti, Deniz, Finans.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sizinki ne kadar burada?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Banka başına ortalama 490, burada hepimiz aynı verdik.

İzmir-Gebze yine çok önemli projelerden biridir. Proje miktarı 6 milyar dolardır, kredi miktarı 4,6 milyar dolardır, Deutsche Bank dâhil 9 banka varız burada, eşitiz efendim. Deutsche Bank bunun tamamını bir ara satın almak istemişti, onu da kamuoyuyla paylaştım.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sadece köprüye vermiyorsunuz, tüm projeye...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Yok, tüm projeye efendim.

Şunu ifade etmek istiyorum: Çok uzun olmayan bir sürede muhtemelen üçüncü köprü ve havalimanını ikinci kez satabileceğiz. Yani, bizdeki kredilere talip var yurt dışından, onu bir daha satacağız. Deyim yerindeyse bir koyundan ilk defa ikinci bir post çıkartacağız. Türkiye’nin çok alıştığı bir durum değildir. Kaynakları kıt olan Amerika’da bu işler çok iyi yapıyor. İnşallah onu yapabileceğiz. O konuda görüşmeler var. Köprü için vardı, havalimanı için de talep olduğunu arkadaşlar iletiler bana. Şimdi, efendim, bu önemli bir konuydu, paylaştık.

Bu temettüyle ilgili bir soru vardı. Şimdi, temettü ödemesini biz Türk Ticaret Kanunu’na göre yapıyoruz ve banka ana sözleşmesine göre yapıyoruz. Ödenmiş sermayenin yüzde 5’ini hazineye ödüyörüz zaten patrona ödüyörüz. Onu ödüyörüz, kalanı biz elimizde tutuyoruz. Yönetim kurulu üyelerini 2013 ve 2014’te ikişer maaş temettü ödemesi yapıldı. Temettü banka kazanırsa, kâr ederse yapılıyor. 2015’te ödeme yapılmadı, nedeni de şudur: Diğer iki kamu bankasında bağımsız üyeler vardır, halka açık oldukları için bağımsız üyeler vardır. Bağımsız üyelerin temettü almaması gerekiyor. Patronlar yani hazine, yönetim kurulu üyeleri arasında farklı uygulama olmasın diye, bağımsız olsun olmasın bütün yönetim kurulu üyelerine aynı maaşı ödemeye başladılar ve ödenmiş olan ilk temettü miktarları da maaşlara yansıtılmıştır. Bu vesileyle, ben de çalışma arkadaşlarıma anlatma fırsatı buldum çünkü beni de çok eleştiriyorlardı. Temettüyü ödeyen ben değilim, genel kuruldur -böyledir, böyle bir uygulama yapılmıştır- kalanı da personel almaktadır. Bu özel bankalarda iki maaşı asla geçmiyor hiçbir arkadaşımın. Birtakım kurallar var, tam çalışmış olması lazım, disiplin cezası, usulsüzlük başka bir şey yapmamış olması gerekiyor, onu ifade ettim.

Şimdi, bir Ziraat Bankasının aslında sadece bankacılık işlemleriyle çok eleştirilmesini arzu ediyoruz ama diğer işlemlerle çok eleştirilmesini çok arzu etmiyoruz, yönetirken de bankayı öyle yönetmeye çalışıyoruz.

Şimdi, burada tabii birtakım sorular var, ben onları cevaplayayım.

Şimdi, efendim, temizlik Batı’da bulunduğunuz zaman çaycı yoktur, sadece temizlik vardır. Bizim kamu kurumlarında maalesef temizlik elemanları çaycılığa dönüştürülmüş, çok fazla istihdama dönüşmüş. Biz metrekareye göre temizlik bulunduruyoruz. Eskiden her şube bir tane kendisi tutuyordu, kurumsal değildi. Biz, şu anda, Türkiye çapında 4 tane firmayla çalışıyoruz. Hiçbir işi -Ziraat Bankası- bir firmaya vermedik, çalıştığımız bu firmalar belli, 4 tane. Güvenlikte de yine 4 tane firmayla çalışıyoruz, Türkiye’nin en kurumsal firmaları diyebilirim, yakın.

Peki, bir önceki firma kimdi? Bir önceki firma biraz önce görüştüğümüz ve alacaklı kaldığımız bir firmaydı. Peki, ne yapmıştı o firma? Çünkü Sayın Akar’ın da sorusu var, ona da cevap vermiş oluruz. Hem bize güvenlik görevlisi hizmeti vermiş hem kredi yapmışız, şimdi krediyi alamıyoruz. Peki, ne yapmış bu firma? Bu firma bizim 20 küsur yaşlarındaki arkadaşlarımızdan bir şekilde akdi bizde olmasa bile açık senet almışlar, çocukları borçlandırmışlar ve çocukları işten çıkarttıkları zaman onların yasal edimlerini ödemiyorlar. Biz kurumsal olmayan bu tarz bir firmayı çıkarttık, mahkemelik olduk, kazandık zaten. Şunu yapıyoruz güvenlikte: Dört yıl, beş yıl bu şirketlerde çalıştıktan sonra bankaya uyumu doğruysa elemanın onunla bankaya geçişini sağlıyoruz. Yani 4 firmaya verdiğimiz güvenlik görevlisi sayısı da sınırlı. Şöyle yapıyoruz: Güvenlik görevlisine ödenecek miktar, yasal kesintiler, artı ulaşım, artı yemek, üzerine de bir kâr marjı koyuyoruz. En ucuz yapana değil de en doğru yapana veriyoruz. Biz oradaki kâr marjını ihale ediyoruz ve burada Kamu İhale Kanunu’na tabi değiliz ama şeffaflığın “en”ini uyguluyoruz. Yani tamamen bunu, şeffaflığın bir ötesini –özür diliyorum- transparanlığı yapıyoruz bu ihalelerde, onu ifade etmek istiyorum.

Ziraat Bankası... Dolayısıyla bu firmaların hiçbirine şu anda kredi ilişkisinde de bulunmuyoruz ve Ziraat Bankası kendisiyle iş yapan hiçbir firma için bir başka kuruma da temlik vermiyor. “Ben Ziraat Bankasından şu işi yapıyorum, şöyle bir işlem var, bana verin.” Bu işe de girmek istemiyoruz. Farklı bir algı, farklı bir yanlış veya bir başka adamın yanlış Ziraat Bankasından sorulmasın çünkü Ziraat Bankasının firma değeri önemlidir, marka değeri önemlidir diye.

Bu noktadan hareketle bir konuşurken dedim ki: Artık büyük Ziraat Bankasından küçük butik Ziraatlara dönüyoruz. Tabii, bizim 250 kişi, 300 kişi çalışan tek şubelerimiz var, 5 kişi, 10 kişi çalışan şubeler vardı. Şimdi, o şubelerle butik şubelerin fiziki konumları farklı olacak, konseptler farklı. Eskiden Ziraat Bankasının bütün elemanları kasa işlemi de yapardı. Şimdi banko işini yapan ayrı biri, müşteriyle ilgilenen ayrı biri yani iş tutuş biçimimiz değişti. E, şube kirleniyor, buranın boya badanasını ve tadilatını yapmak gerekiyor. Öyle bir yapmışız ki bir şubenin tadilatını beş senede 1 yapıyoruz. Yani yaptığımız tadilatın beş sene sonra yenilenmesi gerekiyor ve bu tadilatı yaparken başladığımızda bu tadilatı yapan firmaların hepsi -ben 2011’in 7’inci ayında geldim- bankada çalışan firmalardı, yeni kattığımız bir firma değildir. Bizde bir tadilat... Bir firma 4 tane iş yapabilir, aynı anda 2 taneden fazla iş alamaz, biz de tadilat işinin ortalaması 500 bin liradır, yüzde 10 kazansa 50 bin lira kazanır. Arkadaşlarımıza sürekli söylediğimiz şey şudur: Para kazansınlar bu firmalar batmasın ki kurumsal hâle gelsin. Mümkün mertebe yerel kullanıyoruz yani Karadeniz’de Karadenizlileri, doğuda Doğuluları, İç Anadolu’da İç Anadolu’ları ki pazara yakın olsun, daha ekonomik yaparlar diye.

Şimdi, bu firmalardan yakınımız var mıdır? Ben kendi adıma söyleyeyim, yönetim kurulu adına hiçbirimizin yakını yoktur. Tanıdığımız var mıdır? Vardır, üniversiteden arkadaşımızdır, başka bir şekilde... Kurallara ve kaidelere uygunsa göndermişizdir, kimdir bilmeyiz, takip de etmeyiz. Yani böyle bir şeyi hiçbirimiz ne ben yaparım ne bir arkadaşım yapar, ben onu ifade etmiş olayım.

İhaleyi söyledim. Ziraat Bankası, Kamu İhale Kanunu'na tabi değildir ama bütün alımlarımız Kamu İhale Kanunu'ndan daha şeffaf bir şekilde yapılmaktadır. Ömer Peyami Bey yapıyordur, o işin başıdır. O ihtiyaç olan birim ile satın alan birimler farklı. Dolayısıyla onları ayrı ayrı tutarak, kuvvetler ayrılığını uygulayarak en kaliteli malı en uygun fiyatta almaya çalışırız, en ucuzunu almıyoruz, en kalitelisini almaya çalışıyoruz.

Sigortayla ilgili soru vardı, sanıyorum sigorta şirketimize sormamız gerekiyor, sigorta şirketimize soracağız.

Emekliler, sayın vekilim, 4'ünden 1'ine niye geliyor? Şimdi, eskiden Emekli Sandığı emekli ederken doğum tarihine göre gün veriyordu ve ayın 1'indeki verdiği Emekli Sandığı emeklileri 1'i ile 5'inde alıyor. Sosyal Sigortalar Kurumu emeklileri 15'iyle bir tarihte, BAĞ-KUR emeklileri başka bir tarihte. Şimdi, Emekli Sandığı emeklileri 1'inci gününde emekli alanlar 50 bin kişi, 4'üncü ve 5'inci gününde maaş alanlar 500 bin kişi. Biz beş senedir Emekli Sandığına rica ediyoruz ki bunları normal sayıya çevirelim ki işte 50 bin kişiye ödediğimizde 2 bankocu tutuyoruz, 500 bin kişiye ödediğimiz zaman 5 bankocu, pik günleri için ayrı eleman çalıştırmayalım. O zaman şöyle yaptık: Yeni emekli olanları artık 4'e ve 5'e veriyorlardı kalabalık oluşuyordu, şimdi yeni olanları 1'e vermeye başladılar ama o dengeyi sağlayamayınca bu sefer eski olanlardan da program yazılımı sağladık, yoğun olmasın diye 4'ten 1'e gönderiyorlar. Bu arkadaşımız Ziraatten bir başka bankaya gitti diye bir şey almışsak ismini not aldık, kendisini bulacağız, haksız aldığımız bir şey varsa kesinlikle kendisine iade edeceğiz, yanlışın kesinlikle arkasında durmayacağız efendim.

Emekli sayısına gelince sayın vekilim, şimdi Emekli Sandığı eskiden bu ödemeleri sadece kamu bankalarına yaptıyordu ve bu ödemeler için kamu bankalarına bir de komisyon ödüyordu. Şimdi, bırakınız Emekli Sandığı veya Sosyal Güvenlik Kurumu bir ücret ödemeyi ihale açıyor. Şimdi, özel bankalar da ödemeye başladılar. Hangi banka daha iyi hizmet veriyorsa müşteriler o tarafa gidiyor ama hâlen en yüksek ödeme yapan banka Ziraat Bankası. Bizim -bazı yerlerde şubelerimiz- sırf devlete, millete veya özel sektöre hizmet edip emekli olmuş vatandaşlarımıza hizmet vermek için faaliyet gösteren şubelerimiz de var. Biz de bunun rekabete açılmasından sektörün diğer oyuncularının da ödemesinden yanayız.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Genel Müdürüm, emeklilere promosyon vermeyi düşünüyor musunuz? Bunun için bir kanun gerekmiyor.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Sayın Vekilim, geçen burada KİT Komisyonunda sizinle olan bir söyleşide biz dedik ki: Bundan böyle kimse mahkemeye gitmesin, gelsin, Ziraat Bankası komisyonları ödeyecektir. Bugün arkadaşlar ben otururken dediler ki: “Bak Haydar Bey yine soru sorar, çok dikkatli ol.”

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bunun için bir kanun gerekmiyor, biz alıyoruz milletvekilleri, kamu çalışanları da alıyor maaş aldıkları bankalardan, ihale ediyorlar.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şimdi müşterinin sahibi Sosyal Güvenlik Kurumu, biz ödeyeceğiz müşterilere, tek tek, farklı farklı uygulama yapan bankalarımız var. Yani “Benden maaş alırsanız şunu veririm.” diyen var, farklı farklı var. Sosyal Güvenlik Kurumuyla bankalar arasında bir görüşme oldu ama nihayetlenmedi, böyle bir görüşme yapıldı ama ne olacağını zaman gösterecek efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Çıkm ortaya biz veriyoruz deyin yoksa memur alıyor, milletvekilleri alıyor.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – FETÖ bankası bireysel kredi olayı vardı, FETÖ Bank Asya bireysel kredi, bizim böyle bir şeyden haberimiz yok yani biz şunu veriyoruz: Ziraat Bankası kime bireysel kredi veriyor? Bir: Emekli Sandığından emekli olup bizden maaş alanlara. İki: X kurumudur, y kurumudur onun maaş ihalesini biz almışız, bizden maaş alıyorlar, ağırlıklı biz onlara kredi veriyoruz. Salt, Bank Asyanın likiditesini gidersin diye bize bir hücum olsaydı biz bunu günlük müracaattan anlar ne oluyor diye sorardık, böyle bir şeyi biz görmedik, duymadık. Şu anda görevine bir şekilde ara verilmiş veya son verilmiş elemanlara baktığımız zaman Ziraat Bankasına düşen payın son derece sınırlı olduğunu görüyoruz, bu da bizim bankada bu tarz bir uygulama olmadığını gösteriyor, medyada yer alıyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben araya gireyim, bireysel kredilerdeki kredi faiz oranları düşürülüyor, bununla ilgili bireysel kredilerini yapılandıramadıklarını iddia ediyor insanlar, bize de geliyor, diyorlar ki: İşte, böyle bir kanun çıktı ve faiz oranları düştü. Biz gidiyoruz bankaya “Bireysel krediyi yapılandıramayız.” diyorlar. Bu uygulamanın doğrusu ne?

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Doğrusu şu: Efendim, aslında yapılandırılır, sorun şurada: Konut kredilerinde bankalar çok agresif bir fiyatlama yaptı. Örneğin Ziraat Bankası bugün itibarıyla 0,88 yapıyor. Biz gelecekte faizler aşağıya inecek diye bu fiyatı verdik, yoksa bugün normal aynı şekilde devam etse biraz daha yukarda bir fiyatlama yapmamız lazım. Ama dün kredi verdiklerim 1,10’dan, 1,20’den kullanmış ya onlar diyor ki: Benim krediyi kapat, 0,88’e çevir. Biz diyoruz ki: Yeni alana 0,88 yapıyoruz, eskisine yapmıyoruz. Çok şikâyet geldi bu konuda, bu konu çok geldi. Biz 0,88 yapmayacağız sayın vekilim ama 1,20-1,30’da da bırakmayacağız arada bir faiz oranı koyduk, onu da bugün yarın bu vesileyle deklare edeceğiz. Yani aylık belli bir miktarın üstünde 1,20-1,30 diyorum, olanlara uygun olabilecek yenileme, yapılandırma yapacağız. Bu vesileyle de duyurmuş olalım, ha manşet olmasın.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, cevapları yazılı da zaten alıyoruz, herhâlde yazılı da cevap vereceksiniz belli bir kısmına.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – On dakikaya hepsini toplayayım mı Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, on dakikaya toparlayın.

Buyurun.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Peki.

Engelli hiçbir açığımız yok, zaten biliyorsunuz orada herhangi bir açığımız yok.

İzin, dediğimiz gibi arkadaşların bir bölümü kullanmak istemiyor, biz zorla kullandırmaya çalışıyoruz, izin paraları da yekûn tutuyor.

Bu lojmanlarla ilgili bizde kamuda kamp, lojman, lokal o tarz hiçbir uygulama Ziraat Bankasında kalmamıştır. Boş lojmanları daha hızlı satıyoruz. Arkadaşların kayda aldıkları o ilk başladığımız zaman, şu anda o kadar boş lojmanımız yok, onlara da yakıt harcaması yapmıyoruz.

Rekabet Kurulu bankalara ceza verdi. Sayın vekilimin sorduğu soru çok doğru bir soru. “Siz madem bir rekabet aykırılığı yaptınız, benim kredimde de yapmış olabilirsiniz.” diye bir hukuki yol açıldığını... Bu yoldan itibaren gelip müracaat edenler var. Ben sayıyı vermiyorum, sadece bana değil, sektörün diğer oyuncularına da...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kazanmışlar davaları. Siz ne kadar etkileniyorsunuz yani diyelim ki dava konusu olmadan ödemedede...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Sayın Vekilim, bu, sektöre çok ağır bir yük olur, bu kaldıracığımız bir yük de değil. Biz tabii mahkemenin verdiği karar için şöyledir, böyledir deme hakkına da sahip değilim ama burada gerekirse bir yasal düzenlemenin yapılması gerekir çünkü geçen konuştuğumuz olayla ilgili bizim yaptığımız ödeme miktarını veriyorum sayın vekilim, yaklaşık 1 milyar lira. Yani biz 1 milyar lira az kâr açıkladık, açıkladık helali hoş olsun, yanlış aldığımız, eksik aldığımız, fazla aldığımız varsa vereceğiz vatandaşa. Yanlış hesap Bağdat’tan dönmüştür.

Efendim, toparlıyorum, kredi mevduat oranın düşük olması Ziraat Bankasının kredi verebilme gücünü gösteriyor ama biz de hızla... Yani topladığımız mevduattan daha fazla kredi vermiş oluyoruz. “Eğer yeni kaynak bulamazsak kredilendirme güçlenme olur.” diye bu tarz şey oluyor.

Efendim, bazı teknik sorular var, SYR, menkulden krediye dönüş, onları hocamız sormuştu, yazılı olarak cevap verelim.

Son not, trafik sigortalarında en iyilerinden biri olduğumuz söyleniyordu, ben de bilmiyordum, öğrenmiş oldum.

Teşekkür ediyorum.

Bosna’yla ilgili firmayı öğreneceğiz, bakacağız, böyle bir uygulamanın olmaması lazım diye düşünüyoruz.

Sabrınıza çok teşekkür ediyoruz. Sürçülisan ettiyse affola. Biz milletin emanetidir, o emaneti yönetiyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Dolarla ilgili kayıp nedeniyle aldığınız bir tedbir var mı onu açıklarsanız, kamu kaybı var mı Ziraat Bankasının, yüzde 10’a yaklaşıyor galiba.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Şimdi, efendim, tabii şöyle bir şey: Biz her hafta “APKO” dediğimiz ne yaptık bu hafta diye bir şeye bakarız. Arındırılmış sabit rakamlarla bakmadığınız zaman o hafta kurdan mı büyüdünüz, gerçekten mi büyüdünüz, küçüldünüz mü göremiyorsunuz. Yani bu sadece bizde değil, ticaret yapan herkeste var. Elbette bizim açık pozisyonumuz yok -bankacılık sektörünün- bizim de yok, sektörün de yok. O yönüyle yok ama döviz kredisi verdiğimiz müşterilerin büyük bir bölümü döviz kazancı elde eden veya ihracat sayılan işlemleri yapan...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani, döviz olarak aldığımız krediyi döviz olarak mı kullanıyorsunuz? Yoksa...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Evet, döviz olarak aldığımızı döviz... Pozisyon açığımız yok, sektörün de yok. Burada sadece döviz kullanıp da TL kazananlar için problem olabilir, çok cüzi sayıda bir şey olabilir. Bizim zaten belli bir miktarın üstünde yaklaşık 2 bin firma var, 1.500-1.600 firma var Türkiye çapında. Bunların o meyandaki edimlerini yerine getireceğine inanıyoruz. Başka bir sıkıntı inşallah çıkmaz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 109 milyardan 100 milyara düşmesini...

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Bu, tabii, yönetmemiz gereken bir süreç, hepimizin efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Çok teşekkür ediyorum. Saygı ve hürmet sunuyorum. Kolay gelsin efendim, sağ olun.

BAŞKAN – Sağ olun.

Ziraat Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşlerinize sunacağım.

Sonuç:

T.C. Ziraat Bankası AŞ'nin 31/3/2014 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2013 yılı bilançoları ve 3 milyar 330 milyon 74 bin 429,80 Türk lirası net dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

Sonuç:

T.C. Ziraat Bankası AŞ'nin 27/3/2015 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2014 yılı bilançosu ve 4 milyar 50 milyon 508 bin 604, 48 Türk lirası net dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün 2013 ve 2014 yıllarına ilişkin bilanço ve netice hesaplarının Komisyon görüşmeleri tamamlanmıştır.

Hayırlı olsun.

2.- Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 2013 yılına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN - Çalışmalarımıza Ziraat Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Değerli Komisyon üyelerimiz, Sayın Genel Müdürüm sizden başlayarak toplantımıza katılan arkadaşlarımızı bir tanıyalım kısaca.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, çok kısa bir sunum alalım.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU - Sayın Komisyon Başkanım, sayın Komisyon üyelerimiz, sayın katılımcılar; hepinize saygılar sunuyorum.

Ziraat Yatırım, sermaye piyasası işlemlerine aracılık faaliyetinde bulunmak amacıyla 1997 yılında kurulmuştur. Ödenmiş sermayesi hâlen 60 milyon lira olan şirketimizin Ekim 2016 itibarıyla öz kaynakları 90 milyon lira, aktif toplamı ise 132 milyon lira olmuştur.

Şirketimizin hâlen 1 şube, 6 irtibat bürosunun yanı sıra elektronik ortamda hizmet veren İnternet şubesi ve telefonla hizmet verilen müşteri hizmetleri merkezi bulunmakta olup, ayrıca Ziraat Bankasının yurt içindeki tüm şubeleri Ziraat Yatırıma hizmet verebilecek acente olarak işlem yapabilmektedirler.

Ziraat Yatırım, faaliyet giderlerini esas itibarıyla faaliyet giderleriyle karşılayabilen az sayıdaki aracı kurumdan biridir. Şirketimizin 2013 yılında 8,3 milyon TL olan net kârı 2015 yılında 18,9 milyon liraya yükselmiştir. 2016 Ekim sonu itibarıyla da 16,7 milyon liralık net kâr elde edilmiştir. Buna bağlı olarak 2013 yılında yüzde 10 olan öz kaynak kârlılığı 2015 yılında yüzde 21 olarak gerçekleşmiştir.

Şirketimizin işlem hacimleri ile pazar payları da yıllar itibarıyla olumlu gelişmeler göstermiştir. Pay piyasasında 2013 yılında 19,3 milyar liralık işlem hacmi elde eden şirketimiz 2015 yılında 23,3 milyar lira tutarında işlem hacmi gerçekleştirmiş, 2016 yılının ilk on ayında ise 22 milyar liralık işlem hacmine ulaşmıştır. Ayrıca, bono, tahvil alım satım işlemlerinde 2013 yılında 2,74 olan pazar payı 2015 yılında yüzde 6'ya yükselmiş, repo ve ters repo işlemlerinde 2013 yılında 2,75 olan pazar payımız 2015 yılında 5,3'e yükselmiştir.

Ziraat Yatırım, pazarlama çalışmalarına ağırlık vermek, dijital satış kanallarını güçlendirmek ve Ziraat Bankasıyla olan iş birliğini artırmak suretiyle elde edeceği sinerjiyle öncelikle pay piyasası, borçlanma araçları piyasası ve kurumsal finansman alanlarındaki işlem hacmini artırıp sürdürülebilir büyüme ve kârlılık temel stratejisi doğrultusunda faaliyetlerini devam ettirmeyi hedeflemiştir.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

2013 yılına ait bir öneri bulunmaktadır.

Öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU - Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesine özen gösterilecektir.

BAŞKAN – Evet, önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2014 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2014 yılına ait iki öneri bulunmaktadır.

1 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

SPK'nın 25/10/2013 tarihli ve 35/1143 sayılı kararına aykırı olarak yapılan işlemler sonucunda ödenen idari para cezasında varsa sorumlulukların tespiti ve gerekirse ödenen cezanın ilgililerden tahsil edilmesi için konunun Ziraat Bankası AŞ Teftiş Kurulunca incelenmesi.

BAŞKAN – Evet.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU - Efendim, bu önerimize uzun cevap vermek yerine çok kısaca anlatmak istiyorum.

Sermaye Piyasası Kurulu zaman zaman bazı hisseleri yakın izlemeye alabilir. İşte, 2013 yılında da bir hisse yakın izlemeye alınmış ve brüt takasa kapatılmış bazı hisselerle birlikte. Fakat bizim şirketimizde bu brüt takas kapatılma yanında İnternet'e de kapatılmış. Sonrasında anlaşılmış ve açılmış fakat bir müddet sonra bu öneride adı geçen MMCAS kodlu şirketin hisselerinin brüt takasa kapatılması talimatı gelmiş SPK'dan fakat bir on üç günlük gecikmeyle bu işlem sistemden kapatılmadığı için o süre içerisinde 3-4 tane işlem gerçekleşmiş. Bu nedenle de SPK bize talimata uygun davranılmadığı gerekçesiyle 24.407 liralık bir ceza yazmış. Peşin ödeme indiriminden yararlanmak suretiyle ödenmiş bu para 16.805 lira olarak. Ziraat Bankası müfettişleri de bu konuyu incelediler, burada kasta maksut herhangi bir şey olmadığını, bir hata olduğunu belirttiler. Bizim kanaatimiz de bu yöndedir, kasıtlı bir işlem söz konusu değildir, tamamen hata olan bir durumdur. Bu tür işlemlerin tekrar etmemesi için de azami dikkat ve özen gösterilmektedir.

Arz ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Akar, söz istediniz.

Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam, sizde uygulanan ceza da bu on üç günlük gecikmede işlem yapan vatandaşlar “3-4 işlem olmuş.” dediniz, bu kurumun tahtası kapatılmış...

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU - Tahta değil efendim, brüt takasa kapatılıyor, brüt takas şu...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Nedir o?

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU - Brüt takas şu efendim: Yani normalde bir hisse alım ya da satım emri doğrudan şirkete geldikten sonra herhangi bir inceleme yapılmadan borsaya gider ama SPK yakın izlemeye almak istediği şirketlerin hisselerini brüt takasa kapatabilir. Bunun amacı şudur: Bu hissenin tahtasında miktar ya da fiyat itibarıyla olağandışı bir hareket varsa SPK bunu kontrol altında tutmak istiyor. Brüt takası da bunun normalde on-linedan gelmemesi ya telefon talimatıyla ya da yazılı olarak bu alımın...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Aslında şunu öğrenmeye çalışıyoruz: Burada bu takası yapanların bir zararı oluştu mu yani sizin müşterilerinizin?

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU - Yok efendim, hayır müşterinin bir zararı yok.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yok değil mi? Onu öğrenmeye çalışıyorum, çok teknik anlatıyorsunuz, anlayamıyoruz ne olduğunu.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU - Takası da zaten Takasbank yapıyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani bir zarar oluşmuyor, sadece bir cezai uygulama o da çok düşük bir rakam, bence çıkartılması lazım.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

ZİRAAT YATIRIM MENKUL DEĞERLER AŞ GENEL MÜDÜRÜ FİKRETTİN AKSU - Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesine özen gösterilecektir.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece görüşmeler tamamlanmıştır.

Geneli üzerinde söz talep eden? Yok.

Soru-cevap? Yok.

Evet, değerli arkadaşlar, şimdi kurumun 2013 ve 2014 yıllarına ait raporlarının sonuç bölümlerini okutup, genel görüşlerinize sunacağım.

Sonuç:

Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 8/4/2014 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2013 yılı bilançosu ve 9 milyon 998 bin 404,08 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'nin 5/3/2015 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2014 yılı bilançosu ve 11 milyon 893 bin 6,50 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri sona ermiştir.

Hayırlı olsun.

3.- Ziraat Portföy Yönetimi AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN - Evet arkadaşlar, çalışmalarımızı Ziraat Portföy Yönetimi Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, Ziraat Portföy Yönetimi geldi, şimdi değerli arkadaşlar Yönetim Kurulu Başkanımızdan başlamak üzere kendinizi tanıtın lütfen.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, sunum yapmak üzere... çok kısa, özet, arkadaşlar... Sunumunuza baktık, 2 sayfa.

Rakamlarla şöyle hemen kısa kısa...

Buyurun.

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ HAKAN ERYILMAZ – Sayın Başkan, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Sayıştay Başkanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Sermaye Piyasası Kurulunun değerli mensupları; konuşmama başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlarım.

Şirketimizin sermayesi 12,5 milyon TL olup, yüzde 74,90'ı TC Ziraat Bankası AŞ'ye, yüzde 24,90'ı Ziraat Yatırım Menkul Değerler AŞ'ye, yüzde 0,20'si diğer kişi ve kurumlara aittir.

Şirketimizin brüt dönem kârı 2013 yılında 237 bin TL, 2014 yılında 3,9 milyon TL, 2015 yılında 7 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ana faaliyetimiz olan portföy yönetiminden 2013 yılında 2,4 milyon TL, 2014 yılında 8,4 milyon TL ve 2015 yılında 13,7 milyon TL yönetim komisyonu geliri elde edilmiştir.

Şirketimizce yönetilen toplam fon büyüklüğü, Sermaye Piyasası Kurulu verilerine göre 2013 yılında 1,8 milyar TL, sektörün yüzde 2,8'i, 2014'te 3,9 milyar TL'yle sektörün yüzde 4,8'i, 2015 yılı sonu itibarıyla 7,5 milyar TL'yle sektörün yüzde 7,6'sı olmuştur. Şu an itibarıyla da 9,3 milyar TL'yle sektörün yüzde 8'lik pazar payına sahibiz.

Ziraat Portföy yönetimi, bireysel ve tüzel portföy yönetimi tarafından hedeflenen sağlıklı ve sürdürülebilir stratejik büyüme hedefleri sonucunda, bireysel tarafta 2015 yılında sektör lideri olmuştur, toplam 2015 yılında bir önceki yıla göre yüzde 90 oranında bir büyüme sağlamış ve 3,9 milyar TL'den 7,5 milyar TL'lik yönetilen portföy büyüklüğüne ulaşmıştır.

Yeniden yapılanma ve pazarlama faaliyetleri sonucunda da Türkiye Kurumsal Yatırımcı Yöneticileri Derneği tarafından, 2015 yılının En Büyük Özel Portföy Yönetimi Yöneticisi Ödülü'nü ve Türkiye Sermaye Piyasası Birliği tarafından da 2015 yılının En Yüksek Portföy Büyüklüğü Ödülü'ne layık görülmüştür.

Sayın Başkan ve değerli üyeler; ana hedefimiz, yüksek etik değerler ve prensiplerden ayrılmadan bankamızın büyüklüğüne yakışır bir pazar payına ulaşmaktır.

Önümüzdeki süreçte, şirket kârlılığının artırılması temel hedef olmakla birlikte, ben ve ekibim güçlü bir Türkiye için, güçlü bir finans sistemi için çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Sayıştay Başkanlığı başta olmak üzere, Ziraat Bankası olmak üzere, ortaklarımızın bu yolda şirketimize göstermiş olduğu tam destek için şükranlarımızı sunarız.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz, çok güzel oldu. Sağ olun.

Evet, 2013 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2013 yılına ait bir öneri bulunmaktadır.

Öneriyi okutuyorum:

Öneri:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Evet, cevap için buyurun.

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ HAKAN ERYILMAZ – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesine özen gösterilecektir.

BAŞKAN – Önerinin izlemede kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, 2014 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2014 yılına ait bir öneri bulunmaktadır, okutuyorum:

Öneri:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ HAKAN ERYILMAZ – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesine özen gösterilecektir.

BAŞKAN – Önerinin izlemede kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, değerli arkadaşlar, böylece görüşmeler tamamlanmıştır.

Geneli üzerinde söz isteyen arkadaşımız yok.

Soru-cevap işlemi yok.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Benim var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Pardon, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 2015 sonu itibarıyla 50 portföy yönetim şirketi sırasında 5'inci sırada, değil mi?

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ HAKAN ERYILMAZ – Doğrudur.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 2014’te kaçınıcı?

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ HAKAN ERYILMAZ – 2013 yılı sonunda 8’inciydik, 2014 yılında bu 7’nciliğe geldi, şu anda da 5’inciyiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Artan performansla gidiyor diyorsunuz.

Hedefiniz ne?

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ HAKAN ERYILMAZ – Hedefimiz ilk etapta ilk 3’e girmek, ama sonuçta...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne zaman, hangi yıl mesela hedefiniz?

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ HAKAN ERYILMAZ – Önümüzdeki yıl içinde ilk 3’e girmeyi düşünüyoruz, önümüzdeki üç yılda da inşallah lider olmayı düşünüyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ederim.

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ HAKAN ERYILMAZ – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, şimdi, 2013 ve 2014 yıllarına ait raporların sonuç bölümlerini okutup, genel görüşlerinize sunacağım.

Sonuç:

Ziraat Portföy Yönetimi AŞ’nin 08.04.2014 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2013 yılı bilançosu ve 236.915,44 Türk Lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

Sonuç:

Ziraat Portföy Yönetimi AŞ’nin 05.03.2015 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2014 yılı bilançosu ve 3.939.524,62 Türk Lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Evet, genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Portföy Yönetimi AŞ’nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri sona ermiştir.

Hayırlı olsun.

ZİRAAT PORTFÖY YÖNETİMİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ HAKAN ERYILMAZ – Teşekkür ederim. Sağ olun.

4.- Ziraat Sigorta AŞ’nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Şimdi, çalışmalarımıza Ziraat Sigorta’yla devam edeceğiz.

Evet, şimdi Ziraat Sigorta AŞ’nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine başlıyoruz.

Öncesinde Sayın Genel Müdürümden başlamak üzere arkadaşlarımızı bir tanıyalım.

Buyurun.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Evet, şimdi sunumlarını yapmak üzere Sayın Genel Müdüre söz veriyorum.

Buyurun.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; Ziraat Sigorta sigortacılık faaliyetine başladığı 2010 yılından itibaren istikrarlı ve kârlı büyümesini devam ettirmektedir.

Şirketimiz, 7’nci faaliyet yılı olan 2016 yılının ilk dokuz aylık dönemini de başarılı bir şekilde tamamlamış olup,

- 94 milyon TL net kâr,
- 231 milyon TL öz kaynak,
- 517 milyon TL hazır değer,
- 817 milyon TL aktif büyüklüğüne ulaşmıştır.

Ziraat Sigorta 2016 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 47 oranında artışla, prim üretimini 1 milyar 67 milyon TL’sına yükseltmiştir. Bu dönemde sektörün prim üretimi artış oranı yüzde 32 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde, prim üretimindeki pazar payını yüzde 3,82’den yüzde 4,14’e yükselten şirketimiz, 8’inci sıradan 7’nci sıraya yükselmiştir.

Diğer taraftan bankasürans iş modeliyle 959 milyon TL prim üretimi gerçekleştiren şirketimiz, yüzde 30 oranındaki pazar payıyla bu alandaki prim üretimleri dikkate alındığında sektörde ilk sıradaki yerini korumuştur.

Şirketimiz halen 192 personeliyle çalışmalarını sürdürmekte olup, sürdürülebilir kârlılık ve verimlilik çerçevesinde çalışmalarına devam etmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi 2013 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2013 yılına ait bir öneri bulunmaktadır.

Öneriyi okutuyorum:

Öneri:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir.

Bilgi ve değerlendirmelerinize arz ederiz.

BAŞKAN – Önerinin izlemede kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Evet, cevap için buyurun.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir.

Bilgi ve değerlendirmelerinize arz ederiz.

BAŞKAN – Önerinin izlemeye kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece görüşmeler sona ermiştir.

Geneli üzerinde görüşme açıyorum.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Mart ayındaki raporunuzda, bir önceki yıla göre prim artışı yüzde 51, ama şimdi güncel raporunuzda yüzde 47’ye düşmüş, 4 puanlık bir düşüş gerçekleşmiş burada primlerde. Bu düşüşü neye bağlıyorsunuz? Şirketin performansında mı yoksa sigortacılık sektöründe yapılan düzenlemeye mi?

İkinci sorum, Ziraat Sigorta’nın sigorta çeşitliliği nedir? Yani kasko, hayat, yaşam sigortası neleri barındırıyor? Buradaki oranlarınız nelerdir prim içerisindeki?

Üçüncüsü de tabii kasko var mı bilmiyorum, şu anda tam vakıf değilim konuya. Var mı kasko?

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Var, var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ciddi bir artış oldu kaskolarda biliyorsunuz. 300 liralık kaskolar bin liraya, 500 liralık kaskolar 3 bin liraya gibi müthiş bir artış oldu, trafik sigortalarında artış oldu. Daha sonra bir düzenleme yapıldı, bunun da yüzde 15’inin düşürüleceği, yani 100 liradan 300 lira yapıldı, 300 liranın yüzde 15’i bir müjde olarak sunuldu piyasaya. Bunun piyasadaki etkisi ne oldu? İnsanların gittikleri bütün acentelerde sigorta şirketlerinin hepsinin tekliflerini görebiliyorlar. Bu sistem size dezavantaj yarattı mı, tekliflerin görülmesi sizin rakamları aşağı çekmeniz konusunda bir etkisi oldu mu?

Bunları öğrenmek istiyorum. Önce bunlara bir cevap verirsiniz, sonra da daha şey sorabilirim.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Efendim, özellikle ilk üç aylık dönemdeki Pazar oranımızla ilgili şunu söyleyeyim: Özellikle biz Ziraat Bankasıyla birlikte bankasürans çalıştığımız için, bu TARSİM’le ilgili, donla ilgili yoğun bir ilk üç ayda üretimimiz oluyor. Bu doğal olarak bizim üretimimizi o dönem için yükseltiyor, zaman içerisinde de oransal olarak düşüş gözüküyor. Aslında, biz, genel olarak geçen yıla göre pazarda ciddi şekilde iyiyiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Geçen yıl kaçtı oranınız?

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – 3,82 olarak yılbaşına kadar, şu anki oranımız da yılbaşına kadar birazcık daha düşebilir. Bu TARSİM’in etkisi zaman içerisinde ortalamaya katıldığı için o ilk üç ayda yükseğiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sigortalarınızda neler vardı?

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Efendim, bütün kara araçlarının zorunlu trafik, kasko, yangın ve doğal afetler, genel zararlar, TARSİM, mühendislik, hastalık, sağlık...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Her şeyi yapıyoruz diyorsunuz.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Her şeyi yapıyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – En çok oran hangisinde?

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – En büyük oran TARSİM’de.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu trafik sigortalarıyla ilgili ne söyleyeceksiniz?

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Tabii, trafik sigortalarıyla ilgili, genel olarak Türkiye’de yıllar itibarıyla trafik sigortalarında sigorta şirketleri ciddi zararlar yazdı. Yani 2015 yılı için alırsak, sektörün zararı 1 milyar 600 milyon lira gibi bir zarar.

Bu anlamda, bu zararın gelişile birlikte bir de şu var, hukukun yorumuyla ilgili daha önceden sigorta şirketlerinin veya kamuoyunun öngöremediği, fiyatına yansıtamadığı şeyler oluştu. Yani bu kamuoyunda da çok yazıldığı için...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Mahkemelerle bu paraları tahsil etmişlerdi insanlar. Primini ödemediği bir şeyin karşılığını almıştı.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Tabii, farklı yorumlar, geniş yorumlar yapılırken, bu zarar taşınamayacak bir duruma gelince, bu da fiyatlara yansıdı, ancak hemen kanunlarda ve sizin sayenizde ve Hazinesin düzenlemeleriyle bunlar daha sınırlandırıldı, yani hukuki yorumlar ciddi anlamda herkesin anlayabileceği ve sigorta şirketlerinin de fiyatlandırabileceği şekilde düzenlendiği için, nisan ayından itibaren gerçekten fiyatlarda bir düşme oldu. Yani Ziraat bağlamında söylediğimizde, biz, bu anlamda, zaten ciddi şekilde uygun fiyatlarla şey yapıyoruz. Geçen seneye göre pazar payımızı 5 kat artırdık.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şunu sormak istiyorum: Yani dedim ya 100 lira 300 lira oldu, buradan yüzde 15’lik bir düşüşü mü siz düşme olarak tanımlıyorsunuz? Yani sizin rakamınız bu kanuni düzenleme yapılmadan önce... Rakamlar yukarı çekildi ciddi şekilde, 100 liradan 300 liraya çıktı. Yani bu sizin zararınız nedeniyle birden piyasa daha hareketlendi ve...

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Bu zararları kapatma anlamında değil de zararlar geçmiş bilançolarda zaten yerini aldı ve kapandı. Aktüeryal hesaplarda çıkan fiyatlarla ilgili belirginlikler ve sınırlamalar olunca yeniden hesapladık, fiyatlar o nedenle düştü. Yani maliyete yönelik olarak düştü.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben, o zaman, sigorta türlerine göre, son üç yılın müşteri sayılarını talep ediyorum sizden, bunu bir yazılı olarak bana bildirirseniz, şimdi acil değil...

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Tabii, tabii, yazılı olarak gönderelim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ve karşılığında elde ettiğiniz prim tutarı nedir?

Bir de bu sigortalarda dağıttınız prim nedir yıllar itibarıyla? Yani adam don olmuş, prim vermişsiniz; aracını çarpmış, prim vermişsiniz, ne prim toplamışsınız, ne dağıtmışsınız, onları görmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

Başarılar diliyorum.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Görüşmeler tamamlanmıştır.

Kurumun 2013 ve 2014 yıllarına ait raporların sonuç bölümlerini okutup genel görüşlerinize sunacağım.

Sonuç:

Ziraat Sigorta AŞ’nin 08.04.2014 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 31.12.2013 dönemi bilançosu ve 69.981.694,14 Türk Lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

Sonuç:

Ziraat Sigorta AŞ'nin 05.03.2015 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 31.12.2014 dönemi bilançosu ve 81.299.670 Türk Lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Sigorta AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri sona ermiştir.

Hayırlı olsun.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Şimdi, siz aynen devam ediyorsunuz.

ZİRAAT SİGORTA AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Evet, aynı ekip olarak devam ediyoruz.

5.- Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Evet, çalışmalarımıza Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sunum yapacak mısınız? Üç beş cümle yine söyleyin yani.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Sayın Başkanım, gönderdik ama kayıtlara geçsin diye okuyayım.

BAŞKAN – Buyurun.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; Ziraat Hayat ve Emeklilik, hayat ve ferdi kaza branşlarında 2010 yılı başında, bireysel emeklilik branşında ise 2011 yılı Temmuz ayında faaliyete başlamıştır.

Şirketimiz, 7'nci faaliyet yılı olan 2016 yılının ilk dokuz aylık dönemini de başarılı bir şekilde tamamlamış olup;

- 140 milyon TL net kâr,
- 304 milyon TL öz kaynak,
- 1,1 milyar TL hazır değer,
- 3,4 milyar TL aktif toplamı büyüklüğüne ulaşmıştır.

Ziraat Hayat ve Emeklilik, hâlen 217 personeliyle çalışmalarını sürdürmekte olup, hayat ve ferdi kaza branşlarında 2016 yılı Eylül ayı sonunda 646 milyon TL prim üretimiyle yüzde 18 oranında pazar payı elde ederek, faaliyete geçtiği yıldan itibaren hayat sigortacılığı prim üretiminde sektör liderliğini devam ettirmiştir. Bireysel emeklilik branşında ise, 2016 yılı Eylül ayı sonunda 18 şirketin faaliyet gösterdiği sektörde 484 bin katılımcıyla 5'inci sırada, 2,2 milyar TL fon büyüklüğüyle 7'nci sırada yer almıştır.

Şirketimiz hayat sigortacılığı prim üretimindeki liderliğini korumanın yanı sıra, bireysel emeklilik branşında pazar payını arttırmak amacıyla, sürdürülebilir kârlılık ve verimlilik prensibiyle çalışmalarına devam etmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, şimdi 2013 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2013 yılına ait bir öneri bulunmaktadır.

Öneriyi okutuyorum:

Öneri:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir.

Bilgi ve değerlendirmelerinize arz ederiz.

BAŞKAN – Önerinin izlemede kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2014 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2014 yılına ait bir öneri bulunmaktadır.

Okutuyorum:

Öneri:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir.

Bilgi ve değerlendirmelerinize arz ederiz.

BAŞKAN – Önerinin izlemede kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece öneriler bitmiştir.

Geneli üzerinde görüşme açıyorum.

Söz talep eden arkadaşımız var.

Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Aynı tabloyu bu Ziraat Emeklilik için de istiyorum.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Tamam.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, teşekkür ediyoruz.

Şimdi kurumun 2013 ve 2014 yıllarına ait raporların sonuç bölümlerini okutup genel görüşlerinize sunacağım.

Buyurun.

Sonuç:

Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 08.04.2014 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2013 yılı bilançosu ve 164.902.264,65 Türk Lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

Sonuç:

Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 05.03.2015 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2014 yılı bilançosu ve 183.228.516,40 Türk Lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Evet, genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Hayat ve Emeklilik AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri sona ermiştir.

Hayırlı olsun.

ZİRAAT HAYAT VE EMEKLİLİK AŞ GENEL MÜDÜRÜ EMİN ÇUBIKCI – Teşekkür eder, saygılar sunarım.

6.- Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyelerimiz, çalışmalarımıza Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle başlıyoruz.

Şimdi arkadaşlarımızı sırasıyla tanıyalım.

Buyurun.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sunumu kim yapacak.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Ben yapacağım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, siz yapıyorsunuz ama yine 2 sayfa bir sunum var, çok kısa ve özet istiyoruz. Rakamlarla 2013, 2014, çok kısa bir şekilde halledelim inşallah.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; 2014 ve 2015 yılına ilişkin olarak biraz özetleyerek sunumu yapacağım.

Şirketimizin güçlü ve dinamik yapısı, kaliteli hizmet yaklaşımı ile üstlendiği görevin bilinciyle her yıl, bu yıllarda performansını artırarak devam ettirmeyi başarmıştır. 2013 yılında 1,5 milyar TL aktif büyüklük ve 1,4 milyar TL finansal kiralama alacağıyla sektörde aktif büyüklükle 9'uncu, finansal kiralama alacaklarında 8'inci olan şirketimiz, son iki yılda da sektör ortalamalarının üzerinde büyümeyi sürdürmüştür. 2014 yılında 1,9 milyar TL aktif büyüklükle 8'inci, 1,8 milyar TL finansal kiralama alacaklarıyla 7'nci sırada yer almıştır. 2015 yılında aktif büyüklüğümüz geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 27,3 artarak 2,4 milyar TL'yi aşmış, finansal kiralama alacağımız ise yüzde 29,1 oranında artarak 2,3 milyar TL'ye ulaşmıştır. Şirketimiz, hem aktif büyüklüğünde hem de finansal kiralama alacaklarında sektörde 6'ncı sıraya çıkmıştır. Finansal kiralama alacaklarında sektörde 2013 yıl sonunda yüzde 5,5 olan pazar payımız, 2015 yılında yüzde 6,2'ye, aktif büyüklüğünde 2013 yıl sonunda yüzde 5,4 olan pazar payımız ise, 2015 yılında yüzde 6,01'a yükselmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

2013 yılına ait iki öneri bulunmaktadır.

1 no.lu öneriyi okutacağım.

Bu öneri, aynı zamanda 2014 yılının birinci önerisinin...

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Birinci tiriyle bir de eklemesi var.

BAŞKAN – Evet, birinci tiri ve eklemesiyle beraber aynı mahiyettedir. Okutup, oylarınıza sunacağım.

Öneri:

Kanuni takip hesaplarına intikal ettirilen 77858 no.lu müşteriden olan finansal kiralama alacaklarıyla ilgili olarak;

-Şirket alacaklarının tahsili için başlatılan hukuki sürecin titizlikle takip edilmesi,

- Karar alma, tahsis ve operasyon süreçlerindeki eksikliklerin ve bu süreçlerde yer alan şirket yöneticilerinin ve çalışanlarının sorumluluklarının tespiti için konunun Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından incelenmesi ve gerekirse soruşturulması,

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – 77858 no.lu müşteriyle ilgili olarak hukuki süreç titizlikle yürütülmekte olup, alacakların tahsil ve tasfiyesinde azami çaba gösterilmektedir.

Şirketimiz Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından düzenli olarak denetlenmektedir.

Söz konusu müşterilerden olan finansal kiralama alacaklarıyla ilgili olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından gerekli inceleme ve denetleme yapılmıştır.

BAŞKAN – Sizin görüşünüzü de alalım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – BDDK’nın bize görüşü gelmedi daha, bizim haberimiz yok. Bu öneri 2015 yılında 4’üncü öneri olarak var Başkanım, onu da söyleyeyim.

BAŞKAN – O zaman ne yapalım?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Yani buradan çıkarabiliriz, nasıl olsa 2015’te var, gündemimizde var.

BAŞKAN – Bunları oylarken, 2013’ü ayrı, 2014’ün o kısmını ayrı ayrı mı oylayalım, beraber oylayalım mı?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 2014’ü oylarsak ikisini de oylamış oluruz, çünkü 2013’ün birinci önerisini de karşılıyor o, 2014’te oylarsak yetiyor.

BAŞKAN – O zaman şimdi 2013’ün 1 no.lu önerisini oylayalım.

Gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Raporda yer alan diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Önerinin izlemeye kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2014 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2014 yılına ait iki öneri bulunmaktadır.

1 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri:

2013 yılı Sayıştay Raporu'nda 77858 no.lu müşteriden olan finansal kiralama alacaklarıyla ilgili olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan talep edilen incelenme isteminin yerine getirilmesi ve 144034 no.lu müşteriyle ilgili sürecin, 77858 no.lu müşteriye yapılan finansal kiralama işlemiyle benzerlik gösterdiği dikkate alınarak, söz konusu müşteri alacaklarının da bu kapsamda Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından incelenmesi.

BAŞKAN – Cevap için buyurun.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Şirketimiz Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından düzenli olarak denetlenmektedir.

Söz konusu müşterilerden olan finansal kiralama alacaklarıyla ilgili olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından gerekli inceleme ve denetleme yapılmıştır.

BAŞKAN – Evet.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam, denetim yapılmıştır da ne denilmiştir bu denetimde? Birinci soru bu. Yani denetim yapılmış, tamam, onu da cevapta görmemiz lazım, bu denetim sonucunda şu sonuca karar verilmiştir.

Bir de bu ödenmeyen para ne kadardır? Sıkıntı ne burada?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Buradaki ödenmeyen alacak tutarı, bilançomuza 99 milyon TL olarak yansımıştır, 2013 yılından gelen bir işlemdir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, bununla ilgili teminatlarınız...

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Leasingde yapılan ekipmanlardan kaynaklanan bir durumdur, fakat söz konusu işlem leasing sektöründe 2013 yılında yaklaşık 7 tane leasing firmasının da muhatap olduğu bir dolandırıcılık olayıdır, dolandırıcılık ve suç olayıdır. Bu konuda açılmış olan mahkeme devam etmektedir. Yaklaşık 6 leasing firması mahkemeye suç duyurusunda bulunmuştur aynı firmaya, sektör adına ciddi bir problem oluşturan bir dolandırıcılık girişimidir bu olay.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, leasing için size bu başvurular yapıldığında, 7 tane firmanın aynı tuzağa düşmesini de anlamadım, yani nasıl oldu bu iş? Çünkü bu makine teçhizat karşılığında veriyorsunuz veya böyle işlem yapıyorsunuz. Bunlar hakkında görmediniz mi? Bu ilişkileri tespit etmediniz mi? Yani ne oldu? Şöyle ufak bir özetleyin, nasıl bir şey oldu? 99 milyon lira büyük rakam çünkü.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Efendim, kısaca şunu söyleyebiliriz: 2013 yılında, gerek özel gerek kamu niteliğindeki firmaların karşılaştığı bir problemdir bu. Bundan sonra, biz, 2014 yılından itibaren hem süreçlerimizi hem de ekipman tespitine yönelik süreçlerimizi çok daha düzenli hâle getirdik ve 2014'ten itibaren son üç yılda bu tarz bir olayla, şirketimiz olarak karşılaşmadık efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama bu önemli.

Şimdi, bununla ilgili işlem yapan arkadaşlar, 7 tane firma nasıl bir işlem yapmışlar, kendi iç bünyelerinde nasıl bir soruşturma yapmışlar? Mesela siz bununla ilgili ilgili? Bence dolandırıcılık olayıysa, tespitlerde bir yanlışlık vardır. Yani ya makine teçhizatın değerinde yanlışlık vardır ya yerine olmayan bir makine teçhizat var kabul edilmiştir...

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Efendim, iki tane çok kredibil firmanın birbirine mal satmasından kaynaklanan bir işlemdir. O nedenle, bütün diğer özel leasing firmaları da çok fazla şüphelenmeden bu işe girmişlerdir. Firma yaklaşık 350 milyonluk leasing sektörüne borç, hasar vermiştir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu borcu alma şansınız var mı?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Takibimiz devam ediyor dolandırıcılık anlamında...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ümidiniz var mı?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Yine de ümidimiz var, evet, çünkü suç duyurularımız devam ediyor, satıcı firma üzerinden de belki ileride tahsilat olabilir.

BAŞKAN – Hayali bir firma mı bu?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Ortada bir firma var, fakat firmanın arkasında başka kişiler de olduğu için, ciddi bir şekilde...

TAMER DAĞLI (Adana) – Sanırım proforma üzerinden ödeme yapılıp...

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Efendim, genel olarak süreçte bir sıkıntı yok, o yüzden BDDK denetimlerinde yapıyla ilgili aksiyon alınmasına ilişkin bir şey çıkmadı, fakat, biz, yine de süreçlerimizi buna göre düzenledik, son üç yılda yeni bir işlemle karşılaşmadık efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ayı, tamam, bunları düzenlemiştinizdir, son üç yılda karşılaşmadınız, ama karşılaşılan bir vaka var. Biz bu olayı anlamaya çalışıyoruz. Bu, bir kurumdaki yapısal problemden kaynaklanan bir şeyden mi kaynaklandı, orada kurumdaki bir suiistimalden mi veya işte... Yani nedir, nedeni ne, anlayamadım ben.

BAŞKAN – Bu hataya nasıl düştük diyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu hataya nasıl düştük.

İki firma, tamam, var, hiç mi tespit yapamadılar 7 tane firma, ayrı ayrı, 350 milyon lira, 35 bin liradan bahsetmiyoruz, değil mi?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Finans sektöründe zaman zaman bu tip girişimler oluyor biliyorsunuz değişik şekilde.

2013 yılında, dediğim gibi, hem özel şirketlerde hem kamu şirketlerinde bu anlamda ciddi bir dolandırıcılık girişimidir bu. Bu firmanın aynı zamanda bankalarda da ciddi kredileri batmıştır, yaklaşık 200 milyon. Bilanço üzerinde oynamalar söz konusudur.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ziraat Bankasının da kredisi var mıydı bu firmanın?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Pek yoktur, çok düşük, cüzi olabilir yani. Ama bütün özel şirketlerin hepsinde yüksek oranlarda var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Dilinizi çözemedim de çözmeye çalışıyorum, anlamaya çalışıyorum.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Efendim, şöyle: Biz de yönetim olarak 2013 yılı Aralık ayından itibaren bu şirketi yönetiyoruz, daha önce olan olaylardır. Şirketimiz bu anlamda gereken önlemleri almıştır esasında.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Daha önce olan olaylardan da Sayıştayın denetimine girmişse siz sorumlusunuz şu anda, şirketi yönetenler sizsiniz. Yani sonuçta “Bizden önce oldu, ne hâli varsa.” görsün değil...

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Hayır, öyle bir şey diyemeyiz tabii.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Öyle olsa konuşmayız zaten, burada olmayız. Siz şu anda kurumu temsil ediyorsunuz. Ben anlamaya çalışıyorum, rakam gerçekten büyük. Hani, 3 milyonluk kredi olur, uzun yıllar çalışılan müşteri olur, müşteri sıkıntıya girer, batır, ses çıkarmazsın, burada kurumsal bir hata aramazsın. Ben burada ciddi bir kurumsal hata arıyorum yani kurumun hatasını arıyorum. Bankalar bunlara kredi verirken mesela bankaların kredi değerlendirme kurumları var. Sizin böyle bir kurumunuz var mı?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Var efendim, bizde de var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Buna onay verirken neye göre vermişler bu onayı, onu anlamaya çalışıyorum.

BAŞKAN – Sayın Akar, bir de bu firma ne zaman kurulmuş? Kaç yılında kurulmuş? Sizden kaç yılında kredi talebinde bulunmuş?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Bu firmanın bizden kredi talebi 2013 yılında ama...

BAŞKAN – Ne zaman kurulmuş?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Kuruluş tarihi daha eskilerde ama kesin olarak bilmiyorum, isterseniz...

BAŞKAN – Yani herhangi bir ticari faaliyette bulunmuş mu yoksa...

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Bulunmuş, tabii, tabii. Efendim, 650 milyon bir ciro büyüklüğüne ulaşmış bu firma. O yüzden...

BAŞKAN – Yani bu firmaları kuranlar devleti veya işte, şirketleri veya bankaları dolandırmak için mi kurmuş yoksa iş yaparken mi batmış?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – İş yaparken batmış ama iş yaparken bir de bu anlamda... Ama bu arada, konu, tabii, yargıda olduğu için çok da fazla hani...

BAŞKAN – Yoksa “dolandırıcılık” deyince firmanın biz dolandırma amacıyla kurulduğunu zannettik.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onu anlamaya çalışıyoruz.

BAŞKAN – Yani bize bunu net bir şekilde söylerseniz...

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Efendim, işlemin kendisi savcılık tarafından yapılan bilirkişi incelemesine göre dolandırıcılık ve yanında birtakım şirketleri zarara sokmaya yönelik bilanço düzenlemesine kadar gidiyor fakat mahkeme devam ettiği için kesin bir şey söylememiz mümkün değil. Dolayısıyla, kurulurken bu amaçla mı kuruldu, farklı

mı kuruldu bilemiyoruz. Ama bu firma yaklaşık dört beş yıl çok yüksek cirolarla iş yapmış, piyasada muteber bir firma olarak bilinmiş. O yüzden, özel sektör leasing firmaları falan, herkes girmiş yani firmaya.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, siz bunlara leasing yaparken alacağı alet edevat neyse, cihaz neyse gidip alacağı şirketle bir konuşma yapıyor musunuz, yerinde görüyor musunuz?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Yapıyoruz efendim. Bu firma üzerinde de... Çok büyük bir firma, Ankara’da üretici olan bir firma...

BAŞKAN – Ne üretiyor?

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Satış yapıyor, jeneratör yapıyor. Dolayısıyla, çok büyük üretim tesisi var, satan firma o, son derece kurumsal bir firma. O yüzden, leasing firmalarının tümü bu anlamda çok fazla tereddüt etmemişler işe girerken. Fakat satıcı ile alıcı arasında birtakım mevzular olduğu için konu şey yapılmış. Daha fazla bir şey söyleyemiyorum çünkü hakikaten, hukuk süreci devam ediyor. Fakat...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siz söyleyin canım, hukuk süreci bizi ilgilendirmiyor, o devam etsin.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Ama ben şeyi bilemem, dolandırıcılığın neresindeler, değiller. Ama şurası net ki: Savcılığın yaptırdığı 2 tane bilirkişi raporu var, bu suçların tümü isnat edilmiş ve suçları bilirkişi raporları da teyit etmiş ve mahkeme şu an ikinci, üçüncü duruşmada, devam ediyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İzlesin, büyük rakam.

BAŞKAN – Şimdi, 2015’te de zaten gündemlerine almışlar. 2014’te kaldırılıp 2015’te devam edecek zannederse, değil mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Bu firmayla ilgili, Başkanım, tam 23 sayfa arkadaşlarımızın çok geniş, detaylı açıklaması var raporda, ona girmeye gerek yok. Son kısmında da çok güzel özetlenmiş gerçekten. Yani şirketin de büyük eksikleri var bence yani dikkatsizliği var, büyük bir dikkatsizlik yani.

BAŞKAN – Kimin?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Şirketin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bu çok önemli. Yani burada onu anlamaya çalışıyorum. Rakam çok büyük.

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – 2015’te var değil mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Var, var, 4’üncü öneri olarak var.

BAŞKAN – 2015’te mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – 2015’te 4’üncü öneri olarak var. Soruşturma yapılmasını bekliyoruz.

BAŞKAN – Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için, buyurun.

ZİRAAT FİNANSAL KİRALAMA AŞ GENEL MÜDÜRÜ SİNAN ÇEVİK – Raporda yer alan diğer öneri ve tavsiyeler de yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Önerinin izlemeye kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önerilerin görüşmeleri sona ermiştir.

Geneli üzerinde görüşme açıyorum.

Söz talep eden arkadaşımız var.

Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben bir şey istiyorum, tablo olarak, geciken, ödenmeyenlerle ilgili, 2014, 2015, 2016 da olabilir, bize yollayacağınız tarihte olabilir. Hani, bankaların yakın izlemeye alınan, takipteki kredileri var ya o anlamda bir tablo istiyorum ben sizden, yazılı olarak yollarsanız sevinirim, durumunu görmek anlamında.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Kurumun 2013 ve 2014 yıllarına ait raporlarının sonuç bölümlerini okutup genel görüşlerinize sunacağım.

Buyurun.

Sonuç:

Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin 26/5/2014 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2013 yılı bilançosu ve 10.705.190,82 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Devam edelim.

Sonuç:

Ziraat Finansal Kiralama AŞ'nin 5/3/2015 tarihindeki kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2014 yılı bilançosu ve 51.115.457,11 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Ziraat Finansal Kiralama Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri sona ermiştir.

Hayırlı olsun.

7.- Ziraat Teknoloji AŞ'nin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyelerimiz, çalışmalarımıza Ziraat Teknoloji Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Şimdi arkadaşlarımızı sırasıyla tanıyalım.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir şeyi sorayım Başkan, başlamadan. Sibel Hanım hiçbir şeyde yok, niye katılmıyor, onu da anlamış değilim. Yönetim Kurulu Üyesi Sibel Hanım, Sibel Tokgöz bugün mazeret mi bildirdi?

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Efendim, bugün mazeret bildirdi. Bu döneme ilişkin de Yönetim Kurulu üyesi olmadığı için...

BAŞKAN – Evet, Sayın Akar, mazeret bildirmiş.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Mazeret de bildirdi. Bu döneme ilişkin, görüşülecek döneme ilişkin de Yönetim Kurulu üyeliği bulunmadığı için...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yönetim kurulu üyelikleri dağıtılabılır, verilebilir ama bir muhabirin, bir basın danışmanının da bir teknoloji şirketinde olmasını doğru karşılamıyorum yani. Baktığınız zaman, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığında basın danışmanı. Basın danışmanı da bir teknoloji şirketinde yönetim kurulunda olur mu?

BAŞKAN – Yönetim Kurulunda olması çok şey değil yani Sayın Akar, yani biz ondan teknoloji üretmesini beklemiyoruz, şirketi yönetmesi için yardım alıyorlar arkadaşlarımız herhâlde.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama değil öyle, öyle basit bakmamak lazım. Yani teknoloji şirketi, yatırım şirketi, portföy şirketi biraz da uzmanlık isteyen... Öneri getirebilecek arkadaşların olması lazım. Yani daha iyi fotoğraf makinesi kullanacak mı Ziraat Bankası ya da “ATM’lere daha iyi kamera yerleştirilmeli.” mi diyecek?

BAŞKAN – Bu daha önceki toplantılarda gündemimize gelmişti, biliyorsunuz Sayın Akar, yönetimlerle alakalı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama yani bunları konuşmak lazım, söylemek lazım. Yani tamam, atamalar olur; ek işler, ek kazanç sağlamak için olur ama pozisyonları ve uzmanlık alanlarıyla ilgili olursa çok daha katkısı olur yani şirketlere, onu söylemeye çalışıyorum.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ve gelmiyor üstelik, mazeret bildirip gelmiyor çünkü...

BAŞKAN – Belki sizin soru soracağınızı tahmin etti, ondan gelmemiştir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, tamam, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, özet bir sunum... Metne bağlı kalmadan, rakamsal...

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – En özet şekliyle, Ziraat Teknoloji AŞ 2001 yılından bu yana faaliyet göstermekte. Başta Ziraat Bankamız olmak üzere, Ziraat Katılım Bankası dâhil, diğer yurt içi ve yurt dışı iştiraklerimize teknoloji alanındaki hizmetlerini, servislerini sunmaktadır. Şu an itibarıyla da 575 kişilik bir uzman, mühendis kadrosuyla bu görevini ifa etmektedir efendim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

2013 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2013 yılına ait bir öneri bulunmaktadır, okutuyorum:

Öneri 1:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için, buyurun.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan aşağıdaki ve biraz önce bahsedilen diğer öneri ve tavsiyeleri yerine getireceğiz.

BAŞKAN – Önerinin izlemeye kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmmiştir.

2014 yılı görüşmelerine başlıyoruz.

2014 yılına ait iki öneri bulunmaktadır, 1 no.lu öneriyi okutuyorum:

Öneri 1:

Şirketin müşterilerin teknoloji ihtiyaçlarını uluslararası standartlar ve çağdaş normları da karşılayarak, sektöründe güçlü ve öncü olma hedefi doğrultusunda, rekabetçi bir yapıya kavuşturularak istikrarlı bir büyümeyi sağlamasını teminen, sık yapılan organizasyon değişikliklerinden kaçınılması, modern işletmecilik gereklerine uygun, orta ve uzun vadeli projeksiyonları kapsayan, planlama çalışmalarına dayanan bir organizasyon yapısının belirlenmesi.

BAŞKAN – Cevap için, buyurun.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Bundan sonraki dönemlerde de şirket organizasyonumuzdaki değişikliklerde bu hususlara dikkat edilecektir ve bankamızın ve şirketimizin ihtiyaçları paralelinde de bu şekilde organizasyon konularında hassasiyet gösterilecektir efendim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer öneriyi okutuyorum:

Öneri 2:

Sayıştay raporunun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor eklerinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap için, buyurun.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir efendim.

BAŞKAN – Önerinin izlemeye kalmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önerilerin görüşmeleri sona ermiştir.

Geneli üzerinde görüşme açıyorum.

Söz talep eden arkadaşımız Sayın Akar, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teknoparkta bir teknoloji şirketisiniz, yazılım gerçekleştiriyorsunuz, AR-GE faaliyetlerinde bulunuyorsunuz. Bunlarla ilgili donanımı alma göreviniz gibi bir göreviniz yok değil mi sizin?

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Efendim, bankaya ya da iştiraklere ilişkin donanımdan bahsediyorsanız...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, mesela ATM’lerin, bilgisayarların, yazıcıların, bankada kullanılan “server”ların, diğer cihazların, “switch”lerin, modemlerin, artık aklınıza ne geliyorsa, bununla ilgili bir işleviniz var mı sizin?

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Var efendim çünkü mülkiyet, bütün bu donanımlarla ilgili mülkiyet ilgili banka ya da iştirake aittir. Fakat bizim görevimiz de tüm piyasa araştırmalarını yapıp bununla ilgili teknik donanımların yeterliliği ve diğer teknik raporlar konusunda danışmanlık, teknik danışmanlık ve teknik önerileri geliştirmekle biz mükellefiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani AR-GE tarafında hizmet ediyorsunuz, diyorsunuz ki: “Şu cihazı kullanınız.”

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Tabii.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yani örneğin bankanın kullandığı tüm “desktop”lar diyelim, laptoplar; bunlarla ilgili spesifik bir şey oluşturdunuz mu, bir standart oluşturdunuz mu, bir standardınız var mı? Yani böyle bir çalışma yapıyor musunuz? Yani bir “certified”ı var mı oradaki cihazların? Cihazı kurduğunuzda, bankada bir şubeye kurduğunuzda, genel müdüre cihazı verdiğinizde sistem sizin sertifikede ettiğiniz şekilde otomatik yüklüyor mu bunları yani dışarıdaki bir saldırıya karşı? Yani sizin bu denetimde görevlileriniz var mı? Bunları yapabiliyor musunuz?

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Tabii, efendim, asli görevlerimizden biridir bu bahsettiğiniz hususlar. Bu, tabii, sadece bizim “client” dediğimiz, son noktadaki bilgisayarlarda değil, aslında bankanın bildiğiniz üzere çok karmaşık, çok yönlü sistemleri var, bununla ilgili tüm güvenlik katmanları, İnternet gelişleri de dâhil ya da başka kurum ya da kuruluşlardan gelenler de dâhil, o katman katman aşağıya kadar iniyor ve en son kullanıcı da o laptop ya da “desktop”lardaki güvenlik unsurları da dâhil, onun içindeki...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sizin kontrolünüzde...

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Doğrudur efendim, bizim kontrolümüzde. Artı, onlarla ilgili uygulama ya da donanımların alımıyla ilgili de teknik analizleri, sektörel araştırmaları da biz yapıyoruz efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, bu ATM’lerin böyle, her banka tarafından bireysel kullanılması, ortak point’ler olmaması ulusal bir yük getirmiyor mu yani bu devlete bir yük getirmiyor mu, bankaya yük getirmiyor mu? Bu konuda -Sayın Genel Müdürüm, siz buradasınız- bir çalışmanız var mı? Yani biz bir yere gidiyoruz, 20 tane bankanın ATM cihazları dizilmiş, her banka kendi logosunu koymuş. Bunlarla ilgili ortak bir çalışmanız var mı? Ciddi bir rakam çünkü yurt dışından ithal ediliyor bildiğim kadariyla bunlar.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Çok teşekkür ediyorum.

Bunları da yapmak durumundayız operasyonel giderleri doğru yönetmek için, cari açığı doğru yönetmek için. Çünkü onların satın alımı da yabancı para cinsinden ve pahalı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kesinlikle.

T.C. ZİRAAT BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ HÜSEYİN AYDIN – Tek elden, tek yerden yapma hususunda bir çalışma başlattık, Bankalar Birliği olarak başlattık. Bankalararası Kart Merkezi yapmıştı, onu çok yeterli görmedik ama güzel bir çalışma yapıyoruz. Sadece ATM değil, POS’ların da ortak kullanımına, data centerların ortak kullanımına, onlara birlikte bakıyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Harika bir iş başarmış olursunuz. Müthiş bir masraf var bu konuda. Bu kadar cari açık varken, bu ürünlerin tümü, kullandığınız switch’lerden ATM’lere kadar her şey yabancı ürün. Yani Türkiye’de bunlar geliştirilemiyor, üretilmiyor. Her ne kadar “Teknolojik olarak çağ atlıyoruz.” deseler de öyle bir olay yok Türkiye’de, çok da büyük rakamlar döndüğünü biliyorum bu işte.

Bir başka soru: Web sayfanıza ve mobil sayfanıza baktığım zaman, diğer bankalar kadar kullanışlı değil. Birkaç bankanınkini kullanıyoruz mecburen. O konuda ne diyeceksiniz yani teknik olarak tek tek sayayım mı eleştirilerimi yoksa... Kullanmadığım için çok fazla ama bakıyorum böyle zaman zaman, sanki diğerlerinden biraz geridesiniz gibi geliyor kullanılabilirlik açısından, kullanılabilirliği, verimliliği açısından söyleyeyim böyle.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Hocam, biraz, tabii, siz subjektif olarak da görebilirsiniz bizi. Tabii, kendi bankamız, kendi web sitemiz. Bizce çok değerli ve çok önemli bir web sayfası, web sitesi ve mobil sitesi. Hatta şöyle iddia da konuşacağım: 2013 ve

2014 döneminde, şu anda konuştuğumuz dönemde bankamızın talimatıyla çok ciddi bir altyapı ve ön yüz geliştirmesi yapıldı. Hatta bununla ilgili, bizim “UX” dediğimiz, bu, kullanıcı deneyimiyle ilgili de çok yoğun çalışmalar yapıldı ve bununla ilgili de 2013-2014 yılında iki tane de ödül aldı. Dediğim gibi, sübjektif görebilirsiniz ama objektif açıdan da bakınca...

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Yok, yok, objektif.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Objektif, beni sübjektif görebilirsiniz diye... Sonuçta tabii, görevliyim ama objektif olarak da ödül almış, hem İnternet hem de mobil uygulamamız da oldukça kullanışlıdır. Biraz, tabii, kullanıcı alışkanlıklarıyla da ilgili. Efendim, kullanmaya devam ederseniz çok farklı, çok daha iyi olduğunu göreceksiniz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Şimdi, bankalarda, biliyorsunuz, ya mobili kullanıyoruz ya da sabit bilgisayarlardan kullanıyoruz ama mobilde diğer bankalar kolaylaştırıcı şeyler yaptılar, girişlerinde falan.

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – Bizimki daha iyi efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Son bakmadım arayüzünüze, neyle giriliyor sisteme? Yine mesaj mı yolluyorsunuz, şifre mi yolluyorsunuz yoksa parmak izine falan başladınız mı?

ZİRAAT TEKNOLOJİ AŞ GENEL MÜDÜRÜ OSMAN TANAÇAN – SMS şifresi konusu da var, bir de bizim geliştirdiğimiz, özel güvenli Ziraat onay mekanizması var efendim, iki türlü de olabiliyor. SMS, bu bizim “two factor authentication” dediğimiz, iki türlü, hem klavyeden giriyorsunuz hem de SMS’li ama bizimki telefonunuza özel bir şifreleme sistemi olduğu için “Ziraat onay mekanizması” dediğimiz, bir üst kademede daha güvenli bir sistemdir. İsteyenler öyle de girebilir ve -Bayram Bey daha iyi şey yapabilir- özellikle mobil kullanımı açısından da her ay 2 katına çıkan; 1,5 katına çıkan kullanıcı sayılarıyla artışlar vardır. Yani dediğim gibi, mobil ve İnternet tarafında biz gurur duyuyoruz, onur duyuyoruz, çok güzel efendim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Peki, başarılar diliyorum.

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Uygulamayı açabilirim Haydar Bey, hiçbir sıkıntı yok.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben Ziraat Bankasının kredi kısmını kullanıyorum, başka tarafını kullanmadığım için...

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Kurumun 2013 ve 2014 yıllarına ait raporlarının sonuç bölümlerini okutup genel görüşlerinize sunacağım.

Buyurun.

Sonuç:

FİNTEK Finansal Teknoloji Hizmetleri AŞ’nin 8/4/2014 tarihinde kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2013 yılı bilançosu ve 3.601.449,39 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Devam edin.

Sonuç:

Ziraat Teknoloji AŞ’nin 5/3/2015 tarihinde kendi Genel Kurulunda kabul edilen 2014 yılı bilançosu ve 6.265.105,62 Türk lirası dönem kârıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – Genel görüşlerinize sunulmuştur.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

17 . 11 . 2016

T: 7

O: 2

Ziraat Teknoloji Anonim Şirketinin 2013 ve 2014 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri sona ermiştir.

Hayırlı olsun.

Halk Bankası Genel Müdürlüğü ve bağlı ortaklıklarının 2013 ve 2014 yılları bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerini yapmak için 23/11/2016 Çarşamba günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.49

